

Naročnina: ena letna 26 Din, a
izposojstvo 40 Din.

Uredništvo:

Ljubljana, Knafljeva ulica 5. Telefon številke:
3122, 3123, 3124, 3125 in 3126.

Maribor: Aleksandrova cesta 13. Telefon
št. 440.

Celje: Kocenova ul. 2. Telefon številke 190.

Rokopisi se ne vračajo. - Oglasi po tarifi.

JUTRO

Upravitelja: Ljubljana, Prešernova ul. 54.
Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125, 3126.
Ispravitelj: Ljubljana, Prešernova
ulica 4. Telefon št. 2492.
Podružnica Maribor: Aleksandrova cesta
št. 13. Telefon št. 455.
Podružnica Celje: Kocenova ulica št. 2.
Telefon št. 190.
Računi pri pošti čez zavodil: Ljubljana
št. 11.842, Praha čisto 78.180, Wien
Nr. 105.241.

Zagonebni zagrebški zločini pojasnjeni

Umor Tonija Schlegla, bombne napade na orožniško vojašnico in železnico ter tudi umor dveh detektivov ima na vesti ista zločinska tolpa, ki je večinoma že v rokah policije

Ljubljana, 16. novembra. Včeraj so se v vsej državi poslovili oblastni komisariji od svojih poslov in od današnjega dne prehajajo vse agende dosedanjih oblastnih samouprav na banske uprave. Dvotirnega sistema je konec, vsa javna uprava je združena v enih rokah. Upravni aparat je znatno poenostavljen in omogočeno je sistematično delo na racionalizaciji uprave v smeri njene pocenitve in njene ekspeditivnosti.

Kot državljani si smemo oddahnuti, a tudi kot davkoplačevalci. Ne pričakujemo sicer, da bodo zaradi tega postala bremena manjša, a zavest bomo vendarle imeli, da se javni denar ne troši po nepotrebnem dvakrat za v mnogih oziroma iste stvari in da se z javnimi sredstvi ne gospodari narobe.

Dosedanja razdelitev poslov med državno upravo in samoupravo, ko so mnoge enake naloge vršili državni uradi in samoupravni uradi, ko smo poleg državne gradbene direkcije, državnega socialnopolitičnega urada, zdravstvenega referata, prosvetnega oddelka itd. imeli enake samoupravne urade, ko je poleg urada velikega župana z njegovim velikim aparatom posloval urad oblastnega odbora z enako veliko, če ne večjo birokracijo, se je izkazala za neekonomično. Se več: ona nam ni prinesla le gospodarske škode, temveč je v razmerah, kakršne so se razvile v preminih predelih naše države, naravnost kompromitirala javno upravo sploh, spodbujala zaupanje v njeno objektivnost in v njeno razumevanje splošnih koristi ter je avtoriteti silno škodovala.

Naše oblastne samouprave so bile sicer res idealno zamišljene kot torišče neposrednega sodelovanja naroda na javni upravi, zlasti pri poslih lokalnega (v širšem pomenu te besede) značaja. Toda izprevideli so se v preminih krajih v partizanske sive, ki so smatrali za svojo glavno nalogo, da s pomočjo oblastne sile in z denarjem vsega ljudstva čuvajo in utrjujejo moč strankarskih voditeljev, in katerih največja umetnost je bila delovati ne po devizi »kako največ koristim slobošnosti«, temveč »kako najbolj škodim nasprotniku«. Mnoge oblastne samouprave so razpolagale z ogromnimi sredstvi ter so navile davčne vtičke do neznosnosti, a gospodujoče večine so si pridile proračune, katerih postavke so se odlikovale s tem, da so imele značaj pravih dispozičnih fondov, iz katerih so potem s polnimi rokami zajemale razne strankarske institucije, iz katerih so se trošili milijoni za vnete partijske prijatelje in zveste somišljenike. Skratka živelo se je »kakor v raj«. In da se onemogoči sleherni kontrola, so se zastopniki političnih nasprotnikov izključevali od vsakega sodelovanja v oblastnih zavodih ter se je tudi uradništvo izbiralo samo iz vrst strankarskih prijateljev.

Ni čuda, če so tako oblastne samouprave ponekod postale prava legla strankarske korupcije in so le povečavale slab glas naše javne uprave. Ni čuda tudi, da so zgrešile svoje prave naloge in da je njihova bilanca, gledana s splošnega stališča, več kakor klavna. Razumljivo je zato, da narod povsod pozdravlja njihov konec z vzdihom olajanja. Kajti akoravno se je z ogromnimi milijoni (samo v naši banovini daleč nad 300!) tu in tam tudi nekaj pozitivnega ustvarilo, ta efekt ni mogel otežiti imoralizma in gospodarskih posledic sistema, ki je, kadar je šlo za človeka ali kraj ali predmet najprvo vprašal: Ali je »naš«? Ta sistem je zanesel v široke ljudske sloje novo razdvojenost ter je stalno netil strasti in sovraštva, mnogo bolj in mnogo posledičneje in globlje nego konflikti po shodih in novinah.

Tiho in neceremonijalno so včeraj oblastni komisariji izročili svoje posle banskim likvidatorjem. V Ljubljani smo pa imeli posebno slovo in dosedanjega oblastnega odbora g. Marka Natlačena se je ob odhodu zelo trudil, da odvrne od bivših gospodarjev ljubljanske oblasti samouprave krivdo na moralnem in narodnospolnospolnem krah lokalne avtonomije. Dejal je, da se v drugih krajih niso tako zavedali odgovornosti pred narodom in zgodovino, kakor so se je zavedali pri nas. Priznal je sicer, da je moralo priti do ukinitja samouprav v interesu državne integritete, državnega edinstva in ureda, toda prišlo je »brez naše krivde«. Ne želimo posegati po svetovisemskih primerih. Pazujemo, da dosedanjim gospodarjem naših oblastnih samouprav občutijo svoj odhod iz te važne in silne pozicije kot nekaj udarca in da so ne le bridko razočarani, temveč da v svoji globoki depresiji iščejo tudi vzroke — drugod, ne na pri sebi. To le človeško in daleč smo od tega, da bi zamerili g. Natlačenu njegovo besedo. Mi zato proti njegovim trditvam ne bomo postavljali protitrdiv, temveč odgovarjamo le s suho konstatacijo: nobena fraza, nobena retuša ne more zabrisati dejstva, da

Beograd, 16. novembra. AA. Agencija »Avala« je v položaju, da poda o stanju in izsledkih policijske preiskave o atentatu Babića in drugih na policijske agente v Zagrebu v noči dne 30. oktobra naslednje informacije:

Tekom zasledovanja morilcev Tonija Schlegla je policijska uprava v Zagrebu ugotovila, da je morilec identičen z Milom Babićem. Ko je dognala, da je Babić zaposlen kot šofer v tvornici Siemens pri Černomeru, je poslala 30. oktobra t. l. policijska agenta Keča in Bana v tvornico Siemens, da ugotovita Babićevo identiteto. Ker pa Babića tedaj ni bilo v tvornici, sta agenta sklenila, da ga počakata.

Umor detektiva Keča

Ko se je kmalu nato Babić vrnil s tovornim avtomobilom v tvornico in spravil voz v garažo, sta pristopila agenta k njemu in Keč ga je vprašal, ali je on Mijo Babić. Babić je to potrdil, a v istem hipu je tudi pograbil po revolverju in oddal strel na Keča, z drugim strelom pa pogodil Bana. Keč je bil zadet v aorto nad srcem in je padel mrtev na tla. Agent Ban je bil zadet v prsa in težko ranjen.

Babićevi sokrivci

To se je odigralo ob 17.30. Pri preiskavi so v Babićevi sobi v tvornici našli pod posteljo v papir zavito orožje in razstreliva. Oblastva so takoj organizirala zasledovanje za morilcem Babićem, rojenim 6. septembra 1903 v Novem Bukovcu, srez Slatina. Istočasno se je vodila preiskava, da se ugotovi, s kom se je Babić družil in kam je zahajal. Se isto noč so policijski organi prijeli njegovega druga Dragotina Križnjaka, Zvonimira Pospisila, ključavničarskega pomočnika, stanujočega v Vlaški ulici št. 35. Pri hišni preiskavi v Križnjakovem stanovanju so našli revolver in 34 nabojev. Nadalje je bilo ugotovljeno, da je Križnjak prejel ta revolver od Marka Hranilovića, ki stanuje v mestnih hišah, Petrova ulica šte-

vilka 77 in da sta njegova najboljša prijatelja Hranilović in Matija Soldin.

Umor detektiva Trenskega

Pri hišni preiskavi v stanovanju Marka Hranilovića so našli revolverje in razstreliva. V času hišne preiskave je agent Trenski s stražnikom Blaževićem stal na straži pri hišnih vratih. Ob 22.30 je prišla neznana oseba iz mesta in se ustavila pred hišnimi vrati. Trenske je odprl vrata in prijel neznanca za rokav, toda ta se mu je iztrgal, odskočil tri, štiri metre in začel streljati na agenta in stražnika. V tem hipu sta s severne strani pritekla še dva neznanca in streljala iz revolverjev na Trenskega in Blaževića. Trenske je bil zadet v prsa in je padel mrtev. Blaževac pa je bil zadet v tilnik. Po izvršenem napadu so se neznanec izgubili v noč.

Hranilović je bil prijet 31. oktobra v hiši Na Ribnjaku št. 22. V trenutku aretacije je hotel streljati iz revolverja, a so mu to še pravočasno preprečili. Na podlagi izpovedb Križnjaka in Hranilovića je bilo ugotovljeno, da sta skupini Mija Babića pripadala tudi Pospisil in Soldin. Nadalje je bilo ugotovljeno, da so dne 30. oktobra t. l. ob 20. zvečer po izvršenem umoru agenta Keča sestali v Petrovi ulici Babić, Pospisil, Hranilović in Soldin. Babić je sporočil svojim drugom, da je streljal na dva agenta ter prosil Hranilovića, naj ga za to noč skrrije v svojem stanovanju. Hranilović je na to pristal in kmalu nato odšel domov. Ko je hotel stopiti v hišo je naletel na Trenskega in stražnika Blaževića ter začel streljati na nj. Na pomoč sta mu prihitela Pospisil in Babić, dočim je Soldin šel po svojih potih. V tej borbi je bil, kakor omenjeno, Trenske ubit. Blažević na ranjen Hranilović in Soldin sta bila naslednji dan aretirana, Babić in Pospisil pa sta še danes na begu.

Kako je bil umorjen Schlegel

Preiskava je dognala, da so pri atentatu na Tonija Schlegla sodelovali Babić, Soldin in Hranilović. Umor je izvršil Babić. V njegovi neposredni bližini

je bil Soldin, dočim je Hranilović strčil pred hišo »Jugoštampe« in pazil na to, kdaj pojde Schlegel domov. Ko se je ta odpeljal, je tudi Hranilović skočil v avtomobil in se odpeljal v bližino Schleglovega stanovanja, a v tem trenutku je Babić že izvršil atentat.

Drugi zločini tolpe

Sedanje ugotovitve o načinu atentata na Tonija Schlegla se popolnoma ujemajo s svojedčasno preiskavo. Sedanja preiskava je nadalje ugotovila, da so pri atentatu na orožniško vojašnico sodelovali Hranilović, Križnjak, Pospisil, Babić in Soldin. Razstrelivo je prinesel Križnjak, vžgalno napravo je postavil Hranilović, v njegovi bližini pa je bil Pospisil. Babić je strčil pred vrati vojašnice, a Soldin v Palmotičevi ulici. Po eksploziji so vsi pobegnili. Pri teku preko trga N. je Soldin vrget na stražnika, ki ga je hotel ustaviti, bombo.

Nadalje je ugotovljeno, da sta tudi atentat na most pri Brezovicah in na skretnici pri mostu med Veliko Gorico in Mračinom delo te družbe. Atentat na most pri Brezovicah je izvršil Pospisil s Križnjakom. Razstrelivo je prinesel Hranilović, ki ga je prevzel od Stjepana Horvata. Pospisil je s Križnjakom položil razstrelivo tudi na skretnico pri Veliki Gorici.

Zveza zločincev z dr. Pavelićem

Na podlagi ugotovitev preiskave so v stanovanju uradnika bolnice nalezljivih boleznih Pavla Glada našli večjo količino orožja, municije in razstreliv. Pri nabavi in razdelitvi orožja ter municije je sodeloval tudi Stjepan Javar, trgovec iz Zagreba, ki je vse to prejel od Stjepana Horvata ter izročil Mirku Kruhaku in Milu Starčeviću. Vrh teza je ugotovljeno, da so te osebe bile deloma v osebni in neposredni zvezi z dr. Pavelićem in Perčićem. Preiskava se nadaljuje.

Neresnične vesti v inozemstvu

Pri te priliki se ugotavlja, da so vesti inozemskih listov o velikih aretacijah v Zagrebu v zvezi s temi stvarmi

potvorne. Število doslej zaradi te stvari aretiranih je minimalno. Število, ki ga zlohotno navaja tuje časopise, ni v nikakoli zvezi s stvarnostjo. V neposredni zvezi s to stvarjo je bilo doslej aretiranih 20 oseb. Začasno je bilo zadržanih na policiji še nekaj sorodnikov in znancev obtožencev, dokler se ne ugotove njihovi stiki z njimi. Na policiji je bilo poklicanih tudi mnogo drugih oseb, a samo radi zaslišanja njih od njih ni bil zaprt. Netočna je zlasti vest o aretaciji vseučiliških profesorjev v zvezi s to stvarjo. Dr. Šulfa sploh ni bil aretirani, nego samo zaslišan. Prof. Milovar pa je bil obsolen na 5 dnevni zapor zaradi prekršitve policijskih predpisov, ne pa zaradi kakih zvez s tem atentatom.

Umor Tonija Schlegla

Predsednik novinskega koncema »Jugoštampe« in direktor zagrebških »Novosti« Toni Schlegel je bil ustreljen letos 22. marca par minut pred 8. zvečer, pred svojim stanovanjem na Prilazu v Zagrebu. Kakor običajno, se je Schlegel tudi usodnega dne nekoliko pred 8. zvečer podal iz uredništva »Novosti« v Marovski ulici k večerji v svoje stanovanje na Prilazu št. 84. Ko je pred hišo stopil iz avtomobila, sta skočila k njemu dva možka, stara okrog 25 do 30 let. Manjši možki je ustrelil iz revolverja Schlegla v arhet Z boleznim krkmo se je zgrudil Schlegel na tla, napadalec pa sta pobegnili v smeri proti kolodvoru Sava. Na ulici v tem času ni bilo skoro nobenega človeka. Šofer je takoj, ko se je zavedel, kaj se je zgodilo, pogljal avtomobil za bežičima napadalcema, ki sta bežala najprej po Prilazu, nato pa zavila v stransko ulico proti kolodvoru. Ker je tam še mnogo nezazidanih parcel, sta bežala kar preko polja, kamor jima šofer s avtomobilom ni mogel več slediti, zaradi česar sta mu kmalu izgubila izpred oči. Vsa polzvedovanja za morilci so ostala brezuspešna in zdelo se je, da bo ostal ta zavratni zločin nepojasnen in nekanzovan. Spretnosti in vztrajnosti zagrebške policije pa se je vendar posrečilo odstraniti kopreno in vsaj del krivcev spraviti pravici v roke.

Ponesrečen atentat na Mussolinija

Atentat je izvršil neki oficir, ki je bil zaradi tega obsojen na smrt in ustreljen

Dunaj, 16. novembra. AA. Današnja »Stunde« priobčuje podrobnosti o atentatu na Mussolinija dne 10. oktobra t. l. Atentat je izvršil oficir, ki je danje priznal. Sodišče ga je obsodilo na smrt. Obsodba je bila kmalu po razglasitvi izvršena.

London, 16. novembra. Č. O zadnjem atentatu na Mussolinija se klub vsem italijanskim demantem doznajajo razne podrobnosti, ki jih objavlja danes »Daily Mail«, ki je prijateljsko razpoložen napram Mussoliniju in fašističnemu režimu. Atentat se je po poročilu tega lista pripetil 10. t. m. okoli poldneva. Mussolini se je vozil v Ostio, da si ogleda tamošnja dela pri izkopavanju. Običajno se vozijo

pred njim in za njim v dveh avtomobilih detektiv, Mussolini sam pa v srednjem avtomobilu. Pri tej vožnji pa je bil vrstni red spremenjen. V drugem avtomobilu je sedel šef Mussolinijevega kabineta, v zadnjem pa Mussolini. Nenadoma sta na nekem ovinku počila dva strela in dve krogli sta pogodili drugi avtomobil. Šef kabineta je ostal kakor po čudežu nepoškodovan.

Preiskava je ugotovila, da sta bila strela oddana iz vojaške puške. Aretiranih je bilo kakih 200 oseb, večinoma članov milice in nekoliko karabinerskih oficirjev. Neki višji karabinerski oficir je končno priznal svoje delanje, zaradi česar je bil obsojen na smrt in je bil že tudi ustreljen.

Prva delovna seja sofijske konference

Začetek razprave o likvidaciji dvolastniških posestev — Rezervirano pisanje sofijskih listov

Sofija, 16. novembra. AA. Bolgarska agencija poroča: Davi ob 10. je bila prva delovna seja bolgarsko-jugoslovenskih delegacij pod predsedstvom g. Rasukanova. Delegaciji sta razpravljali o vprašanju dvolastniških posestev. Prihodnja seja bo v ponedeljek 18. t. m.

Sofija, 16. novembra. AA. Bolgarsko časopisje piše prav malo o bolgarsko-jugoslovenski konferenci in priobčuje le službene poročila. Izjemo tvorita »Slovo« in »Bilgarija«, ki posvečata konferenci daljše članke.

»Bilgarija« priznava pomembnost te konference in veli, da bo moči najti kompromisno rešitev o dvolastniških posestvih. Glede nevtralne cone se list nadra, da se bodo tudi v tem vprašanju izpolnile želje — na žalost — zadovoljstvo nad razpustom oblastnih samouprav v vseh slojih naše banovine ravno tako iskreno, kakor v drugih delih države. Vsak, ki ni zaslepljen od bogve kakih ozirov, bo g. Natlačenu z nami vred povedal, da velja njegova ugotovitev »zato je prišlo, kar je v niteresu državne integritete, državnega edinstva in ugleda moralo priti« tudi za našo banovino. To kar je moralo priti, nikakor ni prišlo »brez naše krivde« in, naravno ne brez »naših« krivcev.

obeh narodov. List smatra, da poziva novi duh teh sporazumov k realnosti. Z obeh strani se bo pač storilo vse, da se položaj razvije, kakor zahtevajo pravi interesi obeh držav. Gre za dosego čim boljših odnosov med obema državama.

»Slovo« veli, da je treba rešiti mnogo vprašanj in da bosta morali obe delegaciji prebroditi marsikatero težavo.

Beograd, 16. novembra. AA. Po poročilih iz Sofije piše bolgarski tisk skrajno rezervirano o konferenci, ki se vrši v Sofiji med našimi in bolgarskimi delegati. Le »Slovo« objavlja daljši članek, v katerem priporoča obojestransko uvidenost in izražajo nado, da bo vendarle prišlo do kompromisne rešitve vseh spornih vprašanj. Kakor bi tudi bila morda ta ali ona zahteva na videz nepremisljiva, naj vendar obe vladi vodi želja po ustvaritvi dobrih sosednjih odnosov, ki si jih želi oba naroda in ki so v interesu obeh držav.

Ljančev o pogostanjih

Sofija, 16. novembra. p. Ministrski predsednik Ljančev je izjavil o konferenci v Sofiji: »Mešana jugoslovensko-bolgarska komisija je danes pričela s svojim delom. Ugotrjen sem, da sta obe stranki prežeti želje, da se vsi medsebojni spori uredijo prijateljsko in v obojestransko zadovoljstvo. Verujem v uspeh komisijske, ker so v delegacijah izkušeni možje, ki so dobro pripravljene na težko nalogo, ki jim je poverjena, kar je že samo po sebi garancija za uspešno delo.«

Kompromisna reforma avstrijske ustave

Sporazum med opozicijo in večinskimi strankami - Vlada bo reorganizirala Heimwehr v veteransko organizacijo

Dunaj, 16. novembra. g. Kakor izve vaš dopisnik o poteku in stanju pogajanj glede ustavne reforme, so pogajanja, zveznega kancelarja dr. Schoberja z opozicijo napredovala toliko, da bo najkasneje tekotom prihodnjega tedna sklicana ponovna seja parlamenta.

V pododboru je prišlo med opozicijo in večinskimi strankami do sporazuma, v številnih točkah in tudi v razgovoru med zveznim kancelarjem dr. Schoberjem in socialnimi demokrati je mnogo točk ustavne reforme že razčiščenih. Vlada se je sprila z delstvom, da bodo one točke nove ustave, na katere je opozicija pristala, dobile zakonito veljavo, t. l. da bodo sprejete z dvotretinsko večino, dočim vse one točke, glede katerih ni bil dosežen sporazum tudi v plenumu parlamenta, ne bodo dobile dvotretinske večine in jih je smatrati za propadle.

Ko bo ta etapa reforme v parlamentu rešena, se bo parlament bavil samo z gospodarskimi vprašanji. Vlada upa, da bo

po sprejetju reforme ustave prišlo v javnosti do pomirjenja, naka bo z največjo odločnostjo in vsemi zakonitimi sredstvi preprečila novo vznemirjenje množic. Vlada bo nato gledala, da v čim krajšem času izvede razorožitev oboroženih formacij v Avstriji. Med drugim misli na to, da bi sprejela Heimwehrovc v veteranska ali strelska društva. Vladi so dobro znani viri, iz katerih prejemajo Heimwehrovc denar in jih v primeru potrebe ne bo težko te zapreti, kar bo pomenilo prenehanje delovanja teh vojaških organizacij.

Dunaj, 16. novembra. AA. Korbiro poroča: Parlamentarni odbor za proučitev ustavne reforme je prejel poročilo referentov o novem načrtu te reforme, ki je bil sestavljen deloma, na osnovi kompromisa med strankami, deloma na podlagi stališča, ki so ga napravili ustavni reformi zavzele stranke večine. Pogajanja za kompromisno rešitev med strankami se bodo nadaljevala, tako da bo ustavni odbor v položaju zavzeti definitivno stališče.

Grozeče naraščanje brezposelnosti v Angliji

Brezupni napor angleške vlade za omejitve brezposelnosti — Kriza angleške trgovine in industrije

Pariz, 16. novembra. o. V »Matin« objavlja Stefan Lausanne daljši članek o gospodarski politiki angleške delavske stranke. Zlasti obširno se bavi z nastopom angleške delegacije v Haagu, kjer je povzročil nastop zakladnega tajnika Snowdena evropskim diplomatom mnogo grenkih ur. Glavni vzrok angleški nepopustljivosti v vprašanju nemških stvarnih davkov pa je izhajal iz obzira na brezposelnost v Angliji, ki je eno najbolj perečih vprašanj angleške notranje politike.

Zakladnemu ministru Snowdenu se je v resnici tudi posrečilo, da je dosegel na haški konferenci znatno znižanje nemških stvarnih reparacij Italiji, in na ta način zagotovil delo 4000 angleškim delavcem. To pa je tudi dosedaj edini uspeh, naglašala Lausanne ki ga je dosegla delavska vlada v vprašanju odstranitve brezposelnosti. Kljub vsemu naporom delavske vlade je opaziti stalno padanje angleške

valute, odkar je delavska vlada na krmilu. V tem času je bila prisiljena angleška banka dvigniti obrestno mero in znatno omejiti trgovski kredit. S tem je bila angleška industrija težko prizadeta in posledica temu je bila propast in ustavev poslovanja raznih podjetij, kar je imelo za posledico odpust več kot 4000 delavcev. Na ta način je vsak akcija angleške vlade za omiljenje brezposelnosti ostala za enkrat še popolnoma brez uspeha. Delavska vlada, zaključuje članek, ne more poveljevati pri »boljši volji niti klimatskim razmeram, niti cenam, niti udem in še manj valuti. Da se ta vprašanja uredi, je potrebno predvsem zaupanje v vlado, ki je neobhodno potrebno da se popravi gospodarsko stanje angleške države.

Avdičena ministra javnih del

Beograd, 16. novembra. AA. Nj. Vel. kralj je sprejel danes v avdienci ministra javnih del inž. Stjepana Savkovića.

Dober francoski odgovor na italijanske zahteve

Francija ne bo pristala na pariteto med francosko in italijansko vojno mornarico — Sklicanje pomorske razorožitvene konference

Pariz, 16. novembra d. Francosko časopisje nadaljuje z razmotrivanjem pravih momentov, ki so vodili Italijo do tega, da je za hrbtno Francije pristala na angleško-ameriški predlog za popolno odpravo podmornic. Poskusi italijanske vlade na tak način doseči pariteto med francosko in italijansko vojno mornarico so povsem brezupni, ker Francija ne more pod nobenim pogojem pristati na tako pariteto, ki bi pomenila zanjo toliko kot prostovoljno samomor. Francija ni samo kolonialna država, nego svetovna sila, ki se ne bo nikdar odrekla vojni mornarici, zmogni nastopiti tudi pri reševanju velikih svetovnih vprašanj.

Pariz, 16. novembra d. Veliko pozornost je povzročila predložitev proračuna francoskega ministrstva vojne mornarice, ki je izdatno povišan ter predvideva 1.300.000.000 izrednih kreditov za povečanje in moderniziranje francoske vojne mornarice. Mnogi listi vidijo v tem najboljši odgovor Francije na napade italijanskih listov, ki poskušajo že vnaprej naprtniti Franciji odgovornost za morebitni neuspeh mednarodne pomorske razorožitvene konference v Londonu.

Rim, 16. novembra d. Italijanski listi zagovarjajo v dolgih člankih zahtevo italijanske vlade po paritetu med francosko in italijansko vojno mornarico ter slikajo to zahtevo kot nekaj povsem samo po sebi razumljivega. Tako piše »Giornale d'Italia«, da bi Italija ne zahtevala samo pariteto med njeno in francosko vojno mornarico, temveč tudi med italijansko in angleško, če bi le imela dovolj denarja, da bi mogla zgraditi tako veliko vojno mornarico. Italija ima po naravi vsaj toliko pravic v Sredozemskem morju, kakor Francija, ki lahko danes s svojo mornarico vsak dan blokira Italijo ter jo v kratkem času izstrada.

London, 16. novembra. Angleška vlada je povprašala vse na mednarodno pomorsko razorožitveno konferenco povabljene države, da li se zadovoljujejo s tem, da bi bila 21. januarja sklicana ta konferenca v Londonu. Doslej je odgovorila Šele italijanska vlada, ki je na ta predlog pristala.

Pariz, 16. novembra. AA. Vlada Zedinjenih držav je pristala na to, da se odpre mednarodna razorožitvena konferenca v Londonu 21. januarja 1930.

Obsodba krivcev stečaja Jadranske banke

Obsojen je bil samo Rossini na eno leto ječe, dočim so bili drugi obtoženci oproščeni

Trst, 16. novembra a. Pred kazenskim sodiščem v Trstu se je vršila od 5. novembra dalje razprava proti devetim obtožencem, katere so smatrali za skrivne propada Jadranske banke:

Obtoženci so bili: Anton Kalč iz Lina, bivši ravnatelj banke; Ivan Gartner iz Zagreba, bivši ravnatelj banke; Alojzij Kodre iz St. Vite pri Vipavi; Jurij Lucić, bivši glavni konzulent banke; dr. M. Obušin iz Dubrovnika; Ciro Kamenarović iz Beograda; Aleksander Rossini, dr. Cacoparda iz Palermo in A. Alessandrini, bivši ravnatelj banke.

Obtožnica je obtoževala obtožene odtegotovanja zlate valute, ponarejevanja menic, spekulacije, malverzacije, nerednih transakcij kapitala in rezerv itd. Rossini je bil obdolžen poleg tega še, da je izmaknil nad en milijon lir iz subvencije italijanske vlade, ki je hotela sanirati zavod.

Sodnemu zboru je predsedoval svetnik Marinaz, sodnika pa sta bila d'Agostino in de Vuono. Izmed obtožencev so prišli osebno trije k razpravi in sicer: Kamenarović, Alessandrini in Cacoparda. Vsi trije so odločno zanikali, da so hoteli kdaj oskodbati Jadransko banko.

Državni pravdnik Tromby je predlagal nastopne kazni: za Kalča 7 let in 6 mesecev, za Gartnerja 4 leta in 6 mesecev, enako za Kodreta in Kamenarovića, za Rossinija pa 7 let in 6 mesecev zapora. Za Cacoparda, Lucića, Obušina in Alessandrinija pa je predlagal oprostitev.

Danes je bila razglašena razsodba. Glavni obtoženec Rossini, ki je bil že večkrat predkaznovan zaradi golufij, je bil obsojen na leto dni ječe. Ostali obtoženci, med njimi Kalč, Ciro Kamenarović in Cacoparda pa so bili oproščeni, ker je medtem njihova krivda zastarela.

Pred novimi nemiri v Palestini

Nov napad Arabcev — Splošno oboroževanje — Grozilna pisma angleškim oficirjem

Jeruzalem, 17. novembra. V tukajšnjih političnih krogih je izrazil arabski napad na vas Safed veliko razburjenje. Ta dogodek ima toliko večjo važnost, ker so strehali napadali na angleško vojaštvo. Domneva se, da so organizirali arabski krogi široko zasnovano akcijo proti Angležem, češ, da podpirajo židovsko gibanje na škodo domačega prebivalstva. Zadnje čase so se pričeli nanovo oboroževati Židje in Arabci. Oblasti so prejele poročila, da skrivajo Arabci v svojih vaseh velike množine orožja. Zadnje dni je prejelo več angleških

častnikov pisma, v katerih se jim grozi s smrtjo. Pisma pošilja takozvana »Črna roka«, ki baje organizira nove nemire po vsej Palestini.

Ženeva, 16. novembra. Mandatna komisija Društva narodov je včeraj sklenila, da bo zahtevala vse dokumente glede zadnjih nemirov v Palestini. Komisija bo te listine proučila in predložila izid preiskave svetu Društva narodov. Ker niso dospeli iz Palestine vsi potrebni dokumenti, se bo komisija sestala na izredno zasedanje četrte marca.

Pogajanja predsednika Udržala

Praga, 16. novembra. h. Ministrski predsednik Udržal je danes nadaljeval pogajanja s zastopnikom nemških socialnih demokratov dr. Czechem. Kljub temu se položaj tudi po tem razgovoru v bistvu ni izpremenil, tako da ni beležiti posebnih momentov pri sestavljanju vlade. Pogajanja se bodo v tork nadaljevala.

Ukrepi ameriške vlade zaradi borznega poloma

New York, 16. novembra. a. Dočim je dosedaj vlada vzdržala na tem, da padce na borzi ne bo imel velikega vpliva na narodno gospodarstvo, je predsednik Hoover izrazil namero, da bo v kratkem sklical odlične voditelje trgovine in industrije na konferenco v Washington. Na tej konferenci se bodo posvetovali o polih in sredstvih za poživitev zunanje trgovine in za razširitev agrarne pomoči in o sredstvih za preprečitev ponovnega poloma na borzi.

Zopet roparski napad v Bolgariji

Sofija, 16. novembra. p. Na poti med Gabrovom in Sviljivcem je bil včeraj izvršen nov roparski napad. Trije maskirani razbojniki so napadli večjo skupino potnikov ter jih popolnoma izropali. Roparji so zopet brez sledu izginili in jih oblasti do-čej niso moge izslediti.

Zasledovanje Uzunova

Sofija, 16. nov. AA. Predsednik bolgarske vlade Ljapčev se je sestel z narodnim poslancem iz Berkovice, Klisurskim in mu izjavil, da oblastva nadaljujejo preiskavo zaradi zadnjih napadov Uzunova v okolici Berkovice.

Sofija, 16. nov. AA. V Čiprovu blizu Berkovice so nočjo trije neznanci napadli obmojno stražo. Po daljšem puščarjenju so izginili proti reki Borjuci Sodijs, da so bili napadali člani Uzunove tolpe, ki so nameravali pobegniti čez mejo. Oblastva imajo dokaze o tem, da je Uzunov še vedno na bolgarskem ozemlju. Vlada je sklenila obkoliti s četami vsa berkoviško okoličje.

Nova afganska vlada

Rim, 16. novembra. o. Afgansko poslanstvo zanika vest nekaterih izozemskih listov, da so izbruhili v Afganistanu ponovno veliki nemiri. Poslanstvo naglašja, da vlada v vsem Afganistanu vzoren mir in red in da je imenoval padlišah Nadir kan pod predsedstvom Mohameda Hascina novo ministristvo.

100 milijard dinarjev za socialne namene

London, 16. novembra. AA. V ministrstvu za socialno politiko so zaključili račune za letošnje leto. Za socialne potrebe in institute je bilo lani izdanih 376 milijonov funtov sterlingov (okrog 100 milijard dinarjev).

Sovjetski poslanik v Londonu

Pariz, 16. novembra. AA. Po poročilu iz Moskve, je bil za poslanika sovjetske Rusije v Londonu postavljen Grigorije Sokolnikov, predsednik sindikata za produkcijo nafte.

Pola Negri pred razporoko

Pariz, 17. novembra. V Pariz je prispele iz Zedinjenih držav znana filmska zvezda Pola Negri. V razgovoru z novinarji je izjavila, da ji je neprijetno vrniti se v deželo, v kateri jo čaka edino veselje, da se bo razporočila s svojim možem. »Ljubila sem«, je nadaljevala Pola Negri, »svojega moža in ga še ljubim. Toda ako se dva ne razumeta, je najbolje, da gresta narazen. Moški so vsi egoisti, vse vzamejo in ničesar ne dajo.« Kakor se doznava, je pretrpela Pola Negri pri zadnji borzni krizi v New Yorku tudi velike izgube.

Dijaški nemiri v Pragi

Praga, 16. nov. a. Odbor čeških in nemških komunističnih dijakov je priredil danes zborovanje v Českoslovaškem delavskem domu, na katerem naj bi se protestiralo proti dogodkom v Českoslovaškem dijaškem domu in proti dogokom na dunajski univerzi. Sklicatelji pa so našli v dvorani veliko številno nasprotnega dijaštva, ki so osvojili predsedstvo zborovanja. Na zborovanju so se ponavljali opetovani mediklji in živčanje, tako da je bila končno policija prisiljena zbor razgnati.

Novi zidanmoški most dogotovljen

Domača proslava podjetja in delavstva — Krasen uspeh domače sposobnosti

Zidan most, 15. novembra. Danes je bilo na Zidanem mostu dovršeno delo, pomembno za naš promet in častno za našo domačo podjetnost. Dogotovljena je bila namreč obočna konstrukcija železobetonskega mostu čez Savinjo, ki bo omogočil direkten prehod vlakov med Zagrebom in Ljubljano.

To delo je bilo danes popoldne proslavljeno s malo slovesnostjo, ki se je je udeležilo poleg povabljenih gostov in zastopnikov časopisja vse pri gradnji zaposleno delavstvo. Že sedaj, ko je vsa obočna konstrukcija še podprta s lesenim ogrodjem, se vidi učinkovita arhitektonska monumentalnost mostu, ki so ga delavci okrasili s zelenjem, zastavami in ga razsvetlili s električnim žarčicami. Na zapadni strani so okinčali firmo podjetja z zelenjem in trobojnicami, v sredi mostu pa so namestili transparent s napisom: »Živelo domače podjetje J. Slavec, Kranj«.

Na mostu zbrano delavstvo je ogovoril projektant zgradbe univ. prof. ing. Kasal, zahvaljujoč se delavstvu za njegovo poštovanost pri monumentalni zgradbi, ki je v ponos in čast domačemu umu, domači vztrajnosti in domačim rokam. Zbrano delavstvo je z zadovoljstvom pozdravilo inženjerjeva izvajanja, nakar so se vsi skupaj na mostu fotografirali. Vsa ta mala intimna slovesnost na zgradbi je bila zaključena kar moč prično in domače. Veselo so zaigrale številne harmonike.

Za povabljenec in zastopnike časopisja prireditelj podjetje Slavec v kolodvorski restavraciji g. Majcena okusno zakusko, na kateri je bilo izrečeno mnogo občudovanja in pohvale Slavecemu podjetju, inženjerjem, projektantu in delavstvu, ki so vsi skupaj dogradili to zgradbo moderne tehnike; saj je vsa tehniška konstrukcija edinostvena v Evropi. Prav tako je trdila Slavec v zahvalo poštovanemu delavstvu, ki je bilo pogostokrat dan in noč zaposleno, prireditelja zvečer pogostitev. Dan je bil lep praznik našega delavstva!

Novi železobetonski most na Zidanem mostu je eden največjih železobetonskih železniških mostov v Jugoslaviji in na Balkanu sploh. Konstrukcija obstoji iz treh železobetonskih lokov v skupni dolžini 138 m.

Delo je izvršilo domače gradbeno podjetje Slavec iz Kranja, ki je lani izvršilo tudi znani most nad Savo na cesti Lesce-Bled. Načrte je izdelal ob sodelovanju naših odličnih železniških strokovnjakov gradbeni oddelk železniške direkcije v Ljubljani. Gradnja je bila razpisana potom licitacije, ki se je vršila letos v februarju, ter se je z deli pričelo s 1. majem.

Pri delu so bile zaposlene izključno samo domače delavske moči in domače inženjerje. Tehniško vodstvo od strani podjetja pa je bilo poverjeno znanemu strokovnjaku v železobetonskih gradnjah univ. prof. dr. Miroslavu Kasalu, ki je tudi projektiral za to zgradbo nosilni oter za železobetonske oboke v popolnoma originalni in tehniško nad vse zanimivi, upravni drzni konstrukciji, ki pa se je izvrstno obnesla. Taka konstrukcija odra ni bila doselej v naših krajih še nikjer izvršena in kolikor je znano, tudi ne nikjer drugje v Evropi.

Premestitve železničarjev

Beograd, 16. novembra. AA. Z ukazom Nj. Veličanstva so na predlog ministra prometa v soglasju s predsednikom ministrskega sveta postavljeni na področju direkcije državnih železnic v Ljubljani: v 2a/II na postaji Maribor koroški kolodvor Kitar Ivan, dosedanj uradni iste skupine in kategorije, in šef skladišča postaje Maribor gl. kol.; za šefa skladišča postaje Maribor gl. kol. Fran Gorše, doslej postajenačelnik v Sevnici, oba na lastno prošnjo;

s postaje Maribor gl. kol. Ivan Kuster v prometno komercialno odeleno po potrebi službe;

v I/III k postaji Maribor gl. kol.: Franc Kaiser, doslej uradni prometno-komercialnega odelena iste direkcije, k postaji Maribor koroški kol. Karel Berce, doslej uradni prometno-komercialnega odelena iste direkcije, oba po potrebi službe.

Deputacija z Lesce v Beogradu

Beograd, 16. novembra. p. V Beogradu se mudi deputacija občine Lesce z županom g. Ivanom Azmanom in podžupanom Pavlom Olipom na čelu. Deputacija je bila včeraj pri ministru trgovine Demetroviču in pri ministru za poljedelstvo dr. Frangešu, danes pa jo je sprejel pomočnik prosvetnega ministra. Zvečer ob 5.30 se je oglasila deputacija na dvoru, kjer se je vpisala v dvorno knjigo. Ljubezljivo jo je sprejel maršal dvora polkovnik Aca Dimitrijevič.

Obsodba zaradi razžaljenja Veličanstva

Beograd, 16. novembra. AA. Državno sodišče za zaščito države je po dvodnevni razpravi danes proglasilo sodbo na obtožbo proti dr. Milanu Simiću, zdravniku iz Vrnjačke Banje. Obtoženi Simić je bil obsojen za razžaljenje Nj. Vel. kralja in kraljevskega doma na 10 let zapora, za razžaljenje in kleveto predsednika vlade in kraljevske vlade pa na leto dni zapora. Zaradi dejanja po § 101 kazenskega zakona (izpostavljanje vlade mrčini in preziranju) je bil Simić oproščen. Obtožencu se je med olajšujočimi okolnostmi priznalo dobro vedenje. Skupna kazen mu je bila odmerjena na 10 let zapora.

Zakon o pravoslavni cerkvi uveljavljen

Beograd, 16. novembra. m. Današnje »Službene Novine« objavljajo zakon o pravoslavni cerkvi, ki stopi s današnjim dnem v veljavo.

Dr. Vošnjak o novi upravni ureditvi

»Vreme«, ki objavlja serijo člankov raznih uglednih osebnosti o upravni razdelitvi naše države, objavlja v svoji številki od 14. t. m. daljši članek bivšega našega poslanika v Pragi dr. Bogumila Vošnjaka. Članek razpravlja o gospodovinskem razvoju te upravne razdelitve in prihaja ob koncu do naslednjega zaključka:

Bila bi preobširna naloga, ako bi hoteli opisati gospodarske sile in geografsko obsežnejše posameznih banovin. Na prvi pogled se vidi, da so banovine ekonomsko zaokrožene enote, v katerih se bo moglo razviti samostojno gospodarsko življenje. V upravnem pogledu se bo morda pojavila potreba, da se v bodočnosti izgrade okrožni inšpektorati v enote, ki bi odgovarjale bivšim županijam. Gotovo bo merodajna samo potreba, ki je najboljši ustvaritelj upravnih oblik.

Bodočnost banovin je v največji meri odvisna od financ. Vsaka banovina bo pravna oseba, ki bo mogla samostojno pridobivati pravice, oziroma prevzemati obveznosti. Banovina bo mogla zaključevati posojila. Imela bo svoj proračun, gotove lajave morejo biti banški davki. Razvijalo se bo samostojno banko finančno gospodarstvo. Banovina ima svojo blagajno, je imetje. Dohodki banovine se bodo uporabljali za izplačevanje izdatkov bankega proračuna. Istina je, da je banovina odvisna od finančnega ministra, toda dokler ni pridobila izkušnja, da so banovine sposobne za gospodarenje, je potrebno strogo nadzorstvo urada, ki ima vse strokovne pogoje.

Od oblasti do banovin, od velikega župana do bana je velik korak. Ban ima ministrski čin. Uveden je banški sistem po vzgledu predvojne Hrvatske. Ban sam upravlja. Pod njim, oziroma njegovim pomočnikom je celokupna banska uprava, ki obsega osem oddelkov. To so pravzaprav majhna ministrstva, ki obsegajo skoro vse panoge sodobne uprave razen pravosodja. Načelo dekoncentracije in ministerijske devolucije je izvedeno s idealno doslednostjo do poslednje konsekvence in razbremenitev ministrstev je povsem izvedena. Oblastna uprava je bila glede na ta inženjerski način približevanja poslov državljanom samo primitiven, neizdelan poskus. Vendar je osnovna črta cele mašinerije v tem, da obstoja enotna državna volja, ki prihaja od izraza v vsakem upravnem činu. Dekoncentracija in devolucija je vezana s centrom, polnim moči in iniciativno.

Nasprotniki velikih upravnih enot naj samo pogledajo na druge države. Češkoslovaška je ustvarila v prvih letih svobode države županije, pa je kmalu zavrgla županijsko ureditev ter se vrnila k predvojnim mejam avstrijskih dežel. Poljska ima velike upravne enote — vojvodstva. V Rumuniji je pred vratni velika upravna reforma, ki bo ustvarila enote, slične našim banovinam. Tudi Rumuni so se naveličali »okrožij«. Enako je na Grškem.

Reforma od 3. oktobra v zvezi z zakonom o banški upravi od 7. novembra odgovarja naziranjem ene generacije, ki je kumovala osnovanju države. Te reforme so navedene sile in velikega razuma, kakršnega bi kakšna starejša in slabše država težko mogla podvzeti. Ustvarjena so velike prirodne enote, oživotvorjen je banški sistem, ustvarjen je edino logičen »noten upravnih tir, zmagalo je načelo dekoncentracije in devolucije, banovina je pravna oseba, ki ima svoje dajatve in svoj proračun, pod banom je vsa hierarhijska uradov na vseh polih sodobne uprave in in sam je centralna osebnost vse uprave.

Katoliška cerkev v Beogradu

Beograd, 16. novembra. p. Jutri bo na Čika-rioli posvečena katoliška cerkev pripadajoča samostanu Lazarstov, ki so se naselili v Beogradu. Cerkev bo posvetil beograjski nadškof dr. Rodić.

Rumunska odlikovanja naših dobrovoljcev

Beograd, 16. novembra. p. Povodom 10-letnice osvoboditve in ujedinitve vseh Rumunov, je bilo na predlog rumunske vlade odlikovano celo vodstvo jugoslovenskega saveza vojnih dobrovoljcev. Med drugimi je odlikovan tudi dr. Ljudevit Pivko kot predsednik areške organizacije dobrovoljcev v Mariboru s oficirskim redom rumunske zvezde IV. stopnje.

Oblačilnica „ILIRIJA“ vodi!

Ugodna prilika za nakup daril za Miklavža

Prisno angleško blago za površnike prej m	Din 496	sedaj m	Din 310
" " " " " "	381	" " " "	200
" " " " " "	320	" " " "	164
" " " " " "	280	" " " "	150

Različni ostanki češkega in angleškega blaga za ženske in moške!

Nekaj primerov:

Celi ostanek 1-80 pripraven za suknjo in telovnik	Din 110	prej m	D 120
" " 1-80 " " " "	250	" " " "	367
" " 2-30 " " " "	300	" " " "	320
" " 4-90 " " " "	775	" " " "	346
" " 2-60 " " " "	260	" " " "	186

Cene se razumejo na dolgoročno odplačevanje brez vsa ega pribitka!

Oblačilnica Ilirija, Mestni trg 17/1 tel. 2825

Na zahtevo pošljemo potnika na dom!

Oblačila za dame in gospode
kupite najceneje pri tvrdki
FRAN LUKIČ, LJUBLJANA
Stritarjeva ulica

Domače vesti

Vojaške vesti. Po potrebi službe so pridržani: poročnik bojnega broda Miloje Jelšavc za ordonančnega oficirja pri komandantu vojne mornarice; poročnik bojnega broda Vladimir Andošek k mornariški izvidniški komandi; poročnik bojnega broda Hinko Draksler na kr. podmornico »Smeš«; poročnik bojnega broda Mirko Plešweis na kr. podmornico »Osvetnik«; mornariško-tehnični kapetan Bernard Šusteršič na kr. brod »Sitnica«; inženjer-poročnik Josip Pretner na strojno šolo, poročnik bojnega broda Oskar Jeglič na borbena čolna »Uskok«; poročnik bojnega broda Boris Slavik, doslej na kr. brodu »Labud«, pa se vrne na svojo redno službo.

Proslava Jadranskega dneva. V Sibeniku se bo danes vršila proslava Jadranskega dneva, ki bo velika nacionalna manifestacija za naše morje. Ob enajstih bo dr. Uliks Stanger predaval o razvoju nacionalne misli na našem Primorju. Čisti dohodek prireditve je namenjen fondu Jadranskega Straza.

Francoska mornarica na našem Jadranu. Po vestih iz Sibenika bo priplul 2. decembra v sibiški pristanišče oddelek francoske vojne mornarice, sestojel iz številnih modernih rušilcev. To bo po osvojenju prvega obiska francoske vojne mornarice v naših pristaniščih. V Sibeniku se vrše priprave za slavnostni sprejem.

Organizacija jugoslovenskih emigrantov (Orjem). Vse sekcije na deželi pozivamo, da danes kar najagilneje sodelujete pri nabiralnem dnevu Jugoslovenske Matice.

Naš v Ameriki. V Chicagu je začel izhajati nov slovenski tednik »Svoboda«, ki izjavlja, da ne bo zastopal nobene politične stranke in nobene verske skupine. Izdaja ga Jugoslovenska prosvetna zadruga, urednik pa mu je Andrej Kobal. — V Hokinu v okolici Chicaga so nedavno zgorile tri male deklice, hčerke hrvaškega rojaka Matijevića, čigar hišo je uničil požar, ki ga je povzročila eksplozija v kuhinji, ko je Matijevićeva žena polila drva v peči s petrolejem. Matijević je rešil ženo, ni pa mogel rešiti treh deklic, ki so ostale v goreči hiši. — V Johnstownu je 15. oktobra umrl za vodenico rojak Franc Strl v starosti 40 let. Rojen je bil v Žirih nad Škofjo Loko, v Ameriko pa je prišel leta 1913, ter je bil ves čas zaposlen v prometovnikih. — V Shadi Pointu je na tragičen način končal življenje Jožef Udovič. Šel je zjutraj zdrav na delo v prometovnik, v katerem je kmalu nato nastala eksplozija. Deset ur pozneje so ga našli mrtvega v rovu. Na željo sestre so ga prepeljali v Pittsburg, kamor je bil pred leti prišel iz stare domovine. — V Ratonu je naglo smrti preminul Franc Krek rodom iz Polan pri Škofji Loki. V Ameriki je bival 30 let, sprva kot premogar, pozneje pa kot gostilničar.

Prezemel zagrebški diptihona po poslaniku dr. Pitamicu. Črnaška »Prosveta« poroča, da je bil 29. oktobra vrnjen Jugoslaviji dragoceni starodavni diptihon, ki je bil lani ukraden iz zakladnice zagrebške katedrale in nekemu zbiralcu starin v New Yorku prodan za 10.000 dolarjev. Kakor znano, ima diptihon obliko tablice in je iz slonove kosti; na tablici je neki stari umetnik vrezal prizore iz Kristovega trpljenja. Diptihon se je nahajal v Zagrebu dolga stoletja, lanske pomlad pa je izginil in se pozneje pojavil na javni razstavi v New Yorku, kjer je bil kupljen za clevelandski muzej. Muzej je 29. oktobra izročil diptihon našemu poslaniku dr. Pitamicu, ki se je v to svrhu pripeljal iz Washingtona v Cleveland ter dragocenost že poslal nazaj v Zagreb.

Poroča. Danes v nedeljo popoldne se bo poročil v župni cerkvi v Smartnem pri Kranju g. Albin Svetlin iz znane napredne obitelji iz Javornika, z gospodično Franco Kriznarjevo iz Zg. Bitenj. Mlademu paru iskrene čestitke! — Poročil se je g. Vence Drobnik z gđ. Olgo Zupančičevo. Obilo sreče!

V advokatu sta se vrnila dosedanja oblastna komisarja dr. Natlačen in dr. Leskovar ter sta včeraj zopet položila odvetniško prisoje.

Brezplačno zdraviljenje upokojenih in rezervnih oficirjev. Novi vojaški zakon, ki je že stopil v veljavo, vsebuje nekoliko važnih izprememb glede zdraviljenja rezervnih oficirjev naše vojske. Vsi oni oficirji v rezervi in v pokoju, ki so se udeležili vojne, imajo pravico na brezplačno zdraviljenje in na sprejem v vojaške bolnice osebne in za sebe, v državna kopalnišča pa imajo pravico na brezplačno stanovanje za sebe in za svojo družino.

Zadnja letošnja ekskurzija v Dalmacijo. Predvčerajšnjim je obiskala Split zadnja letošnja skupna tujcev, ki jo je organiziral potniški biro RLP v Dresdenu, ki je priredil letos številne izlete na naše Primorje.

Šolskim upraviteljem. Za šolsko slavnost 1. decembra dobite v zbirki »Narodni prazniki« (zbral L. Kramolec, učitelj petja na državni realki v Ljubljani) nalašč za ta pomembni praznik spesneje deklamacije (od pesnika dr. Debeljaka in dr. Preglja) in zelo lanske primerne pesmi skladateljev dr. Dolinarja, Jurvanca, Ocvirka, Pahorja in Tomca. Zbirka, ki obsega 49 strani, se dobi v vseh knjigarnah ter stane 50 Din. Priporočamo.

Upokojenih oficirjev ne bodo več nosili uniform. Po novem zakonu o ustroju vojske bo meseca oktobra prihodnjega leta ugasnila pravica, da bi upokojeni oficirji smeli nositi uniformo.

»Mladost« na turneji v Primorju. V počestku prihodnjega meseca se bo zagrebško pevsko društvo »Mladost« podalo na turnejo po našem Primorju. Dne 7. decembra nastopi »Mladost« v splitskem gledališču. Nato bodo sledili koncerti v Sarajevu, Mostarju, Dubrovniku, Šibeniku in drugih večjih krajih.

Dr. Čerinove pesmi »Iz vrela ljubavi« in »Milenci« nudijo glasbeniku in amaterju mnogo užitka. Dobijo se v vseh knjigarnah.

Otvoritev uradniške menze v Beogradu. Dne 16. t. m. se je otvorila v Beogradu v zgradbi Saveza nabavljalčih zadrug. Poincarejeva ulica 21—23, menza državnih uradnikov. Gena za kosilo in večerjo znaša 450 Din. Poleg tega se vplača v Nabavljalčo zadrugo enkratni delež 100 Din, ki se v primeru izstopa vrne. Člani lahko kupujejo v zadrugi obleko in drugo na mesečno odplačevanje.

»Zvonček.« Izšla je 2. številka preurejenega mladinskega mesečnika »Zvonček«, ki ga urejuje književnik dr. Pavel Karlin in izdaja konzorcij »Zvončaki«. Ta številka je prinesla med drugim nadaljevanje zanimive pripovedke »Zeleni ptič« (z ilustracijami E. Justina). »Čudovito dogodivščino zračnega borca«, prirodoslovno črtico Julija Nardina »Ali teče voda sama od sebe po zidu navzgor?«, nadaljevanje romana »Življenje in prigode male opice«, črtico »V stepu«, pravljico »Marko in čarovnice« s Črna jezera, pesem Vere Albrechtove, uganke in običajni »Kotičke gospoda Dopoljskega«. Vsebinska je tedaj prav pestra in mikavna za mlade čitatelje. Naročite »Zvonček«! Stane za vse leto samo 30 Din. Naslov uprave: Ljubljana, Frančiškanska ulica 6.

Predstave ob 3., ½5., 6., ¾8. 9.

RAMONA

Najbolji film očarljive
DOLORES DEL RIO
KINO IDEAL

Novemberska številka »Jadranske Straže« je v glavnem posvečena Grgurju Ninskemu, oziroma zmagi našega naroda v tisočletni borbi za romanstvo na našem Jadranu. Poleg velikega števila slik s proslave odkritja spomenika Grgurju Ninskemu v Splitu ter slik Meštrovičevih spomenikov na Jadranu se nahaja v tej številki cela vrsta zanimivih člankov. Don Frane Ivančević iznaša v svojem članku historiat upliva glagolice na razvoj narodnega prepoveda v Dalmaciji. V članku »Meštrovičev Split« se Ivo Lahman ozira na ono karakteristiko, ki jo Splitu dajejo Meštrovičevi spomeniki. Dr. Ivo Rubić je v članku »Dinara in Dinarec« očrtal dinarski plemenski tip kateremu pripada tudi naš Primorec, dočim dr. Ivo Petković navaja interesantne znanstvene podatke o tem, kako je dinarsko plemo polagoma prodiralo v srce latinske kulture. Ugodna revija »Jadranska Straža« izhaja v Splitu enkrat na mesec in stane celotno 120 dinarjev.

Dražba konj. Kobilarne Verd p. Vrhnika bo prodala na prostovoljni javni dražbi v četrtek 21. t. m. nekaj čistokrvnih lipčancev, in sicer: 1 žrebca (4 leta), 2 mlajši (4 leta) in dve starejši kobili (16 let) ter 4 mlajše konje (3 do 5 let). Dražba bo na dvorišču kobilarne na Verdu. Konji so zdravi in krepkih kosti. Podrobnosti so razvidne iz oglasa v »Jutru« od 10. t. m. 1458

Neurje na našem Primorju. Na našem Primorju vladajo z malimi presledki že skoro mesec dni viharji in nalivi. Nad Suškom se je v četrtek utrgal oblak. Voda je po ulicah in cestah, zlasti v nižje ležečih delih mesta, napravila znatno škodo. Padala je tudi toča.

Pri padcu se smrtno obstrlil. Kmet Mirko Somšič v okolici hrvaškega Križevca se je predvčerajšnjim podal v svoj vinograd. Ker je zaradi deževnega vremena bila pot spolzka, mu je spodrsnilo in padel je tako nesrečno, da se je sprožil nabasan revolver, katerega je nosil s seboj. Kroglja ga je zadela v trebuh in mu predrila čreva. Ponesrečenca so prepeljali v bolnico, kjer se bori s smrtjo.

Ogromna pečina se zrušila v morje. V bližini mestnega pristanišča v Sibeniku se je predvčerajšnjim z višine 20 metrov zrušila v morje ogromna skala, težka nad 10.000 kg.

ITO — zobna pasta najboljša!

Obleke in klobuke kemično čist. barva, pliša in lila tovarna Jos. Reich.

Darujte Podpornemu društvu stepih, Ljubljana, Ključavničarska ulica 3-II.

Gospodine! Vaše perilo pere, posuši, monja ali lika tovarna Jos. Reich.

Slovensko planinsko društvo naznanja, da bo običajni planinski ples prihodnje leto namesto na Svečnico en teden kasneje, to je v soboto 8. februarja, to pa zaradi mednarodnih tekem, ki bodo okoli Svečnice v Bolinju. 1455

FOTO-KINO-APARATI
in potrebne akcesorije
v drogerijah
KANO, LJUBLJANA
in KANO (Wolfram), MARIBOR CENIA GRATIS!

Opozorilo! Alojz Turnšek, star 25 let, pristopen v občino Zusem. okraj Šmarje pri Jelšah, je bil sprejet na poskušajo v službo kot potnik ter je z lažnimi spletkami ogoljufal razne stranke v okolici Ljubljane, Jesenice, Javornika, Planine, Raketa; pobiral je od ljudi denar, falzificiral naročbe ter prizadel tvrdki škode za več tisoč dinarjev. Turnšek se sedaj skriva nekeje v okolici Ljubljane (baje v Mostah), zaradi česar se javnost opozarja, da ne naseda goljufijam imenovanega, ker podpisana tvrdka v bodoče ne odgovarja za eventualne posledice. »Fregator«, zavod za povečanje slika, Zagreb, Medvedgradska 30. 1457

Iz Ljubljane

Novinarski koncert. Vsako leto na dan 1. decembra priredijo naši novinarji koncert, na katerem se zbere vsi sloji prebivalstva in odlični zastopniki javnosti, da proslavi narodni praznik ujedinjenja. Novinarski koncert je pa obenem prva večja družabna prireditev v zimski sezoni. Letošnji novinarski koncert bo kot proslava praznika ujedinjenja in kot odlična kulturna prireditev se posebno zanimiv, ker je spored sestavljen tako, da bo ustrezno izraženo koncertni publiki kakor ljubiteljem prijetnih družabnih večerov. Sodelovali bodo: »Zvon«, »Ljubljana« in »Slavec«. Orkestralno društvo Glasbene Matice, odlični kvintet in mladinski zbor. Opozorjamo že zdaj na ta koncert, ki se bo vršil v veliki dvorani »Uniona« in bo ena najodličnejših koncertnih in družabnih prireditev Ljubljane v zimski sezoni.

Klub Primork. Jugoslovenska Matica nas kliče na pomoč. Dolžne smo ji pomagati. Prodajale bomo odkupne znake pred »Emono« in »Evropo«. Vse, ki imate usmiljenje z nesrečnimi materami in trpečimi sestrami, pridite na mesto ob 9.

Šahovski klub »Triglava« odpravlja tekočo sezono s kvalifikacijskim turnirjem, ki se prične 22. t. m. Igralni večeri bodo v klubovem lokalu v Narodni kavarni vsako sredo in petek od pol 21. naprej. Turnirja se lahko udeležijo vsi člani. Kavelja za udeležence 10 Din, ki se povrne. Prijava za turnir sprejema tajnik v sredo 20. t. m. in v petek 22. t. m. eno uro pred pričetkom turnirja. Cilj šahovskega kluba »Triglava« je, vzgojiti močne šahovske amaterje ter bo v ta namen klub priredil predavanja iz šahovske teorije za svoje člane. Vabimo vse prijatelje lepe šahovske igre za pristop v klub. Društvena vpisnina znaša 10 Din, članarina 5 Din, za dijak 3 Din. V sredo 20. t. m. se prične ob pol 21. brzoturnir za prvenstvo tekočega meseca.

Uč. iz gledališča. Drevi se bo pela v operi prvič na slovenskem odru Wagnerjeva velika opera »Valquir« s Talerrijem, Majdičevom, Marčecem, Primožičem, Krizajem in drugimi. Richard Wagner, veliki nemški glasbeni klasik, je bil rojen 22. maja 1813. leta v Lipskem. Star komaj 20 let je bil že ravnatelj zbora v Würzburgu, kjer je komponiral svojo prvo opero »Die Feen«. Leta 1836. je bil dirigent v Magdeburgu; tam je napravil drugo svoje delo »Das Liebesverbot«. Nato je deloval v Königsbergu, Rigi ter potem v Parizu od 1839 do 1842. Kasneje ga je revolucija prisilila, da je pobegnil v Švico. Vrnil se je šele, ko ga je poklical v Monako leta 1864. kralj Ludvik II. Toda tudi tu zaradi različnih intrig ni vzdržal. Odsel je zopet v Švico ter se končno stalno ustallil 1872. v Bayreuthu. Tu je bil vzporeden ciklus njegovih del. Zanimivo je tudi dejstvo, da je mojster k svojim operam napisal pesnitve vedno sam. Komponiral je 13 oper. Umrl je 13. februarja 1883. Eno nesmrtnih njegovih del je »Valquir«, ki se vzporedi drevi v ljubljanski operi. Opero sta naštudiral ravnatelj Polić in režiser Krivecki. Inscenacija po načrtih prof. Vavpotiča. — V dramo se danes ob 15. vzporedi mladinska igra »Janezek Nosanček« pri običajnih dramskih cenah. zvečer pa veseloizobra »Življenje je lepo« (izven abonma).

Angleška bolezen (Rahitis)

Otroci, ki zbolijo za angleško boleznijo, četudi za bolj lahki, je manj odporen zoper nalezljive bolezni in pri njem morejo imeti navadne otroške bolezni, navadno prehlajenje, težke posledice, navadno prehlajenje, težke posledice.

Je torej zelo važno, da zavarujete svojega otroka zoper vsak napad angleške bolezni.

Angleška bolezen nastane zbog pomanjkanja zraka, svetlobe in nege, zlasti pa sprito pomanjkljive in nezadostne hrane. Skrbite torej pri svojem otroku za dobro telesno nego, nudite mu dovolj svežega zraka in sonca, pazite, da bo vedno snažen, da se bo mnogo prosto gibal, predvsem pa mu dajte pravilno sestavljene hrane, ki bo imela dovolj najpotrebnejših vitaminov.

Nestle-jev otroški moki smo sedaj posebej pridelali vitaminov, ki so za zdrav razvoj otroka neobhodno potrebni, in ki služijo za to, da obvarujejo vašega otroka angleške bolezni in njenih nevarnih posledic.

Redna raba tega izdelka pri prehrani vašega otroka vam je porok za njega zdravje.

Pomladite si
Vaš radio-aparat!

Sedaj, ko je Vaš tricevni radio-aparat eno celo leto in več pridno obratoval — je prišel čas, obrabljeni cevi z novimi nadomestiti! Preskrbite si za Vaš aparat nove tri Telefonken elektrone

RE 034, RE 034, RE 114

In Vašega aparata ne boste več spoznali

Stavek cevi stane Din 310—

TELEFUNKEN
NAJSTAREJŠA ISKUSTVA — NAJMODERNEJŠA KONSTRUKCIJA

Ljubljancani! Prispevaljmo danes vsak vsaj 1 Din za narodno-obrambne svrhe Jugoslovenske Matice. Naši trpečji bratje gledajo z zaupanjem na nas.

Opozorjamo na ponedeljkov violinisti koncert slavnega ruskega violinista Maslova, ki bo ob 20. v veliki dvorani hotela Union. Maskovi je violinisti virtuoz z izredno tehnično spretnostjo. Poleg tega pa ima tudi mehko in globoko občuteno kantileno. Kritiki največja evropskih časopisov objavljajo o njem izredno laskave in častne ocene, pristevajoči ga med prve sodobne umetnike. Predprodaja vstopnic v Matici knjigarni.

O razvoju in zazidavanju Ljubljane je predaval v petek zvečer inž. g. Zbrizaj v ljubljanski sekciji Udruženja jugoslovenskih inženjerjev in arhitektov. V zanimivem predavanju omenja med drugim, da je Ljubljana dobila prvi stavbeni urad leta 1875., ki je veljal za vso bivšo Kranjsko in ki velja še danes. Izvzeta je Ljubljana, ki je dobila po potresu j. 1896. svoj stavbeni red, ki je še v veljavi in ki predpisuje dva zazidavalna sistema, strnjeneja in odprtega. G. predavatelj je podrobno obravnaval napake zazidavanja v mestu in okolici ter omenjal mestne gramozne jame, ki lahko postanejo velika ovira pri razvoju mesta. Za razvoj severnega dela Ljubljane do Dravelj, kjer ima mesto največje in najboljše pogoje za razvoj, so velika ovira železniške proge in oba železniška kolodvora. Radikalna rešitev bi po predavateljevem mnenju bila v tem, da bi glavni kolodvor pomaknili paralelno s Kette-Murnovo ulico kakih 800 m od sedanega mesta bolj proti vzhodu, a savska železnica naj bi šla od severa za Kolinsko tovarno na kolodvor, od tod pa skozi tunel pod Golovcem čez Ljubljano do Vica. Predavanje je poslušalo lepo število inženjerjev in drugih interesentov.

Društvo »Skrb za mladino« je darovalo veselo omizje v gostilni pri »Sokolu« 75 Din, neimenovani 25 Din, skupaj 100 Din. V prihodnji stavbeni sezoni bo društvo začelo graditi mladinski dom na jadranski obali. Vse, ki žele našemu narodnemu naraščanju zdravje in dobro bodočnost, prosimo, posnemate! Podpirajte naše domoljubno prizadevanje!

»David in Goliat«, monumentalni film, ki nam pred očmi dramo posneto po Sv. pismu, bo predvajala ZKD v prostorih Elitnega kina Matice. Film nam med drugim prikazuje boje med Izraelci in Filistejci. Film je vreden, da si ga vsakdo ogleda. Današnja predstava bo ob 11. dopoldne. Godovinsko razlago in uvod k filmu bo podal g. prof. Pavlič.

Nalzanilivješe naravno čudo sveta. Yellowstone National Park v državi Wyoming, bo opisal v terek ob 20. v dvorani Kazine g. dr. Pavel Brežnik v svojem predavanju, ki ga bodo spremljale mnogobrojne zanimive slike. Yellowstone National Park je 168 kvadratnih milj velika vulkanska dežela čudežev, ki ji ni enake na vsem svetu. Ta park je tudi rezervacija za živali in g. predavatelj bo pripovedoval, kaj je doživel pri fotografiranju medvedov, ki hodijo okoli hotelov in vstavljajo na cestah avtomobile, ker vedo, da dobe sladkorja.

Društvo medicincev v Ljubljani je na svojem rednem semestralnem obnem zboru 9. t. m. izvolilo naslednji odbor: za predsednika Krasnika Julija, za podpredsednika Cundrča Franca, za tajnika I. Sentovnika Alberta, za tajnika II. Herforta Jožeta, za blaginjaka I. Tancarla Avgusta, za blaginjaka II. Krasnika Virgila, za knjižničarja Solarija Jožeta in Pogačnika Marjana, za gospodarja Tomažiča Danila.

Promenadni koncert godbe dravske divizijske oblasti dne 17. t. m. ob 11. v

»Zvezdic« bo imej naslednji spored: Binički: »Na Drinici«, koračnica; Offenbach: uvertura k operi »Orfej«; Parma: fantazija iz opere »Zlatorog«; Nevin: »Narcisus«, pesem; Gleisner: fantazija Wagnerjevih oper; Jakl: »Odmeki iz naših krajev«, slovenske pesmi; Pfichstall: »Pod zastavo zmage«, koračnica. Dirigent višji kapelnik dr. Josip Cerin.

Na glavni carinarnici v Ljubljani so se uvedle naslednje uradne ure: od 8. do 12.30 in od 15.30 do 18. Ob sobotah posluje glavna carinarnica nepretrgoma od 8. do 14.

Majskega brošča, prepoznega ali pa morda celo prezgodnjega, so našli na dvorišču gostilne Perlič na Vidovdanski cesti. Prinašalec redkega jesenskega gosta je menil, da sprito takih pojavov še dolgo ne bo hude zime Da bi bilo le res!

Slikarski tečaj otvori umetniška šola »Prubuda«. Istočasno opozarja vodstvo šole javnost tudi na grafični tečaj, ki ga vodi slikar grafik Smrekar. Podrobnosti so razvidne na razglasni deski »Prubuda« v vestibulu tehniške srednje šole v Ljubljani.

Če skrb in žalost nas navdaja, napor prehud živce razkrajja, izpijemo čašo BUDDHA čaja radost na novo nas prerajja!
Tea Import, Ljubljana, Aškerčeva ulica.

Tatvina orodja in semen. Posednica Marija Černogojeva ima na Gilincah ob Tržaški cesti nasproti Delavskega doma velik sadovnjak in cvetličniak. Na vrtnu se nahaja tudi baraka, ki je ponosni zaklenjena. V to barako je vdrl včeraj ponoči neznan zlikovec ter odnesel: 3 škarje za obrezovanje dreves, vrtno brizgalico iz metalne, nekaj drugega orodja ter večjo količino različnih semen cvetic in zelenjave. Kakor je ugotovila policija, je prišel tat v barako s pomočjo ponarejenih ključev.

Pretep v gostilni. V gostilni »St. 31« na Dunajski cesti so prednočnim igrali na karte. Okrog mize je sedela prav plačana družba, od strani pa sta opazovala igralce delavca Martin Z. ter France K. Oba sta pridno kibicirala, kar je bilo družbi nekaj časa prav, potem pa ne več. Stevan kibica sta začela presedati, zaradi česar je skočil neki igralec pokonci, prišel Martina za ramo ter ga vrgeč čez prag. Martin se je zunaj pridružil in se sklenil krvavo maščevati. Vzel je v roko nož in čakal. Naenkrat so se odprla vrata in Franco je priletel enako ven vržen France K., Martinov zaveznik. V temi pa maščevalni Martin tovariša ni spoznal in se je z nožem zakadil naravnost vani. V trenutku mu je prerezal roko in se je poodila kri. Hudi Martin je spoznal tovariša šele po glasu, bilo pa je že prepozno. France K. so odpeljali drugi na stražnico čez cesto, kjer so mu nudili prvo pomoč, pa so ga morali prepeljati pozneje v bolnico. Martin je sprva pobegnil, pozneje se je sam prijavil. Vtaknili so ga seveda v zapor.

Bogat Miklavž

Če bo izbral zimske suknje, obleke, konfekcijo, pletnine, trikotajo, dalje krasne športne čepice, perilo, klobuke in druge oblačilne potrebščine

v veliki in cenil izbiri pri tvrdki

ANTON PRESKER
Ljubljana — Sv. Petra cesta št. 14

JAPONSKA

Včeraj se je občinstvo kar

NOČ

Preskrbite si pravočasno vstopnice!

Ob 11, 3, 1/2, 6, 8, 9. uri.

KINO

LJUBLJANSKI DVOR

V SENCI

Vse razprodano!

YOSHIVARE!

Yoshivara — to je mesto ljubavi, pisanih lampijonov, mesto godbe, ha-

sarda, razvrat in razkošje. Toda vse na svojo čast svoje sence.

In v sencah tega mesta se bori dvoje brat, brat in sestra. Neznanec mladič se zaljubi v deklo profesionalne ljubice, ki ljubi samo denar in izopostitve. Vse to je usodno stanje in za dobro sestro, ki se žrtuje za nesrečnega brata. Umori nasilnega, navideznega policaja, ki jo je zvalil v svojo sobo. Zdal beži oba pred senčami razvratnega mesta, izbota drug drugega, a se ne moreta najti. Brez odneva izven senčnih klic v temi doživi noč, zakaj brat je mrtov... Kakor pravilno je to, da v ene noči, iz črne dnu razkošne življenja Japonke v vsaj resničnosti in fantaziji. Nastopijo sami japonski igralci in igralkice. Včeraj se je občinstvo kar trilo! Vse razprodano!

u— Ženski dvoboj. Predvčeršnjim okrog 16. je prihitela do stražnika vsa razburjena Ana K., stanujoča na Vodovodni cesti. Pričela mu je pripovedovati, da se je pravkar sprla s sosedo Eto L., in sicer zaradi otroka. Navedla je, da je tekem prepira pograbila njena nasprotnica lončke s cveticami, ki so njena last, in jih pričela metati za njo. Med splošnim krikom in vikom je sledila bomba za bombo. »O, to pa ni res!« je začel stražnik prihodnji trenutek glas Eto L. Prav nasprotno je bilo. Ona sama je pograbila svoje »težke« in jih začela metati za menoj in hčerko. Stražnik je postal neodločen in bodo imeli v zadevi odločilno besedo priče.

u— Vlom v skladišče. Soboslikarski mojster Josip Šorn, ki ima svoje skladišče pri Podboju na Sv. Petra cesti, je opazil včeraj zjutraj, da je bil izvršen v teku noči v omenjeni prostor vlom. Neznani storilec je odvil železni zapaj in odstranil ključavnico. Iz skladišča je tat odnesel razno obleko in orodje. Svedrovec je seveda menil, da bo našel tamkaj obilnejši plen, pa je bil v tem svojem pričakovanju temeljito razočaran.

u— Mestna ženska Cirk Metodova družnica v Ljubljani bo imela svoj občni zbor 18. t. m. ob pol 6. v družbeni pisarni, Beetačnova ulica 2. priličje.

u— Sigurnost nastop doma in v družbi. O tem bo govoril prof. O. Šest. Opozorjamo občinstvo, da bo drugi večer v ponedeljek 18. t. m. ob pol 19. v dvorani Delavske zbornice, vhod z Miklošičeve ceste, priličje. Prispevek za kurjavo in razsvetljavo 3 Din. TKD Atena.

u— Merkurjev ples. Trgovsko društvo »Merkur« priredi 11. januarja v veliki dvorani ter stranskih prostorih hotela Union v Ljubljani svoj tradicionalni Merkurjev ples, na kar opozarjamo cenjena društva v blagohotno uvaževanje.

u— Ortopedski zavod »Atena« za zdravljenje telesnih hrb posluje vsak šolski dan od 3. do pol 6. v Mladiki, Šubičeva ulica, Ljubljana.

u— Elegančna in moderna razstava tvrdka P. Magdič. Včeraj smo imeli priliko ogledati si razstavo damskih konfekcije (plaščev, toalet in drugih damskih potrebščin), ki jo je priredila odlična ljubljanska tvrdka P. Magdič. Priznati moramo, da nas je prav veselele aranje razstave prijetno iznenadili. Tvrdka ni štedila stroškov, niti časa, da nudi kupcu občinstvu na vpogled svojo neizprano, izredno bogato in razstavo vseh damskih potrebščin. Razstava, ki se nahaja v lastni hiši na Aleksandrovi cesti 16, je razdeljena v štiri oddelke; v prvem so plesne toalete od nacešne do najdražje svile, v drugem, razkošno in luksuzno opremljenem, so razstavljene elegantni plašči in aparne toalete, vse kreacije poznesejske in zimske mode, v tretjem so nanizane rokavice, nogavice in pletenine, v četrtem je bogata izbira bluz. Vse aranžma je umetniški, moderen in fantastičen, slikovita je dekoracija, sijajno je timorizirana razsvetljava. Prepričani smo, da ob razstavi v vsakem pogledu zadovoljila občinstvo in ga uverila, da je tvrdka P. Magdič zares eno naših vodilnih modnih podjetij. Kakor izvezo, bo razstava odprta več dni in bo torej vsakdo imel priliko ogledati si jo.

u— Klubke barva, čist, kka, preoblikuje Mirko Bogataj, Ljubljana, Stari trg 14.

u— Opozorjamo na »cenom tedne«, ki ga priredi tukaj tvrdka A. Šinkovec nasl. K. Soss na Mestnem trgu in s tem ponudi svojim cenanim odjemalcem priložnost nakup, ki naj ga nihče ne zamudi.

Iz Celja

u— Matterhorn. V torek 18. t. m. bo predaval ob pol 19. do pol 20. v mestnem kinu g. profesor Janko Miklar iz Ljubljane o turi na znamenitega orjaka, katerega so premagali tudi naši Celjani, na Matterhorn in o Monterosi. G. predavatelj nam bo pokazal krasne posnetke te ture. Zato upamo, da bo dvorana nabito polna. Prebitek se bo uporabil za Aljažovo kapelo v Vratu in za stavbo nove koče na Korošici.

u— Prvi dar za bedno Cehnerjevo družino. Včeraj smo poročali, v kako nepopisni bedi živi pod nekim odprtim kozolcem ob Ljubljanski cesti brezposelni mešarski pomočnik Franc Cehner s svojimi štirimi otroci v starosti 2 do 10 let. Dva otroka ima od izven Celja, in sicer je štiri letni Ludovik pri stricu na Dunaju, enoletni Marija je pa začasno še v ljubljanskem Dečjem domu, od katerega je ubogi Cehner prejel že 3 pisma, da Dečji dom otroka ne more več imeti v oskrbi in da naj ga čimprej vzame domov v Celje. Včeraj zjutraj je oddal v naši podružnici g. Drago Cerlini, trgovec na Glavnem trgu v Celju,

zmesek 100 Din kot prvo najnujnejšo pomoč Cehnerju in njegovi bedni družini Blagemu darovalcu najiskrenejša zahvala!

u— V celjski javni bolnici je umrla gospa Marija Sulajeva, žena strojevodje z Brega pri Celju. Na izolirnem oddelku je podlegla škrlatinki 21-mesečna rudarjeva hčerka Irena Caterjeva iz Griž. V bolnici se nahaja 90 za škrlatinko obolelih otrok, vendar je med njimi mnogo le lahko bolnih. Doslej so umrli le trije otroci, in je torej umrljivost zaradi te krute otroške morilke v celjski bolnici minimalna.

Damsko in posteljno perilo, fino in elegantno izvršuje proti naročilu in po meri M. ŠRIBAR, Aleksandrova ulica št. 2 (Poleg D. Zamparuti). Bogata izbira vseh vrst čipk in krasnih fillet motivov.

u— Pešci, avtomobilisti in blato. Od vseh strani prihajajo pritožbe iz krogov pešcev, da gotovi šoferji nima lo prav nobenega ozira na uboge pešce, ki so v morju blata na prometnih cestah na milost in nemilost prepusteni obzirnosti ali neobzirnosti posameznih voznikov avtomobilov. Nekateri avtomobilisti so res obzirni in vozijo mimo pešcev s skrajno umerjeno hitrostjo. Najdelo pa se tudi gotovi brezobzirniki, ki imajo največji užitek v tem, da obrizgajo pešce od glave do pete z mastnim blatom. Nekaj takih prijav je policija že prejela v preteklih dnevih.

u— Gledališki abonenti se vlnjudo naprošajo, da poravnajo novembarski obrok gledališkega abonmaja najkasneje do 20. t. m.

u— Aeroklub »Naša krila« otvori v torek 19. t. m. plesno šolo v Narodnem domu. Vaje se bodo vršile vsak torek in četrtek ob 20.

Iz Maribora

u— Podban dr. Pirkmajer v Mariboru. Včeraj dopoldne je prišel v Maribor iz Ljubljane podban Dravske banovine dr. Oskar Pirkmajer, ki je na bivšem velikem županstvu sprejel mlado stranko. Med drugimi ga je posetil župan dr. Juvan, glede mariborske oblastne hranilnice pa je z njim konferiral podžupan dr. Lipold.

u— Priznanje slovenskemu ženstvu Maribora. Nj. Vel. kralj Aleksander je odklopil zaslužni voditeljici mariborskega slovenskega žensstva predsednici Slovenskega ženskega društva v Mariboru g. Marijo Maistrovo, soprogo generala Maistra, z redom Sv. Save IV. razreda, talnico Slovenskega ženskega društva g. Ivanko Lipoldovo, soprogo podžupana, pa z redom Sv. Save V. razreda. Svečani akt odklopanja je izvršil včeraj dopoldne ob 11. okrožni inšpektor dr. Schaubach.

u— Gradnja palače Okrožnega urada za zavarovanje delavcev v Mariboru. Po dolgem odlašanju in iskanju stavbišča je sedaj gradnja palače Okrožnega urada za zavarovanje delavcev v Mariboru končno zagotovljena Palača, v kateri bo ekspoziturna urada, kopalnice za zavarovance, ekspozitura Delavske zbornice itd., se bo zgradila na stavbišču pred sedanjim palačo okrožnega in okrajnega sodišča z glavnim pročeljem v Marilini ulici in s stranskim v Sodni ulici. Gradbena dela so v glavnem baže že oddana in se bo s prvimi deli pričelo takoj prihodnjega pomlad. Palača bo sicer manjša kakor je bilo prvotno projektirano, vendar pa bo kljub temu znatno povzdignila izgled tamkajšnjega dela mesta.

u— Ljudska univerza dohiti prostore. Ljudska univerza v Mariboru je kmalu vendarle dobila svoje prostore. Mestni magistrat je namreč dovolil vrniti dvorane Apolo-kina dvakrat na teden in tudi potrebno preureditev prostorov. Le žal, da se bodo morale prireditve Ljudske univerze vršiti večinoma le enkrat na teden, ker le ta naša prosvetna institucija ostala brez vsakega podpora.

u— Nedelja v gledališču. Danes popoldne ob 15. se bo pela zabavna opereta »Piskrovec«, zvečer pa se vprizori Cankarjeva farsa »Pohujšanje v dolini šentflorjanski«. Za večerno predstavo veljajo znižane dramske cene, za obe predstavi pa kuponi. — Ker nove dekoracije za »Krog s kredo« še niso dovršene, je bila uprava primorana našim gledalcem zabavno Pagnolovo komedijo »Velika abeceda«, katere premijera bo koncem prihodnjega tedna.

u— Koncert grške opere. Danes zvečer koncertira v Mariboru orkester grške opere pod vodstvom prof. Kahasta. Orkester šteje 53 godbenikov na sporedu na so: Beethoven VII. simfonija, Čalkovski: Violinski koncerti D-dur (violino solo Igra prof. Michl) in R. Strauss: Don Juan, simfonizna pesnitev. Moisterska roka Čeha Kabaste jamči za velik uspeh.

u— Ruska vaa. Kdo se ne spomni na prijeten občutek na ta prekrasni film ruske umetnosti! Svoj čas ga je predvajala ZKD v Grajskem kinu in od tedaj je vedno povpraševanje, kdaj zopet pride ta

Primarij

dr. Jos. Benčan

specijalist za ženske bolezni in porodništvo v Mariboru ordinira od 17. novembra t. l. v posloju tt. Scherbaum, Trg Svobode 6 (nasproti Grajske kleti)

lepi film. Splošna sodba je, da je Ruska vas ali Vas greha najboljši film, kar jih je v zadnjih letih videl Maribor. Ta kritika ni bila izrečena le od prijateljev filmov, tudi mariborski poznavalci fotografskih posnetkov trde, da so v Ruski vasi nedosegljivi naravnj posnetki. Poleg očarljivih slik pa nas zadivi popolnoma naravna igra ruskih umetnikov. To redko umetniško Ruska vas zopet predvajamo v Grajskem kinu v nedeljo 17. in še 18. in 19. t. m. ob pol 7. in pol 9. Film spremljajo balalaika in pravo rusko petje.

u— Slava 45. pešpolka v Mariboru se bo vršila 23. t. m. v spomin na dan, ko je bila usoda Maribora l. 1918 stvarno odločena v našo korist. Služba božja in rezanje kolača bo ob 10.30 dop. na dvorišču vojašnice kralja Aleksandra na Meljski cesti, ob 15. uri pa bo na vojašniškem dvorišču vojaška veselica.

u— Primarij dr. Černič Mirko, specialist za kirurgijo, se je preselil in ordinira v sanatoriju v Mariboru. Gosposka ul. 49. (tik gimnazije) tel. št. 2358, od 8.—9. in od pol 14.—15.

u— Mlada vlomilka. V petek popoldne je policija aretirala mlado vlomilko, ki se je izdala za Marijo Kukovec. Vlomila je na Pobrežju v stanovanje zasebnice Marije Vavda v Poljski ulici in ji odnesla razno obleko in druge stvari v vrednosti nad 4000 Din. Vlomilki so bile razmere v hiši prav dobro znane, kajti poprej je tam služila. Razbila je steklena vrata in prenaknila zapah. Na ta način je z lahkoto prišla v stanovanje. Sreča pa ji ni bila posebno naklonjena, kajti če za prav za prav piše Marija Lovrenč. Obenem je policija aretirala ter ji zaplenila vse pokradeno blago. Pri zaslišanju je policija ugotovila, da je vlomilka pri aretaciji navedla napačno ime in da se prav za prav piše Marija Lovrenč. Obenem je policija ugotovila, da je Lovrenčeva ljubica prosulega vlomilca in tatu Jakoba Zvera, ki je do nedavnega strahoval vso Slovenijo. Sedaj je mož v zaporu, pridružila pa se mu bo tudi njegova ljubica, katero je policija izročila sodišču.

Iz Škofije Loke

u— Sokolski društveni orkester je zopet prišel pod vodstvom s. Danice Dolencve z rednimi vajami in bo na praznovah 1. decembra že sodeloval.

u— Dela pri železobenskem mostu preko Sela v Skofiji Loke uspešno napredujejo, ker so bili podtalni betonski oporniki k sreči še pred deževjem gotovi. Delavci so sedaj zaposleni s polaganjem izredno velike množice železa za čistišče in stranska ločna oboka. Stroške, ki so preračunani na okoli 600.000 Din, bo delila banska uprava z donosom škofjeloskega sodnega okraja. Ker je most v konstrukciji dvignjen, dobi levi del ceste nad 1 m visok nasip.

u— Preko noči trgnili. V slabem spominu bo ostal prebivalcem Trate predelalec tukajšnjega lesnega industrijskega podjetja Novak Ivica, rodom Hrvat, ki je v kratki dobi službovanja zašel v dolgeve. Tla so mu očitno postala prevročna in je z družino vred preko noči izginil neznan kam.

u— Čestni odbor se naproša, da ne pozabi ob sedanjem času na posipanje cest na Zgornji Karlovec, kjer je cesta izredno blatna. Skromni želji Karlovcanov bo odbor gotovo rad ustregel.

u— Pred zimo ko so se v petek zjutraj malce razpršile megle, so bili vsi bližnji vrhovi Škofije Loke odeti v sneg. Pogled na zasneženi Osovin, Sv. Andrej, Ljubnik in Križno goro je prav lep.

Iz Kranja

u— Opereta »Mamselle Nitouche« se bo ponovila danes ob 16. v Narodnem domu. Opereta je pod taktirko dr. Stanka Savice in v režiji g. Doreta Kerna dosegla pri četrtkovni uprizoritvi izredno uspeh. Igra je bila najboljša dosedanja uprizoritev. Ugodne železniške zveze.

u— Danesnja internacionalna tekma Dvabes ob 14. bo nogometna tekma med »Villacher Sportverein« iz Belkaja in domačim moštvom. Gostje so danes med vodilnimi koroškimi klubi.

Iz Jesenic

u— Zupenstvo pristoma, da se tudi v pričetku železniškega podvoza namesti električna luč, in to od savske strani Obenem pristoma, naj bo podvoz v jutranjih urah nekoliko dalje razsvetljen zaradi velikega prometa v tem času.

Iz Tržiča

u— Gostovanje odlične diletantske družine. V nedeljo 17. t. m. pride v Tržič na gostovanje diletantska družina invalidov iz Ljubljane pod vodstvom bivšega tržičkega učitelja in režiserja Sokolskega odra gospoda Kristofa V. Križarja v Prosvetnem domu bodo popoldne ob treh odigrali veselico »Nehesa na zemlji«, zvečer pa bodo v dvorani Komuniznega društva razveselili Tržičane z burko v petih dejanjih »Španska muha«. Ker je tržičkemu občinstvu izvrstno režiranje Igor, ki jih je spravil na deske g. Kristof, še v svežem spominu, je pričakovati velikega občinstva. Predprednja vstopnica za večerno predstavo je v trgovini Komuniznega društva, za Križe pa pri članih invalidih.

Iz Kamnika

u— Sincnov kvartet (I. violina g. K. Sancin, II. violina g. Schram ml., viola g. prof. Sancin in čelo g. Baide) je prošle sobote nastopil pri nas. Imenitno ga Sincnov kvartet po vodji in iniciatoru,

analogno kakor se menjuje Zikov kvartet; imenovati bi ga pa smeli analogno nekdanjemu češkemu kvartetu. Slovenski kvartet. To kvarteto udruženje je prvo in edino stalno kvarteto udruženje v Sloveniji, ki ima namen propagirati komorno glasbo med nami s poučnimi glasbenimi predavanji in temu sledečim ponazarjem skladb. Ta metoda uvodnega glasbenega predavanja se mi vidi silno posrečena, ker ustvarja tudi muzikalno manj izobraženemu poslušalcu možnost razumevanja komorne glasbe in ustvarja neko vez med komponistom, izvajajočimi umetniki in poslušalcem. Zdi se mi to edina pot za pridobivanje širših krogov za komorno glasbo ter za omogočenje razumevanja in uživanja te nebeske umetnosti. Gospod ravnatelj K. Sancin je v lepo zasnovanem kratkem in izbrnem predavanju orisal življenje in umetniško stvarjanje Mozarta in Haydna. Nato je kvartet podal Mozartovo godalni kvartet, Haydnov kvartet v D-molu in kot natečaj Dvorakov Lento iz ameriškega kvarteta. Udruženje samo je najvišjih umetniških kvalit. Mlademu kipečemu temperamentu držita ravnotežje umetniška umirjenost in izglajenost, minuciozna izceljenost vsakega posameznega instrumenta veže v najvišji meri skupno umetniško podajanje. Omeniti pa moram tudi sijajna koncertna instrumenta I. violine in viole obeh bratov Sancinov, ki je remek delo mojstra Alojza Palfrnerja.

u— Razglaš. Sresko načelstvo razglašja: Vse prošnje za repatriacijo bivših vojni ujetnikov, ki se nahajajo v Rusiji, je preko ministrstva za zunanje zadeve predložiti našemu poslanstvu v Varšavi, ki zastopa interese naših državljanov v sovjetski Rusiji.

u— Kino, o katerem smo poročali, da se pogaja s Sokolom glede prepuštev dvorane, je najvil svojo poslednjo predstavo za 24. t. m.

u— Popravek. V našem poročilu o afiširanju lepakov po mestu je izostal pomotoma stavek, ki bistveno izpreminja besedilo. Razpisa se je naveda, da plakaterja drug drugemu preplakirata lepake, ki so še aktualni, ter je bilo mnogo letakov Citalnice, ki so vabili na igro, preplakiranih, preden se je predstavila vršila. Zaradi tega mora biti v tem gotov sistem in red.

Iz Litije

u— Sokolski gledališče v Smartnem. Dramski odsek Društva za zgradbo Narodnega doma v Smartnem je priredil v nedeljo svojo prvo letošnjo vprizoritev. Izgled so »Lovske tate«. Smartinski igralci so znani že iz prejšnje sezone kot izurjeni diletanti. Svoj sloves si bodo obdržali tudi letos, kakor je pričakovati po otvritveni igri. Publika je napolnila dvorano do zadnjega kotička in ni štedila s priznanjem. Igra je režiral g. Mirko Novak. Priporočljivo bi bilo, da igra ponove.

u— Ne sladi svojega suknjice v gostilni Herman Burger je prišel v Pavlihov goštiljo v Hotiču. Gostu pa je postal za počeo v vseh vroče ali kaj, da je odločil suknjič z vsem, kar je imel v njem. Medtem je odšel Herman iz sobe; ko se je vrnil, ni opazil v sobi gosta Lojzeta, ki mu je delal prej družino Z. Lojzetom vred pa je pogrešil Herman tudi denarnico z vsebino okrog 200 Din, cigaretno dozo in še nekaj drugih drobnarij. Lojze seveda trdi, da je nedolžen. Kam pa je izginila vsebina iz suknjiča, bodo zdaj presodili na sodišču.

Iz Zagorja

u— Nov državljani Jugoslavje. Te dni je dobil naše državljanstvo rudniški zidar gospod Ivan Barej, ki je prišel že pred 40 let v Zagorje. Barej, ki je bil rojen v Vodu, je vstopil ravno pred 40 leti v službo ZFD. Ravno takrat se je v Zagorju ustanovila godba, ki jo je forsiral takratni starosta Sokola g. Medved, ker se je obenem ustanovilo sokolsko društvo. Sokolska godba je vodil g. Hlavc, njegov zvesti in vztrajni klarinetist je bil pa Barej. Obenem je bil Barej tudi član rudniške godbe, pri kateri se danes sodeluje. Jubilant 40 letnega dela, našemu novemu državljanu iskreno čestitamo.

u— Težavno izvrševanje zdravniške prakse v slabem vremenu. Kako je težavno zdravniški poklic na deželi, nam kaže tale primer: Ze precej po polnoči je prebivalci zagorskega zdravniške dr. Gruma neki kmet iz poljske okolice. Kmet je prišel nad dve do tri ure daleč po zdravniku. Žena mu je bila na porodu, pa so se pojavile komplikacije. Seveda je bil zdravnik takoj pripravljen, da gre na pomoč bolnici kljub nočni uri in deževnemu vremenu. Oba samotna potnika, Polščanec, ki je šel z lučjo naprej, in zdravnik sta stopala po ozki stezi nad Savo. Pričela sta lezti navkreber. Na nevarni poti pod Cesarsko kamro pa je zdravniku na razmehanih tleh spodrsnilo, da je padel čez skalo. Na robat kamenu je se dr. Grum precej opraskal in potolkel, a kmotovo pomočjo pa je prišel nato čez nevarno reber in je še pravočasno prinesel ubogi porodnici tolažbo in pomoč.

u— Podjeten veterinar. Novo cirkularno žago na električni pogon si je napravil g. France Globokar. Zbog rabi za žaganje drv in obenem za rezanje krme.

u— Smrtna kosa. V torek popoldne so pokopali 59 letnega steklarja I. Lipovška, ki je nekaj let ni mogel več delati. Pogreba se je udeležilo mnogo občinstva. Tudi steklarji so prišli s svojo zastavo iz Hrastnika, da mu izkažejo zadnjo tovariško čast. V sprevedu je igrala rudniška godba iz Zagorja.

Iz Trbovelj

u— Lista »Ponedeljke« in »Jutro« bo imela odsej v prodaji trgovina Slavko Hrastan na Vodah.

u— Proslava 1. decembra. Za proslavo 1. decembra se vrše velike priprave za sokolsko akademijo, ki bo 30. t. m. zvečer. Nastopili bodo vsi oddelki. Prireditve obeta biti še veliko lepša od lanske.

u— Sokolski oder. Naša marljiva drama pripravila v tekoči sezoni že četrto novoteto in sicer komedijo v treh dejanjih »Nedeljski oddih« v režiji g. ing. Freyerja. Komedijska pride na oder še tokom tega meseca.

Iz Hrastnika

u— Stalna nedeljska služba božja se bo upeljala pri nas že z decembrom tega leta. Kot časna kapela bo služila Logarjeva dvorana. V dvorani bo pa čez teden imel še svoj prostor šolski vrtec. Predvajali se bodo v dvorani tudi še filmi verske vsebine. Seveda veselice in igre se bodo mo-

Ljubitelji repe godbe!

Opozorjamo Vas na kolosalno zalogo gramofonov in raznih gramofonskih plošč trvdke

Tehnik Josip Banja

Ljubljana, Miklošičeva cesta 20

v palači Okrožnega urada.

Dobite sigurno kar rabite in kar iščete. 14156

rale izseliti iz dvorane. Kot prvi hrastniški dušni pastir bo nastavljen g. Zalar, kaplan z Dola. Na Dol pa pride nov kaplan baje iz Rogaske Slatine. G. Zalar bo opravljal pri nas poleg dušpastirstva še katehezo na hrastniški deški šoli. Tako ne bo treba več dodeliti katehetu iz Trbovelj v hrastniško šolo.

u— Okrajne ceste. Naša cesta še dolgo let ne bo odgovarjala cestnim predpisom, ker je na velikih krajih preozka. Zelo potrebna bi bila prestavitve ceste pri steklarni, o čemer se razpravlja že več let. Na kraju, kjer se odcepi cesta na Dol, bi bilo treba odkopati poboče hriba ob cesti proti Narodnemu domu in zavarovati hrib z opornim zidom. Pri bivši Logarjevi žagi je most preozek. Z malimi stroški bi se dal ta razširiti, posebno sedaj, ko ni ob mostu več Logarjevega lesnega skladišča. Na to najnujnejše opozarjamo cestni odbor v Laškem, ki ravno v tem času sestavlja proračun za prihodnje leto.

u— Narodni dom. Ker je film »Spionki« zelo dolg, se začne današnja kinopredstava ob 2. namesto ob 3. — Pričetek koncerta pa je točno ob 5.

u— Stavbno gibanje. Gradbena sezija jemlje zaradi poznega jesenskega časa konoc. V zadnjem — še precej toplim času — končuje steklarna s prizidkom k Pečnikovim trgovini. Kemična tovarna je tudi že dogradila 28 m visoko moderno apnenico na bivšem Ruckelovnem posestvu. V obrat se bosta postavili apnenici šele pomladi. Kemična tovarna pa še postavlja v tovarni železno ogrado za nov stolp, ki je potreben pri napravi za pridobivanje žveplene kisline. Pri rudniku se gradi nova separacija. Zadnje čase so pri tej betonirani močne oporne zidove in močnejši podstavke, kjer bo stala nova naprava Z betoniskimi deli se je pa sedaj prenehalo, ker se je bati zmrzovanja. Delo pri separaciji se bo nadaljevalo pomladi s polno paro.

Iz Novega mesta

u— Tatovi se spravili na selmarško kolono. V torek zvečer so se vračali novomeški selmarji z meliškega selma, kjer so napravili precej dobre kupčije. Selmarška kolona, obstoječa iz 6 voznikov, se je okoli 9. zvečer ustavila pri znanem gostilničarju g. Radovincu na Loži pod Gorjanci na belokranjski strani. Ko se je odpravila od Radovince preko Gorjancev domov, je vozil zadnji g. Janko Golaš voz, naložen z manufakturnim blagom. Ker mu je bila vožnja prepočasna, je pogljal konje in prehitel par voz. Prehiteni vozniki so tedaj opazili, da ima Golaš voz zadaj preozkano plateno streho ter so začeli vpiti, da so na vozu tatovi. G. Golaš je takoj ustavil voz in zagledal v temi dva tatova, ki sta skočila z njegovega voza. Eden je držal pod pazduho ukradeno blago, dočim je njegov tovarni pri behu odvrzel vse, kar je nakradel. G. Golaš je tatova zasledoval, dokler nista izginila v gozd. Na begu je tudi prvi tat ometel od sebe nakradeno blago, ker je na spolkih tleh večkrat padel in se je bal, da bo prijet.

u— Zadnje porotno zasedanje. Ker stoji z novim letom novi kazenski zakon v veljavo, se bo vršilo zadnje porotno zasedanje v Novem mestu ob 25. do 28. t. m. Zagovarjati se bodo morali: 25. t. m. Anton Auflič zaradi pojava in Janez Tonček zaradi tatvine in sleparstva; predsedoval bo predsednik okrožnega sodišča; 26. t. m. Jože Kurma zaradi ubola in Jože Štalar zaradi umora svoje žene; predsedoval bo sodni svetnik Kuder; 27. t. m. Jože Selko in France Rezina zaradi ubola; predsedoval bo sodni svetnik Luznar; 28. t. m. Ivana Medic zaradi uboja; predsedoval bo s. sv. dr. Romih.

u— Stavbno gibanje v Novem mestu. Bilo tudi letos zelo živahno. Stavbna tvrdka Josip Kočevar je zgradila v lepem in okusnem stilu naslednje nove hiše: postavila je v Kandiji g. Kunetliju »svrednik« druž. železnice g. Penku (na Brlečevih parceli v Kandiji), strojevodni g. Konarju v Briljanu, sodnemu officialu Osolniku, vstopnemu železničarju Košu in g. Jurahu, vsem na Lukmanovih njivah v novi mestni četrti; nadalje trgovcu g. Josipu Turku novo skladišče, hotelirju in mesarju g. Josipu Windischerju novo ledenico in moderno hladilnico, podružnici Kmetijske družbe pa novo pisarno. Poleg tega je tvrdka izvršila adaptacijo Grobovškove gostilne in skladišča podružnice Kmetijske družbe. Stavbno podjetje V. Bartoli je zgradilo nove hiše: g. Vincencu Jerabu na Lukmanovih njivah, postecniku Klemenčiču na Kapiteliskem hribu, počnemu selu Kukaviču pa pod Kapiteljem. Ljubljanska gradbena družba je izvršila dvojice adaptacije: vile župana dr. Rečka in poslovnih lokalov gospoda Midoferja na Glavnem trgu Ljubljanskega podjetja T. Tomic gradbi sedaj kmetijski šoli na Grmu novo gospodarsko poslopje.

u— Zdravnik dr. Polenshek Marilom ordinira v Novem mestu, mestna hiša. II nadstropje, zraven gostilne Kokak. 1459

u— Nočni prelep v Uršinih selhi. Ko sta se vračala 28 letni hlapec Jože Klobučar in njegov brat Anton ponoči iz gostilne v Uršinih »h domov v Laze, ju je napadla skupina fantov. 24 letni Jože K., ki je sodal za družici nasredel Jožeta Klobučarja, je tega tako obdelal s krepelcem po glavi, da se je nezavestno zgrudil na tla. K. je nato Klobučarja še na tleh tolkel s krepelcem in mu zadal po vsem životu tež

Naši kraji in ljudje

Francoska turneja pevskega zbora „Glasbene Matice“

18-dnevna turneja — 12 koncertov — koncert v radiju Pariz
Pri naših rojstvih-izseljencih v Lensu, Merlebachu in Aumeizu

Po prevratu je priredila „Glasbena Matica“ v Ljubljani pet koncertnih turnej. Prva je bila v deželi plebiscita: 10. in 11. julija 1920 je pevski zbor priredil v Borovljah in na Otoku na Vrbskem jezeru dva vseslanske uspele koncerta. Na drugi turneji maja meseca leta 1922 ob jubilejnih slavnostih društva in zbora „Glasbene Matice“ je zbor priredil koncerte po Jugoslaviji v Beogradu, Zemunu, Novem Sadu, Subotici, Sarajevu in dodatno še 12 koncertov po deželi in Sloveniji. Spomladi l. 1928. koncem aprila je zbor poletel v bratsko Češkoslovaško in oktobra istega leta na Poljsko. Obe slednji turneji sta bili skoz in skoz navdušena manifestacija bratske vzajemnosti in triumfalna pot jugoslovenske pesmi. Sedanja peta turneja bo kot nekakšnji ljubljanski ilirski svečanosti vodila zbor „Glasbene Matice“ v prijateljsko Francijo.

zvečer svoj prvi koncert na francoskih tleh. V sredo 27. t. m. se odpelje zbor v premo-gokopni revir Alzacije, Moselle in Lorraine proti meji luksemburški, kjer se bosta vršila dva koncerta namenjena v prvi vrsti našim izseljencem, ki delajo v tamošnjih premogokopih. Zborov koncert se bo vršil zvečer v Merlebachu, kvartlet „Glasbene Matice“ pa koncertira isti večer na drugem koncertu, kakih 50 km oddaljeno, v Aumeizu. Merlebachu in Aumeizu sta nekaka središča naših izseljencev, katerih je v obeh okoliših okrog 6000.

Se isto noč se vrne zbor v Metz, kjer pravo- ni in se odpelje drugo jutro 28. t. m. v Reims, kamor pripehe ob 12. uri popoldne. Reims je eno najzanimivejših francoskih mest, toliko imenovano za časa svetovne vojne, kjer so se tedaj vršili največji boji in je porušena reimska katedrala tudi vzdignila Američane, da so šli v boj proti Nemčiji, ko so hoteli Nemci razdirati tudi največje kulturne pridobitve srednjega veka. V Reimsu se bo zbor poklonil popoldne ob 4. uri junaškim braniteljem tega mesta pred spomenikom, ki je njim v čast postavljen na javnem trgu blizu reimske katedrale. Zvečer pa bo v veliki mestni dvorani koncert.

Iz Reimsa pojde zbor v petek 29. t. m. popoldne na najsevernejšo točko, v Lille, staro, izredno zanimivo mesto, križišče več železnic proti Belgiji in Angliji. Lille je posebno važno iz trgovskega vidika, saj ima eno najstarejših francoskih hrv. Hvala bogu je vojna vihra temu mestu skoro popolnoma prizanesla ter so ostali ohranjeni vsi znameniti zgodovinski spomeniki. Takoj pred Lillom pa se je začelo velikansko več- ni bojišče. V Lillu bo koncert v Hipodromu, največji mestni dvorani, v soboto 30. t. m.

Nedelja 1. decembra bo zopet posvečena našim rojakom-izseljencem ki bivajo v okoli- ci Lensa. Tam je brezštevno premogo- kopov in v njih dela noč in dan tudi okrog 12.000 naših rojakov. Njim bo posvečen kon- cert v nedeljo popoldne ob 11 uri kot nek- kakšni mil pozdrav domovine. Priporočiti je, da se tisti, ki imajo „Glasbena Matice“ tri čle- niki, pridružijo zboru. V Lillu bo koncert v Hipodromu, največji mestni dvorani, v soboto 30. t. m.

avtoreatelj konzervatorija Matjaž Hubad, dol- goletni zborovodja pevskega zbora „Glasbe- ne Matice“.

Turneja na Francosko se udeležijo 80 član- ov mešanega zbora „Glasbene Matice“ pod vodstvom svojega zborovodje, opernega rav- natelja g. Poliča. Program je po veliki ve- čini sestavljen iz zborov, ki jih je že na- študiral prezaslužni ravnatelj Hubad za Če- ško in Poljsko, deloma iz par novih stvari, ki jih je naštudiral ravnatelj Polič.

Pevski zbor odpotuje iz Ljubljane 23. t. m. zvečer ob 8.26 z monakovskim brzovla- kom, se ustavi drugi dan ob 8. jutraj ob 10. zvečer v Monakovu, da tako izrabi le- po priliko in si ogleda to znamenito me- sto. Ponoči se prepelje preko cele južne Nemčije mimo Stutgarta in Karlsruhe do Kehl, obmejne postaje Nemčije proti Fran- ciji, prekorači Reno in že bo na francoskih tleh v Strasbourgu. Prvotno je bil določen prvi koncert v Strasbourgu, vendar se je moral zaradi obilnosti turneje opustiti. Zbor ima v tem mestu kratek oddih, da si tekom dopoldneva ogleda zanimivo mesto, ki tvori nekakšen prehod iz germanskega na romanski svet. Strasbourg je kot osrednja točka Alzacije bil 50 let v nemški posesti. Vseh teh 50 let je bila iskrena želja vsa- kega Francoza, da bi se to mesto osvobodilo in povrnilo Franciji. Dokaz temu spomenik Strasbourg na javnem trgu v Parizu, ka- mor so neprisiloma polagali rodoljubi in de- putacije vence do osvoboditve ob prevratu 1918. Ob pol 2. pop. bo zbor nadaljeval pot v Nancy, kamor pride ob pol 4. po- poldne in kjer priredi v torek 26. t. m.

perni ravnatelj Mirko Polič, zborovodja pevskega zbora „Glasbene Matice“

Važna pridobitev rudarskega instituta

Ljubljana, 16. novembra. Novi laboratorij za metalografijo in me- talurgijo je odprt na rudarskem inštitutu naše univerze. Laboratorij je organiziran po iniciativi predstojnika univ. profesorja ing. A. Kopilova; vodja laboratorija je univ. profesor ing. Ignacij Majdel. Glavna na- prava v laboratoriju je velik metalni mi- kroskop. Z metalnim mikroskopom se pro- učujejo s posebnimi reaktivne ledkani obrusi vzorcev železa, jekla, grodelja, spojin ba- kra in drugih kovin. Povečanje variira od 20X do 2000X. Po izgledu obrusa (ali njegove slike, katero lahko napravijo) pre- sloja o značajni kristalizacije (granulaci- je) materiala, o njegovi homogenosti, o stonosti kalenja, mehčanja in sploh o to- plotnem rafiniranju materiala, o prisotnosti koristnih ali škodljivih (žveplo, fosfor in dr.) primesi itd. Poleg tega je mogoče do- ločiti s pomočjo metalnega mikroskopa vzroke prelomov ali poškodb različnih de- lov parnih kotlov, strojev in metalnih

konstrukcij; potom primerjanja slik obru- sov na mestu poškodbe in na drugih (zdra- vihih) mestih je mogoče ugotoviti, če je na- stala poškodba kot posledica slabega ma- teriala, iz katerega je bil zgrajen ta del, ali pa je poškodba nastala zaradi slabega ravnanja z materialom oziroma zaradi spre- membe strukture materiala, povzročene od mehaničnih, toplotnih ali neklih drugih vpliv- ov že pri samem delu stroja (kotla, kon- strukcije).

V zadnjih časih se je razširilo mikrosko- pično in fotomikroskopično proučevanje strukture premogov. Take preiskave služijo za: natančno klasificiranje premogov, iden- tifikacijo slojišč, določitev razpredelitve pepela, žvepla in drugih primesi v premogu, za določitev sposobnosti premoga za ute- kočenje in dr. Isto tako rabimo metalni mikroskop za proučevanje rud.

Z otvoritvijo omenjenega laboratorija so dobili naši dijaki nov važen pripomoček k študiju.

Dom jeseniškega Sokola

Jesenice, 16. novembra.

Dela pri Sokolskem domu se bližajo kon- cu. Mizarška dela, katere so prevzeli zdru- žen mizarji moštvi iz Jesenic, so že ve- činoma dokončana, treba pa bo še t. d. izvršiti naveljavo elektrike. Izvesti opremo odra, položiti parketov v dvoranah ter iz- vršiti še nekatera ključavničarska dela, ki jih je prevzel domačin g. Franc Šmajdek.

Tako bo društvo s sodelovanjem neka- terih zelo aktivnih in poštenih članov in podnoro nekaterih uveljavljenih rodoljubov izven Jesenic, prišlo do svojega prepo- trebnega in že zdavnaj zaželenega doma.

Sicer pa zunaj stavba v višino še ne bo popolnoma dokončana, na prvotnih načrtih, kar na se bo dovršilo v nekaj letih, toda na znotraj bo stavba odzvala vsem dru- štvnim potrebam in so vsi prostori zelo dobro razdeljeni. Pri glavnem vhodu iz- gleda poslonje skromno, toda kdor pride v leno urejen vestibul, je prijetno presene- čen, ko uvidi pod seboj veliki dvorani, ki je 22 m dolga, 11,10 m široka in 7,60 m vi- soka. Poleg sokolske telovadnice v Kranju je to največja dvorana na Gorenjskem. Tu- di gledališki oder ima zelo veliko površino, saj meri 12 metrov v širino in 8,35 m v glo- bino, tako da bo mogoče poleg gledaliških predstav izvajati tudi vse telovadne na- stane na odru.

Poleg glavne dvorane sta na obeh stran- eh še dve manjši dvorani, tako da, bo na- enkrat lahko telovadili več oddelkov, od- enkrat lahko telovadili vseh oddelkov, no- snost delovalo več oddelkov. Na levem kri- lu poslonja se nahaja srednjevelika odbo- rova soba, poleg odra pa velika soba za godbene in nevske vaje. Na desnem kri- lu pa je manjša soba, ki se bo oddala v na- jem, ter večja soba v gostilniške namene in ena soba in kuhinja kot stanovanje za hišnika.

Pod vestibulom se nahaja še prostor za garderobo, kleti, štirje prostori za prhe in dve umivalnici. V vse prostore je napeljan vodovod. Poleg doma pa je obširno letno telovadišče, brez dvoma največje sokolsko na Gorenjskem, tako da bo društvo pre- skrbeno z vsem, da bo lahko vršilo svoje delo na vseh poljih telesovzgojnega in prosvetnega dela.

„Ne boš umrl kakor človek“

Gustav Toplak, sin mladega posestnika v župniji Sv. Križu, je kmalu v začetku sve- tovalne vojne moral na rusko fronto, kjer so ga ujeli in nato odvedli v Sibirijo, kjer je preživel tri leta. Kakor pa so se razni slo- venski fantje pri vojakih marsikaj naučili, tako je tudi Gustav znal narejati iz kovine marsikaka lepoto, posebno prstane, a ka- terimi je lepo zaslužil in si prihranil denarja. Ker se mu je končno v Sibiriji stozilo po domu, je poiskal nekoga agenta, ki ga je spretno spravil čez mejo. Tako je zopet prišel domov. Ker pa je vojna še vedno trajala, so ga poslali vnovič na rusko fronto, dasi je bil bolehal, oslabil od fizičnih na- porov, gladu in strahu. Nekega dne je stal proti večeru na straži ravno tam, kjer se je par dni poprej vršila huda bitka. Ležalo je naokrog še mnogo trupel, ki so jih sanitet- ni vojaki znašali v globoko izkopano jama. Na vrh so končno položili nekoga mrtvega popa. Ko so na mrtvega ravno hoteli nameta- ti plast zemlje, je pristopil Gustav Toplak. Ves izčrpan od stalnih naporov, žalosti, je- ze in obupa je obrnil puško z nasajenim ba- dalom proti popu in baje dejal: »Si zdaj videl vse grobno? Zakaj pa niste branili, da se ne bi kulturni ljudje in še kristjani po vrhu, klatili in mesarili?« In je sunil z bodalom proti gomili...

Tedaj je že nastopila noč in kmalo nato so se menjale straže. Prenočišče je bilo pre- cej daleč zadaj v neki stari šoli. Splošno je Gustava začela skeleti vest. Vedno bolj se mu je dozdevalo, da ga nekaj spremlja. Ko je prišel v gornjo nadstropje šole do svojega ležišča in je odložil puško, se je nenačoma strmel v okno, prebledel in se nalo ves strti vsedel na ležišče. Šele čez čas je raz- odel tovarišem, da je imel naslednji prived: Nekaj je od zunaj močno potrkalo na okno in neznan glas mu je dejal: »Kaj si storil? Ne boš umrl kakor človek, marveč kakor živinec!«

Napram tovarišem je Gustav priznal, da je hotel v tem trenutku zgrabiti za puško, a je bil tako slab, da je ni mogel uporabiti. Cisto jasno torej, da je njegova izčrpanost in potrtost povzročila halucinacijo.

Gustav, ki je bil pred vojno vesele in prav živahne narave, se po tem dogodku ni mogel več duševno okrepiti. Ostal je žalo- sten in pobit. Ko se je po končani vojni vrnil domov, so ga domači večkrat vpraše- vali, kako da se je tako izpremenil. Vedno je odvrnil, da ima neke težke slutnje, a ve- sel, da sploh ne more biti več.

Ker očelovo posestvo ne zadošča, da bi se doma zadrževali vsi otroci, se je Gustav po par tednih odpravil z doma, da si poišče zaslužek. A imel je amolo in ni mogel najti ničesar. V Zagrebu pa je bil takrat njegov brat mesar in ta ga je povabil k sebi čez: naj se nekoliko privadi mesarskega posla, nakar bo morda lažje prišel do zaslužka. Res je Gustav privolil in se lotil dela. Ne- koč je pomočnik kajzer v klavnicu kral vo- la, a Gustav je stal zraven in mu pomagal. Blizu tam pa je tudi neki mesarski vaje- nce drugega mojstra razdeloval drobovino. Pomočnik kajzer je tedaj opozoril vajenca, naj pazi, da ne bo s krvjo obrizgal okoliče. Ta opomin je vajenca tako razžalil, da se je fant okrenil in porinil nič hudega slu-

tečemu, pripognjenemu Gustavu ostril nož med rebra. Pomoč je bila brezuspešna, ne- srečni Gustav je zaradi notranje krvavitve takoj izdihnil. — J. K.

Narod sebi!

Nele vsak posameznik, ampak tudi vsak narod ima fisto srečo, ki si jo sam skuje. Našim bratom v njihovem trpljenju nič ne pomagajo sami naši vzdihni in pomilovanje, potrebne so jim naše dejanske žrtve in si- cer žrtve, ki jih lahko vsak zmore. Razum- ljivo je, da ni v vsakem dobri volje za dar zaradi pogostih nabiranja za razne namene. Toda ni druge poti kot prostovoljnega narod- nega davka. Drobno dar ni le materijalna žrtev, ampak je istočasno izraz naše lju- bezni do nesrečnih mater, deklet, mož in mladeničev, ki jim je kruta usoda pričinila na čelo trnovec brezmejnega gorja in trpljenja. Po celi Sloveniji bodo poštvo- valne nabiratelje in nabiratelji tekmo da- našnjega dne zbirali prispevke za Jugoslo- vensko Matico. Kdorkoli si, ki te ustavijo na cesti, na domu ali v javnem lokalu, iz- kaži se, da ni tvoja narodna zavednost puhla faza da spoznavaš nevarnost, ki preti obstoju našega naroda. »Narod sebi- naj bo uveljavljeno na celi črti.

Priprave za zgradbo stanovanjskih hiš

Jesenice, 16. novembra.

Letošnja gradbena sezona v naši indu- strijski kotlini se bliža svojemu koncu. Tek- om nje se je zgradilo toliko hiš, kakor še v nobeni doslej. Tudi za prihodnje leto se obeta živahna gradbena delavnost. Mogoče se bo zgradilo še več hiš, kakor letos. Že sedaj planirajo pod Možaklje delavci stav- bišče za kakih 12 hiš. Graditvi jih bodo za- čeli takoj spomladi. Stavbena zadruga »Stan in dom« pa je kupila od gospe Hele- ne Lavtizar zemljišče v izmeri 16.000 km².

Tudi to zemljišče je v podnožju Možak- lje. Zemljišče je zelo pripravnost za stano- vanjsko kolonijo in bo imenovana zadruga začela zidati hiše že spomladi, koikor ji zaenkrat dopuščajo denarna sredstva. Ne- koliko nižje proti Blejski Dobravi pa je te dni 9 strank kupilo stavbene parcele od po- sestnika Cerneta iz Blejske Dobrave. Iz tega naselja, ki je pred tremi leti šlo le par hiš, bo polagoma nastala velika vas. Škoda, da spada ta kraj pod občino Gorje, kamor je najmanj 2 uri hoda. Od Jesenic pa loči kraj samo reka Sava. Treba bo čimprej ukreniti vse potrebno, da se ta ve- lika stanovanjska kolonija priključi Jeseni- cam, ker vendar ne gre, da bi prebivalci kolonije spadali na eni strani pod občino Gorje, na drugi pa pod jeseniško župnijo, torej kot živi v zelo oddaljeno občino, kot mrtvi pa na Jesenice. Nižje tovarne bo treba zgraditi tudi most preko Save, da ne bo treba delavcem delati velikih ovinkov, kadar gredo v službo in domov.

Zelo zadovoljni na so prebivalci tega kra- ja z dobro cesto, ki lo je dal urediti ravnat- elj g. Becker iz Dobrave. To je ena naj- lepših cest v našem kraju, dočim je jese- niška občinska cesta skozi Kurjo vas proti novim stanovanjskim barakam v takem sta- nju, da je za vsak promet skoro neuporab- na. Čudno, da se zamoj nihče ne briga, ko je vendar tik ob meji gramoz v velikih množinah na razpolago.

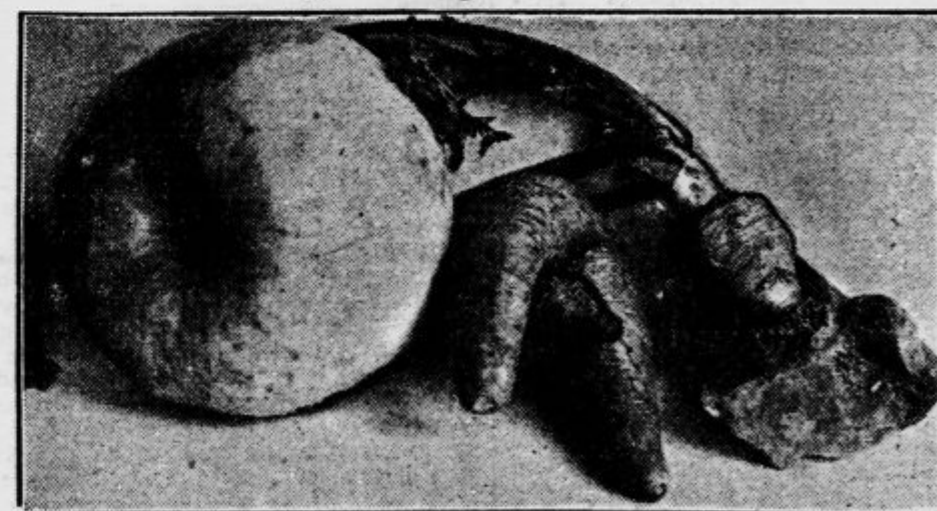
Škratinka med deco

Sečca nad Skofjo Loko, 16. nov.

Med šoloobvezno mladino v Selcih nad Skofjo Loko, ki je bila doslej obvarovana pred napadi te nevarne nalezljive bolezni, so se tekom tega tedna pojavili trije pri- meri obolevnosti, ki v razvoju časa ne utegnejo ostati osamljeni. Zaradi velike in- fekcioznosti se lahko ob neučejnosti pri- zadetih bolezni opasno razširi in pozneje z dokaj večjimi težavami zatre. Izolirane družine naj se zato točno ravnajo po zdrav- niških predpisih, da ne izpostavljajo nevar- nosti sebe in okoliče. Običajno obole otroci od 3.—15. leta, mogoče pa se inficirajo tudi starejše osebe.

V desetdnevni inkubacijski dobi čutilo obolevi splošno oslabilost, nato se pojavlja bljuvanje in zaradi nastopajoče angine mogoče bolečine v grlu. Kmalu zatem se pri- kažejo značilni izpuščaji drobnih rdečih zrn, najprej nad ključnicami in nato po vsem telesu ter vročina do 40 stopinj. Po preteku enega tedna se prične bolnik lu- ščiti v velikih krpah, ki so zelo okuževal- nega svojstva. — To so glavni znaki obo- lenja in potek škratink. Starši naj v pri- zadetih primerih bolezni takoj prijavijo in pozovejo zdravnika. Kali bolezni se lahko prenesejo tudi s papirjem, obleko ali pe- rilom.

Iz našega malega muzeja čudovitosti

Pri moji veri — tako zanimive in obilne poklone prejemamo letošnji jesen v ured- ništvo, da smo že vnaprej bogato obdaro- vani za Miklavža in da se bo izloščeno okno naše inseratne uprave v Prešernovi ulici kmalu kompletiralo kot mal muze- jalizit in šegavosti matere narave. Člo- veka roka iz repe še vedno vzbuja nar- več pozornosti in — hvala Bogu — tudi strašno strašnih govorici, da se bo nekaj hudega zgodilo. Babevernost namreč ni samo vrtila kakšna podelževskih čenč, mar- več odlikuje tudi fantazijo te in one lju- bianske tete... Nu, nadalje je našim go- spodinam močno všeč kolosalna kumara in petero zeljnih glav na enem križu, otro- ci pa se muza o rdečemu korenčku, ki je zrastle kakor cuceli.

Zadnje dni smo prečeli še naslednje ču- dovitosti, ki jih predočujemo tudi na slik:

Umevne so odličnosti

ZEPHIR PEČI

10 greje eno sobo 24

kg. drva ur

Večje vrste peči grejejo tudi 3-4 sobe enako

Na zahtevano brezplačen popis.

ZEPHIR TVORNICA PLČI D. D.
Ljubljana

Samoprodaja za Ljubljano:

BREZNIK & FRITSCH

Samoprodaja za Celje: D. RAKUSČIČ

Samoprodaja za Maribor:

PINTER & LENARD

Zasačen vlomilec

Ljubljana, 16. novembra.

Bil je prav malce okajan, ko je zapustil popoldne znan dalmatinski klet na Miklo- šičevi cesti in krenil okrog vogala na Šent- petersko cesto. Stikal je po žerih in morn- ljal: »Vraga, Miha spet si vse zapil... vse zapil!«

Pred hotelom »Soča« se je ustavil, nekaj časa pomišljal, nato pa se splazil v vežo skozi stranski vhod. Zdelo se mu je baš dovolj temno, zato se je zadovoljno nam- zmnil. Stopal je tiho oprežno se ozirajoč okrog. Še korak in bil je pred vrati sobe. Prijel je nalaho za ključko, toda vrata so ostala zaprta. »Zaklenjeno«, si je mislil. Prihodni trenutek je posegel v žep in iz- vleklo šop ključev. Nalaho je porinil preva- ga v ključavnico, vendar je zakrpalno. Poskusil je drugega in je šlo. Vrata so se udala, prožen skok in in vlomilec je bil v sobi. Kakor je sicer previdno ravnal in si ogledoval sobo najpopreje skozi luknjico ključavnice, pa je vendar začela škripanje sobarica Mimi, se sklonila čez ograjo, hod- nika prvega nadstropja ter opazila smukniti temno postavbo v njeno sobo.

»Oho, to-le bo pa dolga iskani tat!« je menila nekoliko razburjena in potihlo pri- klicala tovarišico Reziko F. Obe sta odli- tili v pritličje in že stali v sobi pred vlo- milcem, 35-letnim brezposelnim lončarjem Miho Luhanom iz Gore pri Komendi. »Kaj pa iščete v naši sobi?« Možakar je ostal trenotno v strašni zadregi, ker pa je čen- dant fant se je čez čas zbral in se nasmeh- nil: Ej, zmerom sem imel rad dekleta!.

»Kaj?! Rezika kar hitro skoči po straž- nika!«

»Ne bodite no taka...« je brani! Miha. Seveda ni pomagalo. Miha ni imel niti časa misliti na pobeg. Še malo in že je stal na hodniku priklicani stražnik, ki je ukinel med splošnim halolejem vse hiše ter ga od- vedel na policijo.

»Vedno sem bil neroda«, se je zagovarjal Miha. »Rad ga pijem in mi seveda manjka denarja. Cisto mlad sem odšel v Ameriko. Mislite, da sem dobil tam delo? Kaj še? Ko sem se potenal okrog po velikih mestih, mi je nekoč prišlo na um, da lahko živim tudi brez žuljavih rok. Prišel sem krasit. Kradel sem po Newyorku, po Chicagu in drugod. Slednjič sem prišel v zapor. Odsedel sem celih pet let...«

»Kako na zdaj — niste kradli?«

»Nak, delal sem, a sem že nekaj časa brez posla. Tam-le na Sv. Petra cesti sem se hotel le pozabavati.«

»O, ti Miha ti. Kaj pa ti-le ključ in vi- trih, ki smo ga našli v tvojih žepih?«

»Gospod, vse to sem vzel s seboj samo zaradi tega, ker rad izgubim ključ od stano- vanja. V Trbovlje sem nameraval iti, da si preskrbim tam delo. Tam pa je ve- liko barak in je težko priti do ključa. Od drugih ne maram biti odvisen...«

»Miha, kako lažeš!« je zaključil nadzor- nik ter pomignil stražniku, ki je nepoboljš- ljivega grešnika odvedel v zapor.

Vse je navdušeno Predstave ob 3., ½5., 6., ¾8. 9.

divnoletnega veleljubna ljubezni in strastnega občutja

MELODIJA KRVVI

Duet ljubezni — prebujenje moža, ki prvič v svojem življenju
uvidi ženo — lepo, omamljivo...

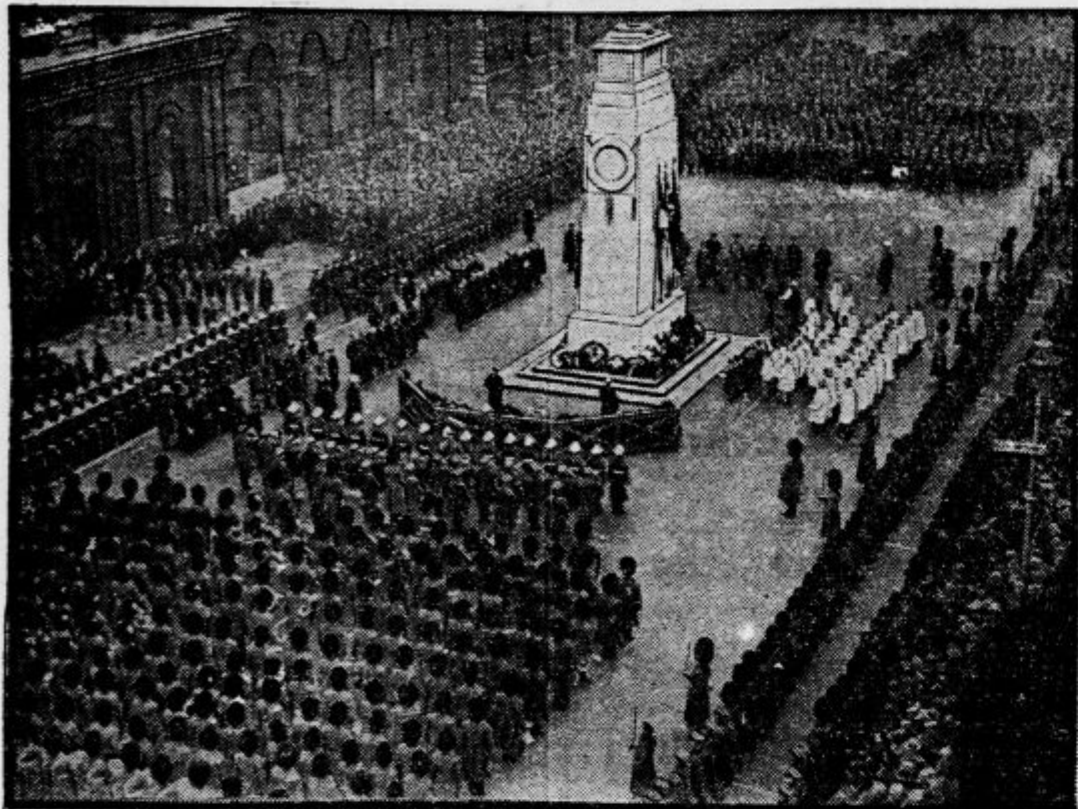
Charles Farrell in Mary Duncan

Elitni kino Matica

Film, ki ga mora videti vsakdo, umetov, ki
ostane nepozaben vse življenje — Poleg tega
najnovejši UFA JURNAL.

Telefon 2124.

Iz življenja in sveta

Praznik premirja 11. nov.

proslavljajo v vseh antantnih deželah z velikimi svečanostmi. V Londonu imajo svečanosti posebno lice. Pred spomenikom padlih vojakov v Whitehallu se vrši ob navzočnosti članov kraljeve družine vojaška parada, ki se je udeležujejo stotisoči meščanov. Dve minuti molči vsa ta ogromna masa in se spominja vojnih grozot in žrtev. Istočasno počiva za dve minuti delo po vsaj državi. Ta ceremonija se je, kakor znano, začela razširjati tudi po drugih deželah.

Neznano pleme pritlikavcev v Južni Ameriki

Senzacionalno odkritje švedskega učenjaka — Kanibali in izvrstni poznavalci zdravilnih zelišč

Švedski raziskovalec dr. Gustav Bolinder je odkril v Južni Ameriki na severni meji

med Kolumbijo in Venezuelo doslej neznano pigmejsko ljudstvo Motiloncev, kakor se sami imenujejo. Že dolgo prej so govorila stara sporočila in stare zemljepisne karte o takšnem plemenu v teh ozemljih, vendar pa ni vedel nihče povedati kaj določnega in tudi ni bilo živega belokožnega človeka, ki bi mogel trditi, da ga je kdaj videl. Pred nedavnim so organizirali ameriški petrolejski spekulanti ekspedicijo v te kraje, ki na skrivnostno način izginila. Domnevali so, da so jo pritlikavci napadli in pobili do zadnjega moža. Dr. Bolinder je prvi učenjak, ki je prodiral do njih in ki se mu je posrečilo, da mu niso storili nič zalega. Ti pritlikavci so

visoki komaj 150 cm in še manj in spadajo med ljudstva na najnižji kulturni stopnji. Njih bivališča so prav za prav ena sama stena, ki jo podpirajo koli. Pleme je silno divje, sovraži vse, kar je živega, živi absolut-

no samo za se in ubije vsakega pripadnika drugih plemen, ki bi se mu hotel približati. Prav čudno je, kako si je švedski raziskovalec iz teh divjih ljudi napravil prijatelje. Sosedje jih obtožujejo ljudozrstva in ni izključeno, da jih obtožujejo po pravici. Imajo silno razvite instinkte gozdnih ljudi in so izborni lovci, dasi ne poznajo drugega orožja razen loka. No, njihovi loki so nekaj posebnega. Konstruirani so namreč tako, da se dajo uporabiti tudi kot meči. Svojih mrtvecev ne pokopavajo, temveč jih dobro zavijejo v skorjo dreves in jih tako zavite obesaajo v svoja bivališča. Ob raznih svečanih prilikah

plešejo čuden ples s svojimi mrtveci na hrbtu

Njih godala so iz človeških kosti izrezljane piščali. Njih žreči (čarovniki) so izredni poznavalci zdravilnih rastlin, s katerimi se lotijo z uspehom vsake bolezni. Ko je n. pr. težko obolel neki član Bolinderjeve ekspedicijske, ga je neki motilonški čarovnik ozdravil v nekoliko dneh.

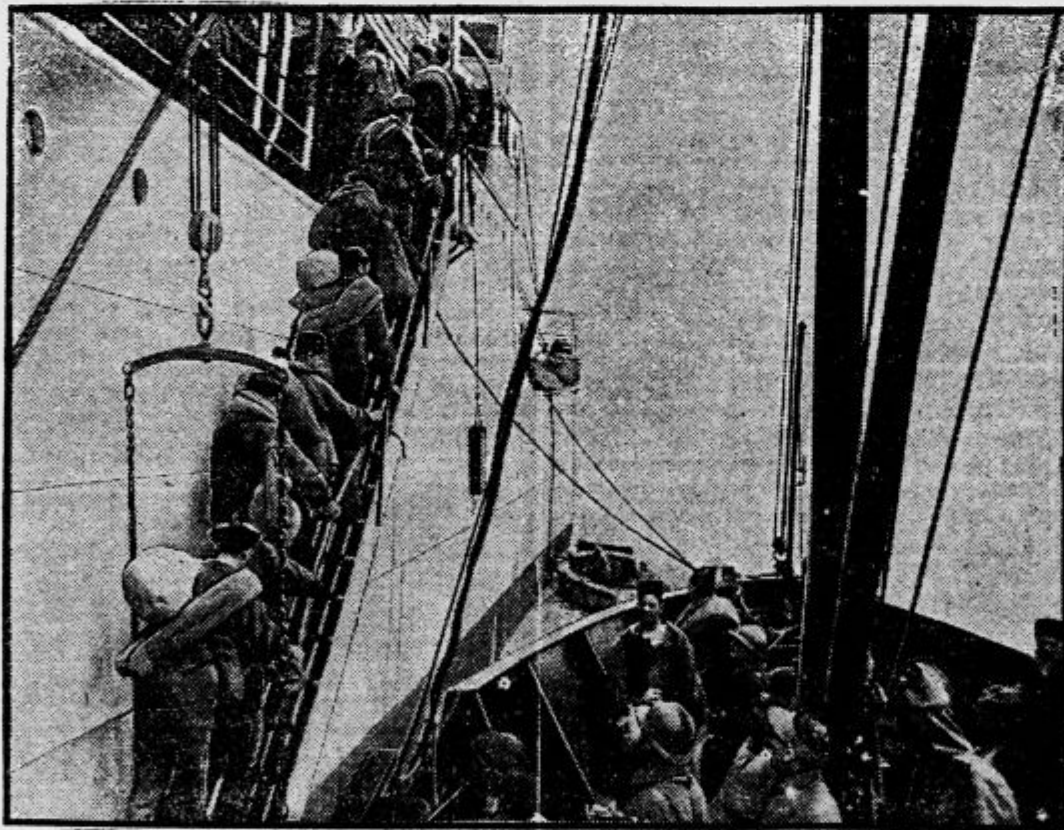
Idealna jetnišnica

Na vsem božjem svetu jetnišnice niso priljubljeni kraji, kamor bi se človek otel pred vsakdanjimi skrbmi, vendar pa se dobe tudi take, iz katerih ljudje ne beže, marveč se sami javijo, ako jih je straža pri delu na prostem pozabila. V Južni Afriki se dobe jetnišnice, ki so tako priljubljene pri domačinih, da jih ti smatrajo le še kot zavode, kjer je človek z vsem preskrbljen. Strižna ne pušča, hrana je tečna in obilna, delo pa je strogo odmerjeno, česar bedni črnci v svobodi ne pozna. Jetničar Bloggs, ki gospodari nad eno izmed jetnišnic v trdnjavi Umlaga v deželi Matabelov, popisuje zelo zanimivo življenje črnih obsojencev. Ječe obstoje iz nekoliko lesenih koč, pokritih z bičjem, okoli njih pa je potegnjena plot. Čigar vhod se čez noč zaklepa. Vsako jutro gredo jetniki na delo pod nadzorstvom starega veterana črnca Mbonge. Krčivi pragozd, popravlja pota ali pa delajo na obširnih nasadih angleškega vladnega komisarja. Zvečer jim Mbonga razdeli živež, ki si ga sami pripravijo za ves naslednji dan, potem pa zaklene ograjo in odide spat.

Včasih se pa zgodi, da črni nadzornik ne pripelje domov vseh svojih cvčic. Jetničar Bloggs pripoveduje, da je neki večer začel ob svoji hiši samljiv šelest in zasačil črnca, ki je lezel skozi seč proti hiši. Črnci je Bloggsa mlo prosil, naj mu gre odkleniti vrata v jetnišnico. V pragozdu je utrujen zaspal in zamudil skupni odhod. Trkal je na vrata, pa mu tovariši ne morejo odpreti. Jetničar se je usmili in ga spustil v ječo. Pri tem pa se je pokazalo, da manjka še enega izmed ujetnikov. Vsi ostali so se ponudili, da ga gredo iskat. Bloggs se je ustrašil prevelikega pisana, ki bi mu ga prizadelo poročilo predpostavljene oblasti in je spustil vse jetnike v temno noč. Čez par minut so se vrnili z beguncem, ki je vasaol pri selskih krasoticah ter se opravičevali, češ da ta neredni človek sploh ni iz njih kraja in da je divjak, ki se ne more navaditi na red.

Tihotapljenje

V Moskvi so ustrelili draguljarja Pleinerja in Teitza, ker sta organizirala izvoz draguljev iz države. V Rusiji smatrajo dragulje za državno last in njihov izvoz za rop nad državo. Pleiner in Teitz sta delovala dolgo časa, ne da bi jima prišli na sled. Imela sta v službi kopico žensk, ki so s svojimi otroki morale čez mejo, dragulje pa so imele vso v otroškem perilu, tako da so se izmazale brez hujših posledic, tudi če so jih na meji prišli. Ena izmed teh žensk pa je bila argentinja P. U. in tako je prišla zadeva na dan.

Peklu naproti

Za težke zločine pozna francosko pravo kazen, ki je težja od smrti: deportacijo v cayenske kaznilnice in na Hudičev otok. Zaman so se trudili doseči najboljši francoski možje, da bi omilili usodo deportirancev, ki je dovolj znana vsemu svetu. Slika predčuje vkrčevanje kazencev na ladjo, ki jih popelje v deželo groze in smrti.

Kompromis

O neki vzhodnopruski železnici poročajo nemški listi veselo zgodbo. Na tej progi se zgodi čestokrat, da se kmetje, ki se vozijo malce v rožicah iz Kraljevca domov, med sabo stepejo in takrat potegnejo prestrašeni potniki kaj radi za zasilno zavoro. Seveda ima železnica radi tega mnogo škode, zlasti pa je ustavljanje vlaka odveč, ker se nikdar ne zgodi, da bi si veseli pretepači prizadali kaj zlega. Železniška uprava je premišljevala o tej stvari in je sklenila, da ji napravi temeljit konec — s tem, da bi odpravila zasilne zavoro na tej progi. Toda večina potnikov se ne počuti varno, če ne vidi zasilnih zavor, in tako je posegla po naslednjem kompromisu: napisna tabla k zasilni zavori in ročaj sta ostala, zavoro samo pa so odstranili. Tako ostane volk sit in ovca cela.

Najvišji observatorij na svetu

Iz Taškenta poročajo, da so otvorili na nekem bližnjem, okrog 5000 m visokem vrhu, nov observatorij, ki je sploh najvišji na svetu.

Zora Voda

proti sivim lasem!

Ne barva, temveč vrača sivim lasem prejšnjo naravno barvo

Zak. zašt. Odobrena od zdravstvenega odseka pod št. 1793-20 kot za zdravje popolnoma neškodljiva. Uspeh sigurno in trajno. Cena steklenici brez poštnine Din 35.—

ZORA VODA I. OREL, Zagreb Radčeva (Duga) ul. 32.

Lekarnam, drogerijam, parfumerijam, brivnicam in trgovinam mešanega blaga damo v komisijo.

NIVEA-CREME

Veter in slabo vreme, mrzota in vlažnost odzromajo vaši koži trajno za kožo važne hranilne sestavine in pospešujejo s tem prerano nagubanost obraza. Vaša koža pa potrebuje svežega zraka. Tu vas varuje NIVEA-CREME pred neugodnimi vremenskimi vplivi. Samo NIVEA-CREME vsebuje EUCERIT. Ta obvaruje nežno kožno stanišče osušena in prepreči nastajanje gub in rug. — Dose po 3, 5, 10 in 22 Din. — Tube po 9 in 14 Din. NIVEA-CREME promike v kožo in ne ostavlja nikakega bleška.

Odprmo skladišče:

MARIBOR - MELJSKA CESTA 56.

Konferenca žen, ki dobivajo alimente

V Samarkandu (Ruski Turkestan) se je vršila te dni nenavadna konferenca. Zbrale so se žene, ki so upravičene do alimentov. Večina se jih je pritoževala, da prejemale zelo neredne sote, ki so jim sodnijsko prisojene. Zborovalke so sklenile vse potrebno, da bi temu zlu odpomogle.

18. žrtev düsseldorfske zverine v človeški podobi

Ves Düsseldorfer občana groza nad neprestanimi sadističnimi umori, ki se vršijo drug za drugim v njegovi okolici. Te dni so našli strašno razmesarjeno 18. žrtev zverinskega zločuca, 5 letno Gertrudo Albermannovo. Berlinska policija je poslala v Düsseldorff svoje najboljšje moči, da bi izsledile krvoločnega, a vsa iskanja so bila doslej zaman.

Poljubovanje je kaznivo!

V nemškem mestu Gothi je te dni sodišče obsodilo mladega trgovca na 150 mark globe, ker je v vlaku poljubil tujo damo. V mestu Marburgu pa je dijaka isti zločin, zagrešen na ulici in ponoči, stal že 800 mark in šele druga instanca je grešniku znižala globo na polovico. Pet tisoč dinarjev je lepa vsotica, ako že ne štejemo pravnih stroškov, ki so bili takisto mastni. V Ameriki take hudodelce zapirajo, ako njih oboževanje lepega spola zavzame le prevelik razmah. Sprevodnik Mihael Groner je v nakresanem stanju poljuboval na ulici vse vprek in je zagrešil to kaznivo dejanje dvanaestkrat. Dobil je 30 dni zapore, nakar bo izročen domači oskrbi z naročilom, da ga še boljša polovica kaznuje po svoji vesti in vednosti. Tem kaznim se ni čuditi, pač pa je vsekakor čudna sodba londonskega sodišča, ki je občutno oglobilo Arturja Meekinsa, ker je poljubil

svojo ženo. Nesrečnež je še tako zaveroval vanjo, da jo hoče neprestano poljubovati. Žena pa mu tega ni dovolila ter ga je zaradi nasilstva ovadila sodišču. Sodnik je priznal nasilstvo ter naložil zaljubljenemu možu znatno globo. Čudne pojme imajo Angleži o nasilstvu!

KALHIDOR!

ZAK. ZAŠČIT. PATENT
TAJNO ZANESLJIVEGA
POLEPSANJA SMO NAŠLI!
KALHIDOR je tekočina rastlinskega soka preizkušena in odobrena po fiziškome-mičnem institutu kr. tehnične fakultete in zdravstvenega odseka v Zagrebu pod št. 100.863/27

KALHIDOR izvleče iz obraza plasti pomade in vse nečistosti, tudi natežje. Daje licu in koži naravno lepoto in jo ohrani do najpoznejše starosti, ker se gube nikakor ne pojavijo, a kdor jih ima, temu izginejo, ker varuje kožo

Dobiva se v vseh lekarnah, drogerijah in parfumerijah — steklenica Din 35 Pošlje po povzetju najmanj 2 steklenici za Din 70.—
PROIZVOD KALHIDORA ZAGREB
Radčeva (Duga) ulica 32.

Ljubezen za 5 milijonov mark

Civilni senat nemškega državnega sodišča je izrekel končno sodbo v prav tako značilnem kakor pikantnem procesu.

Grofica von L. je imela do 1. 1914. ljubeznosno razmerje z nekim nemškim princem, ki je tega leta zasedel prestol v svoji državi. Takrat se je razmerje končalo, a že prej je bil princ svoji ljubici določil za takšen slučaj odškodnino 5 milijonov mark. Dami so izplačali 760.000 mark, ker ji je pa vlada dotične nemške zvezne države priznala le 4 milijone mark odškodnine, bi prejela ostanek 3.240.000 mark v več obrokih, za kar bi pa morala vrniti razna pisma in druge dokumente, ki bi princa postavili v slabo luč, če bi prišli v javnost. Med vojno je grofica živela na Angleški in ni prejela nobenega nadaljnjega obroka za ljubezen, ki jo je bila nudila princu, a tudi ni izročila nobene kompromitirajoče listine. Princ je 1. 1918. umrl in takoj po vojni se je vrnila dama do njegovih dedičev, da bi ji izplačali ostalo vsoto. Dali so ji še 50.000 mark, potem so se pa uprli. Tožila jih je in je tožbo pri vseh instancah — izgubila. Zadnja instanca se je postavila na stališče, da je šlo v tem slučaju za pravno neveljavno kunčijo, ki diši celo po kaznivem izsiljevanju. Za vsakega dostojnega človeka je samo ob sebi umevno, da vrne ali uniči ali pa vsaj skrbno skriva pisma, ki bi utegnla biti drugemu človeku neprijetna. Naravnost nemoralno pa je, če se takšna pisma izkoriščajo v sebične namene in kot predmet za trgovanje.

Največjo delovno sposobnost

zahtevajo od posameznika življenske prilike v sedanjih časih. Zato je v prvi vrsti potrebno zdravje. Samo popolnoma zdrav človek zamore intenzivno in vstrajno delati. Da popolnoma ohranimo svoje zdravje in svojo moč, je neobhodno potrebno, da se pravilno hranimo. Pri tem nam najbolj pomore naravna krepljena hrana Ovomaltine, ki vsebuje v koncentrirani obliki vse hranilne snovi, ki so potrebne za izgradnjo človeškega telesa in to v nepremenjeni obliki, toda osvobodene nepotrebnih odpadkov. Stalna uporaba Ovomaltine ustvarja energijo in živčni mir ter ohrani svežost telesa in duha. Ovomaltine znatno povišuje delovno sposobnost in omogoča, da hitreje in brez napora obvladamo naš dnevni red.

Dobiva se povsod za ceno Din 18.50 za zavojček.

Zahtevajte brezplačni vzorec, sklicujoč se na ta list

od Dr. A. WANDERA D. D. ZÁGREB

Miklavževa izbira

vseh modnih potrebščin, samovznice, rokavice, nogavice, krasno perilo, je popolna. Vabim na prav ugoden nakup!

Drago Schwab

Ljubljana

Osvobodite se revmatičnih bolečin!

Uporabite takoj Sloan-ov Liniment (mast), ako želite, da se oprostite bolečin v mišicah in udih. Zadoštuje malo namazati. Promakne takoj v kožo, hladi pri opeklinah, odpravi kožno srbečico, otroplost in bolečine. Tisoči so na ta način ozdravili svoje revmatične bolečine. Uporabljajte Sloan-ovo mast proti revmatizmu, ishiasu, bolečinam v križu, bolečinam v ledjih, bolečinam distorzije in kontuzije in proti vsem vrstam bolečin mišičevja.

Sloan's Liniment
odstranjuje bolečine

Glavno zastopstvo
MIŠKOVIC & Co, BEOGRAD
Saraievska 70.

ŠAH

Urejuje dr. Milan Vidmar

Na našem prvem mednarodnem turnirju v Rogaske Slatini je mladi slovenski mojster Vasa Pirc dosegel remis v svoji partiji proti veleojstru Rubinsteinu, prvemu zmagovalcu turnirja. Sigurno bo naše šahiste interesirala ta partija. Mojster Pirc mi jo je s kratkimi pripombami dal na razpolago. Rad jo prinašam.

Beli: V. Pirc Črni: A. Rubinstein
1. d2-d4 d7-d5
2. c2-c4 e7-e6
3. Sb1-c3 c7-c6

Rubinstein ima vse začetke partij skrbno pripravljene in temeljito preštudirane. Neumorno jih cizelira in preiskuje. Zato je vno težko spraviti ga v zadrego.

4. Sg1-f3 Sb8-d7
5. e2-e4

Ta energična poteza ni najboljša. Črni izenači brez težav. Izdatneje je sigurno 5. e2-e3.

6. Sc3-xc4 d5-xc4
7. Lf1-d3 Sg8-f6
c6-c5!

Dejstvo, da črni brez napora pride do te v damskem gambitu vedno zelo važne osvobodilne poteze, je najboljši dokaz, da je beli s svojo 5. potezo prehitro razrešil napetost v sredini.

8. d4-xc5 Sd7-xc5
9. Sg4-xc5 Sg8-xc5
10. 0-0 0-0
11. b2-b3 b7-b6
12. Sc1-b2 Lc8-b7
13. Sf3-g5

Grozi seveda Lb2xL6 in Ld3xh7+. Črni ne more odgovoriti 13. — — — h7-h6, ker bi 14. Lb2xL6, Dd8xL6, 15. Sg5-h7 obilo kvaliteto.

13. — — — g7-g6
14. Dd1-e2 Lc5-d4
15. — — — Dd8-d4
16. Ta1-d1 Dd4-f4
17. Dc2-d2

Beli se hoče polastiti vsaj d-linije, mo- ta pa zato menjati dame.

17. — — — Df4-xd2
18. Td1-xd2 h7-h6
19. Sg5-h3 g6-g5
20. f2-f4 g5-g4
21. Sh3-f2 Tf8-d8
22. Tf1-d1 Kg8-f8
23. Ld3-c2 Td8-d2
24. Td1-xd2 Kf8-e7

Tudi z d-linijo ni torej nič. Partija je zelo krotka in malo razburljiva.

25. g2-g3 h6-h5
26. Kg1-f1 Ta8-c8

Rubinstein ne igra na remis. Njegov na- žrt je, polastiti se točke d5. Zato začneja s napadom na kmeta c4.

27. Kf1-e2 a7-a6
28. Ke2-c3 b6-b5
29. Lc2-d3

Edino.

29. — — — b5-xc4
30. b3-xc4 a6-a5
31. Td2-b2 Lb7-c6
32. Ke3-d4 Tc8-d8+
33. Kd4-e3

Beli seveda točke d5 ne da.

Nisem imel poguma, da bi rekel Fré- déricu Begleu, da ga ne bo najbrže ni- koli več nazaj v domovino. Uganil je bil mojo misel, ne da bi jo bil izrekel. Njegov nenadni sklen, da odpotuje, pa se mi je videl podoben samomorilni na- klan.

Iztrgnil sem roko, da bi za vsaj s tem gadžal in povabil, naj ne hodi. In suho, konvencionalno sem dodal:

»Dragi moj, ali ti ne ostane nič dru- gega?«

»Ne, je odvrnil.

»Prijetelj,« sem mu nato segel v be- sedo. »pomni, da ni nobena ženska

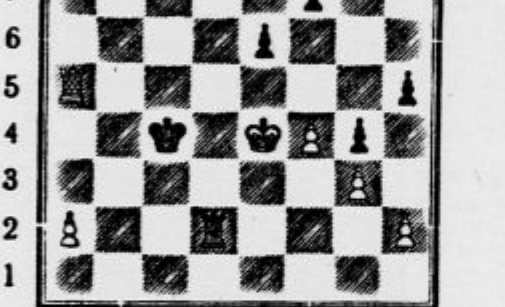
Beli vidi, da kralj na c5 nima obstanka, zato se zopet umakne. Zares bi na 33. Kd4-c5 sledilo lahko takoj Sf6-d7+ in kralj ne sme vzeti lovca, ker izgubi trdnjavo.

33. — — — Ke7-d6
34. Sf2-e4+ Lc6-xc4
35. Ld3-xc4 Sf6-xc4
36. Ke3-xc4

Končnica trdnjav je seveda remis. Ru- binstein, ki virtuozno igra končnice, napada pa še zelo energično.

36. — — — Kd6-c5!
37. Tb2-b5+ Kc5-xc4
38. Tb5-a5 Td8-d2!
Pozicija po 38. potezi črnega.

a b c d e f g h

Beli: Ke4, Ta5, a2, f4, g3, h2 (6 figur). Črni: Ke4, Td2, e6, f7, g4, h5 (6 figur).

Črni grozi mat! Rubinstein je s spretno roko pozvil igro in uobičajen kmeta K sreči v končnicah trdnjav navadno premu- kmeta se ni odločil: Pirc se dobro brani in nazadnje se doseže remis.

39. f4-b5! Td2-xh2
40. f5-xc6 f7-xc6
41. Ke4-f4 Kc4-d4
42. Ta5-a4+ Kd4-d3

Ce maršira črni kralj na e7, se mu beji kralj postavi na g5. Partija je tudi potem remis. Črni kmet na h5 je preslah.

43. Ta4-a3+ Kd3-d2
44. Ta3-a5 Kd2-d3
45. Ta5-e5

Začetek končne likvidacije.

45. — — — Th2-a5
Črni tudi s 45. — — — Th2-e2 ne more dobiti. Sledilo bi namreč 46. Te5xe2, Kd3xe2, 47. a2-a4, e6-e5+! 48. Kf4-g5! remis.

46. Te5xe6 Ta2-a5
47. Te5-e8 Kd3-d2
48. Te8-e7 Kd2-d1
49. Te7-e8 Ta5-a3

Zadnji poskus!

50. Kf4-g5 Ta3-xg3
51. Kg5-h5 Tg3-g1
52. Kh5-h4 g4-g3
53. Kh4-h3 Kd1-d2
54. Te8-g8 Kd2-e2
55. Tg8-xg3 Tg1-xg3
56. Kh3-xg3

remis.

Aljehin in Bogoljubov sta absolvirala ho- landski del dvojbo in se zopet vrnili v Wiesbaden, da odigrajo zadnji partiji. Aljehin je tu hitro zapečatil svojo zmago.

Izgleda, da niti ne bo prišlo do vseh do- vorjenih 30 partij, ker ima Aljehin v celoti že preko 15 točk. Vsekakor bi ostale par- tije ne imele več pravega smisla.

Pravkar sem dobil vabilo na veliki me- dnarodni turnir v San-Remu. Aljehin se ga bo baje udeležil. Tudi Bogoljubova pričaku- jejo. Turnir prične 15. januarja in bo kon- čan 4. februarja. Nagrade znašajo 10.000, 6.000, 4.000, 3.000 in 2.000 lir. Kdor ne dobi nagrade, ima 100 lir honorarja za vsako

redna moške žrtve.

»Morda se vrtnem čez kaka tri leta,« je rekel s tihim glasom. »Tri leta — to je veliko časa.« Pomolčal je trenutke, potem pa nadaljeval: »Ne morem, res ne morem ostati. Zame ni drugega izhoda, kakor da grem.«

Poslovila sva se prisrčno, spremil sem ga še do vrat in dva dni pozneje sva si stisnila roke na postaji. Edini, ki mu je zadnjič stresel desnico v domo- vini, sem bil jaz. Lokomotiva je zahr- kala in se izmuzla v daljavo.

Mimilo je osemnajst mesecev.

Pred nekaj dnevi sem se bil vrnil s pozreba nekoga prijatelja, ki je bil prav nadarjen odvetnik. Imel je pa napaklo, da po svojem značaju ni obvladal polo- žaja, ki mu ga je bilo naklonilo srečno naključje. Oženil se je bil s hčerjo bo- gatega špekulanta, kateremu je bil storil s pomočjo svojih političnih zvez znat- no uslugo. Pomagal mu je namreč po- tlačiti neko umazano afero pred sodi- ščem. Tako je Marija Claire plačala dolg svojega očeta. V zakonu ni bila posebno srečna, a njene prijateljice, ki so se redno zanimale za njeno življe- nje, vendar niso imele snovi za zle go- vorice. Vdano je prebivala deset zakon- skih let z nasmehom na obrazu, čeprav

ni imela v možu zaupnika svojega srca in duše. Zdaj, ko ji je bilo trideset let, je bila spet prosta...

dobljeno partijo. Razpisane so poleg do- narnih nagrad tudi še umetniške. Vodja turnirja je Rosselli del Turco, znan iz tur- nirjev v Baden-Badenu in na Semmeringu.

Radio

Nedelja, 17. novembra.

LJUBLJANA 9.30: Prenos orkestralne glasbe. — 10: Religiozna predavanja. — 10.20: Reprodukci- ran glasba. — 11: Koncert radio-orkestra. — 15: Predavanje o vinogradništvu. — 15.30: Ha- morisnični spevi in harmonistične opizode. — 16: Planinski spomini (prof. Mikar). — 16.30: Re- produkcirana glasba. — 17: Koncert ruskega or- kestra balalaik. — 20: Ribniški večer. — 22: Napoved časa in poročila. — 22.15: Koncert ra- dio-orkestra.

Ponedeljek, 18. novembra.

LJUBLJANA 12.30: Reproducirana glasba. — 13: Napoved časa, borza, reproducirana glasba. — 13.30: Poročila iz dnevnikov. — 17.30: Koncert radio - orkestra. — 18.30: G. Gregorin čita Bohuslavove »Življenske in gledališke spomine«. — 19: Higijensko predavanje (dr. Petrič). — 19.30: Angli- ščina. — 20: Prenos iz Zagreba: koncert Za- grebske filharmonije. — 22: Napoved časa in poročila.

ZAGREB 12.30: Reproducirana glasba. — 17.30: Popoldanski koncert orkestra. — 20.30: Rezervirano za prenos. — BEOGRAD 12.40: Koncert radio - kvarteta. — 18: Pre- nos koncerta iz kavarne »Moskva«. — 20: Večerni koncert orkestra. — 21: Poročila. — 21.10: Koncert čeških pesmi. — Lahka godba. — PRAGA 16.30: Prenos koncerta iz Bratislave. — 19: Prenos slovaškega pro- grama iz Bratislave. — 20: Prenos kabare- nega programa iz Brna. — 21.30: Klavirski koncert. — 22.15: Reproducirana glasba. — BRNO 16.30: Prenos koncerta iz Bratislave. — 19: Prenos slovaškega programa iz Bra- tilave. — 20: Kabaretni večer. — 21.30: Godba za ples. — 22.15: Koncert lahke gla- ba. — VARŠAVA 16.45: Reproducirana glasba. — 17.45: Lahka godba orkestra. — 20.15: Letiški večer. — 23: Godba za ples. — DUNAJ 11: Popoldanski koncert. — 16: Koncert kvarteta. — 20: O strahovih in de- tektivih. — 21: Poljuden orkestralni kon- cert. — BERLIN 16.30: Popoldanski kon- cert. — 18.30: Reproducirana glasba. — 20: Koncert lahke godbe orkestra. — 21: Kon- cert solistov zbora in orkestra berlinske državne opere. — Godba za ples. — FRANK- FURT 17.10: Prenos koncerta iz Stuttgarta. — 19.30: Prenos orkestralnega koncerta. — 21.15: Program iz Stuttgarta. — LANGEN- BERG 17.30: Večerni koncert orkestra. — 20: Orkestralni in pevski koncert lahke glasbe. — Lahka godba za ples. — STUT- GART 16: Popoldanski koncert orkestra. — 19.30: Prenos koncerta iz Frankfurt. — 21.15: Drama. — Prenos koncerta iz Frank- furta. — BUDIMPEŠTA 9.15: Popoldanski koncert. — 17.40: Koncert ciganske kapele. — 19.45: Sprevajra. — Godba za ples. — LONDON 20.45: Pevski koncert in vojniška godba. — 23.15: Armove skladbe. — Godba za ples. — RIM 17.30: Popoldanski koncert. — 21: Dramski večer in koncert lahke gla- ba. — STOCKHOLM 20.30: Koncert Ha- kanzonovih skladb. — 22.10: Koncert kva- teta in petje.

IDEAL radio slušalke

BARIJEVE cevi TUNGSRAM

Torek, 19. novembra.

LJUBLJANA 12.30: Reproducirana glasba. — 13: Napoved časa, borza, reproducirana glasba. — 13.30: Poročila iz dnevnikov. — 17.30: Koncert radio - orkestra. — 18.30: Dva tedna po Španiji (gosp. Kuret). — 19: Predavanje o fotoamatizmu. — 19.30: Ru- ščina. — 20: Nušič: »Sveti, igrajo člani Na- rodne gledališča. — 22: Napoved časa in poročila. — 22.15: Koncert radio - orkestra.

ZAGREB 12.30: Reproducirana glasba. — 17.30: Popoldanski koncert. — 20: Koncert- ni večer. — Prenos inozemskih postaj. — BEOGRAD 12.40: Reproducirana glasba. — 17.30: Popoldanski koncert. — 20: Koncert Rubinsteinove glasbe. — 21.30: Poročila. — 21.40: Orkestralni koncert lahke godbe. — PRAGA 16.30: Popoldanski koncert. — 19.05: Prenos programa iz Brna. — 20.30: Orkestralni in klavirski koncert. — 21.30: Narodne pesmi. — 22.15: Koncert lahke godbe. — BRNO 16.30: opoldanski koncert. — 19.05: Komedija. — 20.30: Prenos kon- cert iz Prage. — 22.15: Ciganska godba iz Bratislave. — VARŠAVA 17.45: Prenos ko- mornega koncerta iz Vilne. — 19.50: Pre- nos iz gledališča v Poznanju. — DUNAJ 11: Popoldanski koncert. — 16: Koncert or- kestra. — 19.30: Prenos iz državne opere: Verdi »Rigoletto«. — 20: Godba za ples. — BERLIN 16.30: Popoldanski koncert orke- stra. — 21: Dramski večer. — FRANK- FURT 16: Koncert orkestra. — 19.30: Pre- nos programa iz Stuttgarta. — 21.15: Pevski koncert. — 21.10: Literarno - glasbeni pro- gram. — 23: Godba za ples. — LANGEN- BERG 17.30: Večerni koncert orkestra. — 19.40: Prenos simfonijskega koncerta iz Kol- na. — STUTTGART 16: Prenos koncerta

iz Frankfurt. — 19.30: Orkestralni kon- cert: klasični valčki. — 20.15: Koncert ru- ske glasbe. — 21.15: Prenos iz Frankfurt. — BUDIMPEŠTA 9.15: Popoldanski kon- cert. — 17.10: Koncert salonskega orkestra. — 19.30: Zabaven večer. — 20.30: Koncert lahke glasbe. — Ciganska godba. — LON- DAN 20.45: Koncert orkestra in solistov. — 22.40: Mešan program. — 23.45: Godba za ples. — RIM 17.30: Popoldanski koncert. — 21: Zandonayeva opera »Romeo in Ju- lija«. — STOCKHOLM 20: Koncert godal- nega orkestra. — 20.40: Prenasjanje in- zemskih postaj.

Kino

Mednarodni zvočni film na vidiku

Značilna izjava ameriškega filmskega pro- ducenta

B. P. Schulberg, menažer filmske družbe Paramount, je prišel v Ber- lin. Zaprtil je Hollywood za ne- kaj tednov, da se po hudi sezoni nekoliko opomore v Evropi. Váš dopisnik je imel priložnost, da zada Mr. Schulbergu nekaj vprašanj, ki danes zanimajo vse prijatelje ki- nematografa. Kaj napravi novinar, kadar se mu posreči uloviti takega ameriškega »picture - makerja? Vpraša ga pred vsem, kakšen je položaj zvočnega filma v Ameriki. Mr. Schulberg je o tem dal tole iz- javo:

»Nikakega dvoma ne more več biti, da igra zvočni film v ameriški filmski branji najvažnejšo vlogo in da zavzema v naši produkciji prvo mesto. A navzlic temu iz- delujemo mi še zmerom za 75% naših zvočnih filmov še drugo, nemo izdaje, na- menjeno onim kinematografom, ki nimajo še drage aparature za zvočne filme.«

»Ali verjamete v internacionalni uspeh zvočnega filma?«

»Da, na vsak način! Glasba, petje, raz- košna oprema niso vezane ne na narodnost, niti na jezik. Ko o zvočnem filmu nismo še niti sanjali, so gostovali slavni pevci in umetniške družine po vsem svetu. Ljudje so jih razumeli, doživljali so uspehe, in nihče jim ni zametil, da so peli besedilo svojih pesni v materinskem jeziku. Ker pri teh produkcijah vobče ni bilo vprašanja je- zika, je bila očitno merodajna muzikal- na vrednost petja. Prav tako se bo zgodilo tudi pri petju v revijskih filmih. Jaz sem trdno prepričan o internacionalni bodo- nosti zvočnega filma.«

Karijera mlade črno laske

Nekdo je postavil pravilo, da je plava barva las filmska barva. Temu pravilu so ljudje verovali, nekateri s prepričanjem, drugi brez prepričanja, a film se je ven- dar razvijal, hodil svoja pota in se ni prav nič brigal za pravila, ki so jih posta- vili ljudje.

Asta Nielsenova je postajala čedalje slavnejša, črna Pola Negri je žela triumf

NOGAVICE ŽIGOM

Najboljše, najtrajnejše, zato 13 najcenejšel

Tako po ceni!

kupite raznovrstne moške in ženske oblačila, stila- ske suknje, peralo in pletenine kakor tudi razno- vrstno manufakturno blago, edino le pri tveđju

JOSIP OLUP

ker moje goslo je dobro blago nizke cene.

Ljubljana, Stari trg, šte. 2, na vogalu.

za triumfom in črna Lya de Putti je imo- la vsak dan več oboževalcev.

Razen omenjenega pravila je voljalo tu- di to, da mora vsak »vamp« imeti črne lase. A navzlic temu je Brigitte Helm, če- prav je plavalaska, postala »vamp« prvo- ga reda, a kustanija Greta Garbo je po- stala najslavnejši vamp in najslavnejša filmska igralka vobče. V zadnjem času pa se je na filmskem obzorju pojavila nova črnolaska, ki utegne kmalu zasijati kot zvezda in ki, čeprav je črna kot ogelje, ven- dar ni zaslovela v vlogah »vampov«, nego se je proslavila v vlogah dobrih devojic. Ta igralka je Dorothy Sebastianova.

Dugo je igrala majhne vloge v nešte- tih filmih, dolgo je v pustolovskih filmih z divjege zapada igrala glavne junakinje, dolgo se je njena lepota razkazovala v skromnem miljeju majhnih filmskih del, ki so jih igrali le v predmestnih kinema- tografih. Po prirodni plaši in skromna se temu ni upirala. Vedela je, da pride čas, ko bo dobila vloge, ki ji bodo ustrezale, vedela je to in je potrpežljivo čakala. Si- cer pa je bila lahko potrpežljiva, zakaj ko je leta 1924 prestopila iz gledališča k fil- mu, je bila še zelo, zelo mlada, skoro še otrok. Naposled je bilo njeno potrpljenje poplačano. Dolgotrajno čakanje je obro- dilo sad, dobila je veliko vlogo v filmu Greta Garbo »Zena brez sramu«. Razum- ljivo je, da igralki, ki igra skupaj z Greta Garbo, ne more biti lahko. Vsi, ki gleda- jo tak film, koncentrirajo svojo pozor- nost na najlepšo ženo sveta, in mala Do- rothy bi bila morda ostala docela neopa- žena, da ni svoje vloge odigrala s tolikim razumevanjem in talentom, da so jo ljud- je morali opaziti. V ostalem ji je bila sreča v tej vlogi zelo naklonjena. Igrala je v filmu vlogo nesrečne žene, ki obožuje svojega moža, a vidi, da on ne ljubi nje, ampak neko drugo. Zato se odloči žrtvo- vati se, samo zato, da bi bil njen mož sre- den: prepusti ga veliki zapeljivki Groti Garbo.

V filmu Bustera Keatona, kjer je igrala po »Zeni brez sramu«, se je takisto pro- slavila. V tem filmu ni razen nje igrala nobena druga igralka in Dorothy je lahko počela vse uspeh — izvemši seveda Bu- stera Keatona, okoli katerega se kot ko- mika vrte vsi filmi.

Dorothy Sebastian je otrok juga. Če te- ga tudi ne bi vedeli, bi jo izdali njemu ga- vrnanji lasje in ko ogelje črne oči, ki daje- jo njeni vnanosti poseben pečat, po ka- terem se razlikuje od vseh ostalih igralk. Čudno je že, kako je prišla h gledališču in kasneje k filmu. Ni bilo tako lahko, kakor bi si utegnili misliti. Roditelj ji ni- sta bila kakor pri večini filmskih igralk- cev gledališka igralca. Njena rodu- ina je bila strogo verska, njen ded James Armstrong je ustanovil prvo presbiteri- jansko cerkev v Alabami in on in njegova žena sta prebila mnogo let kot misijonar- i. Morala je tedaj premagati odpor ro- diteljev, ki sta v gledališču videla samo zlo in leglo nemorale. Dorothy je to uspe- lo in je odšla v New York, ne da bi bila vobče kaj poznala gledališko življenje in neprilike, ki jo čakajo. Izprva ni mogla dobiti angažmana pri gledališču. Najprej je nastopila v neki modni reviji, potem v neki glasbeni reviji in ko je imela že na- deskah nekaj upanja, da se proslavi, so jo odkrili za film.

Zdaj igra Dorothy v filmu, ki bo odlo- čil njeno usodo: ali bo postala zvezda pr- vega reda, ali pa bo še dalje igrala kot igralka, ki se dviga samo nekoliko nad povprečje. Vendar so strokovnjaki na podlagi njenih dosedanjih uspehov pre- pričani, da bo postala zvezda, o čemer so gotovo uverjeni tudi vsi oni, ki so jo že videli, makar samo v majhni vlogi.

„Pyrote“ v Celju

edina tvornica rakot v Jugoslaviji, ima v zalogi in prodaja najceneje in najboljše:

Čudežne svečice

za Božič, raketa, žabice, petarde (topčke), brizgače (šistalce), beng, vžigalice, bak- lje za bakljade, aparate proti vlonu itd.

Zahtevajte novi cenik za L. 1929.

Pristopajte k Vodnikovim družbil

V. Loise:

Krizišče ljubezni

»Dragi prijatelj, prišel sem se posloviti od tebe. Jutri se odpeljem v Indokino.«

»Ti... v Indokino?«

»Da. Ponudena mi je služba na kav- čukovi plantaži. Šest tisoč frankov na leto, prosto stanovanje in hrana, vrhu tega pa še doklade.«

»Hm, v Franciji bi lahko zashušil vsaj toliko...«

»Res je, a jaz sem se že odločil, da odpotujem.«

»Čudno, čudno. In zdaj, ko si že pre- korlačil štirideseto leto!«

»Tako je pač.«

Nisem imel poguma, da bi rekel Fré- déricu Begleu, da ga ne bo najbrže ni- koli več nazaj v domovino. Uganil je bil mojo misel, ne da bi jo bil izrekel. Njegov nenadni sklen, da odpotuje, pa se mi je videl podoben samomorilni na- klan.

Iztrgnil sem roko, da bi za vsaj s tem gadžal in povabil, naj ne hodi. In suho, konvencionalno sem dodal:

»Dragi moj, ali ti ne ostane nič dru- gega?«

»Ne, je odvrnil.

»Prijetelj,« sem mu nato segel v be- sedo. »pomni, da ni nobena ženska

zaj v Francijo in začne novo življenje z mano? ...«

Gledala mi je naravnost v oči, v vid- nem pričakovanju, da dobi priči/ni od- govor. Toda nisem ga ji mogel dati — zakaj nedavno sem bil prejel od Fré- dérica pismo, ki mi je tolmačil njegovo novo stanje...

Bil sem v mučni zadregi in nisem ve- del, kaj naj odgovorim. Nazadnje sem rekel:

»Zelo kočljiv je položaj...«

»Ali imate kaj sporočil od nje?«

Čeprav sem bil izprva sklenil, da ne zinem niti besedice, me je vendarle pre- magalo njeno vprašanje. Menda je to šutila, zakaj rekla je:

»Ne prikrivajte mi ničesar, sama raz- umeam, da je tak položaj zelo težek. Prosim vas, bodite odkritosrčni in po- vetite mi po pravici vse, kar veste o njej!«

Odpri sem miznico, vzel iz predaja pismo in ga ji pomnil, naj čita. Prešla ga je od začetka do kraja, ne da bi se na njenem licu pojavila le najmanjša senčica tuge. Na papirju je stalo:

»Mojlj sem, da ne bo moje rameno srce nikoli ozdravelo. Prvi meseci biva- nja v teh krajih so mi bili strašni. Dvo- mil sem, da bi vzdrljal. Boril sem se

Kraljestvo mode

Nove frizure

Vedno iznova se lahko opazi, da je nošnja las popolnoma odvisna od dnevnice mode in da obstoji med novo linijo oblike in modno frizuro gotov sklad, ki se ne da utajiti. Ko se je letos povrnila moda k mehkejšim in bolj ženskim oblikam, je bilo pričakovati, da bo tudi frizura dobila bolj »feminin« izgled.

Že del časa se vrše težki boj za novo modno frizuro. Mnogi »lasni umetniki« so hudi nasprotniki kratkih las, ker se jim zde premalo ženski in nemikavni z ozirom na splošno novo modno linijo. Drugi zopet zagovarjajo takim načelom, češ, da morajo biti lasje ne samo lepi, ampak tudi predvsem praktični in da tej zahtevi pač najbolj odzovarjajo kratki lasje. Veliko pa je neodločenost, ki so iznalski kompromis s tem, da priporočajo na pol dolge lase. Končno se bo žena sama morala odločiti za to ali ono in k sreči ima moderna dama toliko okusa in individualnosti, da bo sama najbolj vedela, kaj se ji najlepše prilaga.

Prav zanimivo je opazovati različne, čeprav kratkotrajne novosti na tem polju. Zlasti večerna frizura nudi več mikavnih modelov, ki bodo tembolj v očeh, ker je elegantna dama preko dneva še vedno popolnoma enostavno počesala.

Kratkih las še nikdar ne smemo smatrati za nemoderne, kajti mnogi žen se jih pod nohitem pokrojem noče odreči, že zaradi njihove praktične vrednosti. Kratka frizura je izgubila le svojo prvotno trdoto, ker jo omiljuje široka valjna endulacija.

Kožuhovineaste
plašče že od
Din 2500

dale v veliki izbiri
nudi cenjenim damam
trdka

L. ROT
LJUBLJANA
Mestni trg 9

Zaloga vseh vrst krzna
po ovdih cenah.
Strojenje, bačvanje,
izdelovanje
kožuhovine

Lasje se češčejo za ušesa in čelo ostane prasto. K taki frizuri zelo lepo pristojajo dolgi in originalni uhani, ker zamorejo podajati obliko obraza. (Slika 1 levo.)

Poleg prve skice kazemo novodobno in kapriciozno frizuro, ki ima zelo mladosten učinek in zlasti plavkam dobro pristaja.

Na pol dolge, torej doraščajoče lase češemo za zvečer tako, da jih na tilniku navpično v široke valove, ki pričnejo že ob strani in tvorijo zelo zanimiv kontrast z ostalo gladko in na prečo počesano frizuro. (Slika 1 desno.)

Kakor je bilo pričakovati, se je iznova pojavila frizura na kito, ki je zaenkrat še skromna in neznatna, toda vendar... Mehko, valovito frizuro završuje na tilniku drobna kita, kar morda ne izgleda vsakdanje. (Slika 2 desno.)

Celo stara nemška »urečena« glavica se zopet uveljavlja. Prilagodena je moderne mu okusu z raznimi kodrčki in »endulacijami« ter jo kažemo na zadnji sliki srednje skupine.

Na levi pa vidimo očarljivo glavico, pri kateri dva velika zavoja kodrov obrobljata lice na vsaki strani ter pokrivata ušesa.

Enostavno večerno frizuro z rahlo začrtano postransko prečo in globokim vzlom las na tilniku kažemo na zgornji sliki srednje skupine. Dolgi uhani, kot nakit prostih ušes, dajejo frizuri zadnji nenavaden poudarek in izgled modne popolnosti.

Pahljača

Ni čuda, da je pahljača zopet moderna, saj še nikdar ni bila tako upravičena ko naš letos, ko se je moda povrnila k »ženskosti« in je pahljača postala logično dopolnilo vsake večerne opreme.

Pravne baržune, barhante, krasne volnene in flanelaste odeje ter rjuhe, dalje nogavice in trikotajo nudi po najnižjih cenah

OBLAČILNICA ZA SLOVENIJO

LJUBLJANA, Miklošičeva cesta 7.

Za časa premočrtne maskuline mode je pahljača docela groteskno učinkovala in jo je ta čas dama odklonila ter porogljivo nazvala »teatralično nepotrebnost«. Z današnjo modno sliko pa je pahljača v lepem skladu, vsaka elegantna žena si jo bo rada omislila za pise in slične oficijne priložnosti.

Prevelike pahljače se niso moge uveljaviti, modni saloni prinašajo le take modele, ki so elegantni in priročni obnem. Predvsem so priljubljene pahljače iz dolgih peres, v barvi obleke (slika 2). S tem bodo zopet stopila v ospredje noževa peresa, ki so toliko let bila zapostavljena v garderobi elegantne dame.

Kožuhovinast plašč

se letos čisto izdeluje v progah, pa naj bo namenjen za večerno uporabo ali za štrapačiranje. Dama je namreč spoznala, da jo progast kožuh dela veliko mlažjo kakor enobarvni. Zato se sportni modeli izgovarjajo iz progastih kožuh (suskly pehaniky, krt ali naravnih bizam) in so prepašani z usnjenim pasom (slika 2).

Za večer se je uveljavil nenavaden, zvončasto krojen plašč iz tako zvane »obrite« zaječe kože, ki je progasto urezana in tako apartno sestavljena, da se le malo razlikuje od hermelina. Tak večerni plašč moremo uporabljati več let in ga lahko vedno iznova prilagodimo zadnji modi s tem, da ga neznatno predrugačimo. Razumljivo je, da se je moda tega plašča še posebno razširila v Ameriki, ki je pač vedno prva v spoznavanju in razumevanju dobrega in umestnega izmed zadnjih modnih novosti. Ker je ta plašč bel, se prilaga k vsaki večerni obleki (slika 1).

Zdravniška posvetovalnica

G. A. P. v R. D. p. L. Narava zahteva svoj rod in tudi organizem se v gotovih mehanizmi na to, da vrši svoje funkcije ob gotovem času. Saj vam je gotovo znano, da n. pr. poide tek ali se vsaj zmanjša, če smo zamudili običajno uro kosila ali večerje itd. Zato bi vam svetovali, da se odzovete opominu, kadar se oglašajo in ne čakate na poznejši čas — Da bi dobili stropar hemoroida, se vam ni bati, ker jih že imate po naši sodbi, dasi v neznatni meri. Pregibanje, telovadba, primerno dijetlo (mnogo soli, solate, osobito pa sadja) bo treba uvesti. Grenčico lahko pijete, a ne pozabite, da se na taka odvajala organizem prav lahko navadi. Poskusite tudi lahko z masažno kroglo, katero je dobili v vsaki bolnišni trgovini za medicinske instrumente. Tam tudi poizveste, kako se uporabljajo. — Proci bolečinam lojaste svečice, ki jih dobite v lekarnah. Za srbečico mazanje z motiolom. Če bi se pa stvar ne izboljšala, potem k zdravniku. Hemoroidi mnogokrat sami »spahnejo« in če so neznatni, toliko kot da izginejo. V težjih primerih je edino zdravilo — operacija. — Odgovor na drugo vprašanje najdete v današnji »posvetovalnici« pod znako, ki jo sami uganete. — »V strahu.« Iz vašega opisa ni moči posneti, za kaj gre. Vsekakor bo treba premagati sramežljivost in poiskati strokovnega zdravnika. Morda je stvar brezpomembna, lahko tudi, da se skriva težka bolezen za pojavom. Poskusite se do odločitve parkrat

Snježnost je cenejša od zdravnika in lekarne

V vsaki službi in pri vsakem delu se človek lahko okuži. Večino kužnih bolezni nalezijo z rokami. Zato si vselej umij roke z milom, ki čisti in razkužuje. Milo Albus za umivanje odstranja s telesa nesnago, znoj, prah in kužne klice. Če rabiš milo Albus za umivanje, si prihraniš izdatke za zdravnika in lekarno.

ALBUS
MILO ZA UMIVANJE

Zahtevaj v vsaki trgovini

namazati z inotolom. Če se »možoljje« v per dneh ne skrijejo potem ni dalj več odlagati z zdravniškim pregledom. — G. A. B. v R. na D. Če se čuti »bolnica« povsem zdravo, ni treba, da bi ta »sredna nerednost« kaj pomenila. Brez specialistične preiskave pa ni moči ničesar točnega povedati, ker ni moči tako dognati vzroka. Vsekakor bi bila strokovna preiskava umestna. — G. P. T. v K. Če makovega olja ne dobite v lekarni, ga dobite gotovo v vsaki večji trgovini, kjer prodajajo oljnat barve za slikarje. Sicer je pa to sredstvo brez učinka. — G. M. H. v Z. Stopite vendar na kliniko, kjer vam bodo lahko najlažje svetovali, kaj je napravi. Sicer pa, ali vas to ženi? Brez točne preiskave vam ni moči ničesar svetovati. Bržčas je pa stvar brez vsakega pomena in nevarnosti in stoji v zvezi z endokrinno sekrecijo. Morda so pojavi tudi kriva pubertetna leta. — G. G. K. v K. Za srbečico uporabljajte inotiol, katerega na debelo namažite na srbeče mesto. Če bi to ne pomagalo, potem se obrnite na strokovne zdravnike za kožne in živčne bolezni. — G. J. Z. v S. K. Cisto nič vas ni treba biti sram, če treba prekiniti voljo. Vsak je samemu sebi najbližji, zdravje pa je najdražji zaklad, ki ga ima človek in prvi temelj vse njegove sreče. Po tem pa, kar pišete, ste vsekakor sumljivi, težje pljučne bolezni. Odpraviti jo korenito in zanesljivo, mora sedaj vsi ljati kot vaš glavna in neposredna naloga. Dasi ne prisagamo uprav na mnenje, da vas more edino le Poudorf rešiti, nikakor ne smete dalj odlašati z resnim zdravljenjem. Skušajte dobiti vsaj enoleten dopust in odidite na Gorenjsko ali na Pohorje, čim višje, tem boljše, seveda za silo zadostiti tudi vsak drug kraj, kjer ni prahu in je zrak čist. Vaše domače mestece, njegovo raskavo klimo bi vam komaj mogli nasvetovati. — Na deželi se podvržite vztrajno ležalni kuri pod milim nebom, kjer se pa varujte osolenja in izvajajte brezsolno kuro po Gersonu. Predvsem se pa izročite v oskrbo dobremu strokovnemu zdravniku. — »Diskretnost.« Takih žensk je več, nego se v obče misli; njih frigidnost (hladnost) je smatrati za defekt, ki izhaja iz ustroja in ki je torej nepopravljiv. Ker vrhu tega »bolnik« ničesar ne pogrša, je tudi nepristopen za vsako zdravljenje. Sem pa tja se je s hipnozo dosegel kaj malega. Tudi druge metode zdravljenja so v rabi, a učinki minimalni. Zadnje čase se skušajo uporabljati glandulne, predvsem razne ovarijalne preparate (osforin, ovarin, progionin itd.). — G. F. G. K. 1927 Zdravnik, kateremu ste se izročili, vam je popolnoma pravilno svetoval, da se zglasite v nekaj mesecih zopet. Dasi je postala krvna reakcija negativna, ni izključeno, da ostane nekaj trossov v organizmu, ki se pozneje »razpode« zopet in povzroče recidivo. Treba je torej napraviti več kur in si vsaj vsako leto dati preiskati kri v prvih dneh. — Omenjeno kuro danes izvede lahko vsak zdravnik, za to končno ni treba, da je specialist. Vseka-

kor pa seveda nikakor ne bo škodilo, če se vsako leto enkrat pokazuje svojemu prvemu zdravniku, da odredi — morda po vsa koletni preiskavi krvi, — kar se mu zdi umestno. — Zdravil, da bi se lahko zdravili sami, ni, razen po navodilih strokovnega zdravnika. Vse take kure pa zahtevajo toliko stranskih priprav, da so izven večjih mest zopet komaj izvedljive in še zahtevajo trajnega zdravniškega nadzorstva. — G. K. T. v P. R. Mi odgovarjamo samo za »posvetovalnico«. Kolikor se pa spominjamo, nismo o kakem konstanjem medu kot leku ničesar pisali. Tudi ne vemo, kje bi ga bilo dobiti. Pač pa vam lahko povemo, da je za zdravljenje črevesnih bolezni popolnoma brez pomena. — Črevesne bolezni spadajo v področje internistov, t. j. strokovnih zdravnikov za notranje bolezni. Načelno ne navajamo nobenih naslovov zdravnikov. Njih imena lahko izveste v vsaki ljubljanski lekarni. — G. M. P. B. Da bi bilo izdranje zob v nosečnosti nevarno, ali vsaj združeno z večjimi nevarnostmi, kot sicer, je bajka. — Glede stroa vam brez osebne preiskave ni moči ničesar svetovati in odgovoriti. Obrnite se za potrebna pojasnila na svojega zdravnika. Edino on more presoditi vaš položaj. — G. S. B. v S. T. Po našem mnenju ni dvoma, da laboratorije na tisti formi psihopatije, kateri velimo psihasteniji. To ni bolezen, ampak bolestnost, ki izhaja iz ustroja, katerega žal ni moči izpremeniti. Pač pa se dajo pojavi takega mnenja bolezni s primerno terapijo mnogokrat in izdatno ublažiti. Če je upravljen hipnoza to isto sredstvo v našem primeru, odloči lahko samo preiskujoči zdravnik-strokovnjak. Način zdravljenja boste že morali prepustiti njemu. Da bi zaradi tega šli v bolnico, ne smatramo za umestno. — »Erna«. Čemu naj vam pišemo nove paste za zobe, ko jih dobite v trgovini v najboljši kvaliteti na poljubno izbiro! — G. M. V. v R. V pravnem korespondenco se ne moremo spuščati; prav tako tudi ne prevzemati kakih stvari v preiskavo. Naša »posvetovalnica« bi s tem prekoračila svoj delokrog.

A T E L J E
ZA NOTRANJO
ARHITEKTURO
ING. ARH. J. OMAHEN
ING. ARH. D. SERAJNIK
LJUBLJANA
KOLODVORSKA
ULICA ŠT. 28/II

Spominjajte se slepih!

Frigid:

Jesen

To je že res, da si šla, morda pa se vendar še ne ločijo vrneš. Ne! Ne reci kar? Ti še ne veš, včasih se na svetu zgodi najbolj nemogoče reči.

Grem skozi jesen. Tako mehko in dobro mi šumi pod koraki. Zdaj je pa morda res že vse listje na tleh, pravim in grem.

Daleč si, morda hodiš kod in misliš, kako je. Pa ne skrbi preveč. Nikoli nisem sam. Po drevedu hodimo kostanji in jaz.

Ali si že pomislila kdaj, kako je, biti drevo pred zimo? Na jugu visi sonce, mirno in samo zase, zelo težko je njegova luč še segla do sveta. Kostanji stojijo črni in prazni, ničesar ni več na njih, včasih pride veter od kod, pa se jim ne zgamejo kro-ne, marsikaj je še na svetu, samo nič se ničesar ne dotakne, njihove tenke, medle sence so komaj še legle na pot. O, saj morda res ni bolj bedne stvari, kakor je, biti senca drevesa pred zimo.

Pa ne misli, da sem to jaz — o, meni se zmerom pride malo sonca na obraz in roke. Meni je dobro. Skoraj ves svet je malo bolj ubog kakor jaz. In morda res nikoli ne bo tako, da se ne bi našlo sonca še za enega človeka. Da, Da, zdaj ni nič, da si šla. Toda

ko se vrne pomlad in ne bo žarka in lista pod nebom, da se ne bi pomislila — ali bom samo jaz še tedaj jokaj kakor kamen na cesti?

In ko to mislim se počasi vračam po parku, pri hišah onkraj travnika zalaja des. Najbrž je šel kdo mimo.

Otto Els:

Vsako leto 10 para

Nedeljsko popoldne je grozovito dolgočasno. Baš sem pričel prešteti lase na svoji glavi, ko me prekine moj brat Egon z vprašanjem: »Ali bi igrala igro z leksikonom?«

»Uganil si mojo najskrivnejšo željo,« sem odvrnil. »Če se ne motim, gre igra takole: Vsek izmed udeležencev prejme šest težkih leksikonskih zvezkov. Te meče svojemu nasprotniku v glavo. Kdor prej obide, velja za premaganca.«

»Ne, rabiš bova poskušala varianto te igre,« je menil Egon. »Poščeš v leksikonu roditvo in smrtino leto kakšnega znamenitega moža ali pa vprašaš po letu, ko se je vršila kakšna bitka in vsako leto, za katero se vprašamec zmoti, ga stane 10 para.«

Strnjinal sem se izvikel vseh dvanaest zvezkov leksikona in pobral Egona po dolgem iskanju: »Kdaj je Tilly osvojil Magdeburg?«

»Kateri Tilly?« se je oglašil Egon. »Vojskovođa Tilly,« sem ga poučil. »Ali, tale. Kdaj...? Recimo: leta 1814, ali še boljše: 1714.«

»1631,« sem pojasnil zmagoslavno. »1714 minus 1631 je 83; 83 po 10 je 8 dmarjev 30 par.«

»Le zapiši si,« je prosil Egon, čez mafen čas pa je nadaljeval: »Kdaj je postal Stefan I. pruski kralj?«

»1436,« sem odgovoril hitro. »Mimo ustretili! Stefan I. sploh ni bil pruski kralj, bržkone radi tega, ker ni nikoli živel. Tedaj: 1436 minus 0 je 1436; po 10 p...«

»Le zapiši sem dejal slabe volje,« Počakaj, falot, ne boš mi stavil več tako zavratnih vprašanj. Kdaj so ustrelili Andreja Hoferja?«

»Hahahahaha,« se je smejal Egon. »Ne spelješ me na led. Nastavljaj mi past, da se maščujem. Andreja Hoferja bržkone sploh niso ustrelili. 181 D'n sem zapisal molce na Egonov račun.«

»Kdaj se je Henrik IV. pokoril v Kanosi?« je hotel vedeti moj brat.

»1829,« sem dejal na slepo. »Napačno!« se je veselil Egon. »1077. Še deset takšnih Kanos, pa si kupim kos avta. Kdaj se je poročila Ana Boleynova in s kom?«

L. 1920. s filmskim igralcem Emilom Jamningsom,« sem odvrnil. Čakaj, sedaj bo nekaj dobrega. Kdaj se je rodil

James Graham, grof in vojvoda Montroški?«

»1612,«

»Bravo. Točno na minuto. Pa si mi gledal v knjigo.«

»Prav nič,« je ugovarjal moj brat. »Moj profesor za zgodovino mi je večkrat rekel: Želim vam, da bi postali drugi vojvoda Montroški. — Zato sem si zapisal letnico njegovega rojstva. Zakaj pa naj bi postal drugi Montrose, tega nisem nikoli razumel.«

»To ti lahko razložim,« sem odgovoril in glasno bral: »L. 1650. se je izločil pokus, da bi prihodnji kralj Karloviemu sinu, Montroškega so ujele, prepeleli v Edinburg in ga tam obsodili na vislico. Ko so ga bili obesili, so ga razčlenili, posamezne kose njegovega trupla pa so poslali raznim škotskim mestom. Njegovo glavo pa so nataknili na kol pred edinburškimi vrati. — Reci mi, Egon, kje stanuje tvoj profesor? Rad bi mu poslal šopek rož.« Ker mi Egon ni odgovoril, sem nadaljeval: »Kdaj je umrl Beethoven?«

»Sto let pred svojo stoletnico! Ali mi pa ti lahko poveš, kdaj je umrl Zep-nelin?«

»Zepnelin? Ali si dobil infekcijo na možgane? Zepnelin vendar še živi! Baš včeraj sem bral v listih: Zepnelin v polnem priletu. — Kdaj na je Kolumb odkril Ameriko?«

»1692,«

»Hohohoho! Za dve sto let si se zmotil.«

»Tedaj 1892. In povej mi še, kdaj je umrl Réaumur?«

»Zelo duhovito!« sem se mu rogal. »Kdaj se je rodil termometer? Kdaj je bila bitka pri Živem srebru? Kdaj je umrl Celzijus? Ne, takšne potegavščine me ne pognajo. Ti, sicer mi je pa že dovolj te igre. Končajva.«

Obračun, ki se je izvršil z grozovitim bojem in je trajal nad eno uro, je pokazal, da znaša moj dolg 315 let več nego Egonov. »Prejem od tebe tedaj 31 Din 50 p,« je izračunal Egon.

»Kdaj ti plačam?« sem vprašal. »Kdaj? Bedasto vprašanje. Takoj seveda.«

»Zmotaj!« sem zavpil. »Sele na sodni dan! Recimo, da bo ta za deset milijonov let. Torej: 10.000.000 krat 10 p znese milijon dmarjev. Prosim, poravnava se. Vmi mi nogavice, ki si mi jih ukradel iz omare in opremil s svojimi monogramom, in sva bot.«

»Da bi vrnil nogavice?« je zarjnil Egon.

»Da. In če ne storiš tega v teku desetih sekund, tedaj bomo rekli poutriš-nim na tvojem pogrebu! Škoda ga je! Umrl je najmanj za 5 Din 50 p prezgodaj.«

Vladimir Gortan in njegovi

Razgovor z Vladimirovim bratom mesec dni po puljski tragediji

Pred dnevi se je v Ljubljani kot pomočnik brivskega mojstra g. Jova Sekša nasešil g. Vinko Gortan. Naprosil sem ga za razgovor o njegovem pokojnem bratu Vladimiru Gortanu, po čigar ustrelitvi ravno danes poteka mesec dni.

Pomenjujeva se o vseh rečeh, ki se sučejo okrog žalostnega dogodka v Pulji, pravi mi o Pazinu in domačem kraju Beramu, pozna vse osebe, ki so bile udeležene v tem procesu. Pomenek je poln pietet, saj je osrednja oseba pogovora nesrečni Vladimir.

Beram je majhno, kilično naselje v pazinski okolici. Italijani ga zdaj imenujejo Verano. Iz Pazina vodi pot preko Kamož-brega (Italijani ga imenujejo: Carnus monte), kjer je bil izvršen oni usodni atentat za časa pomladanskih fašistovskih volitev. Hrib se imenuje po

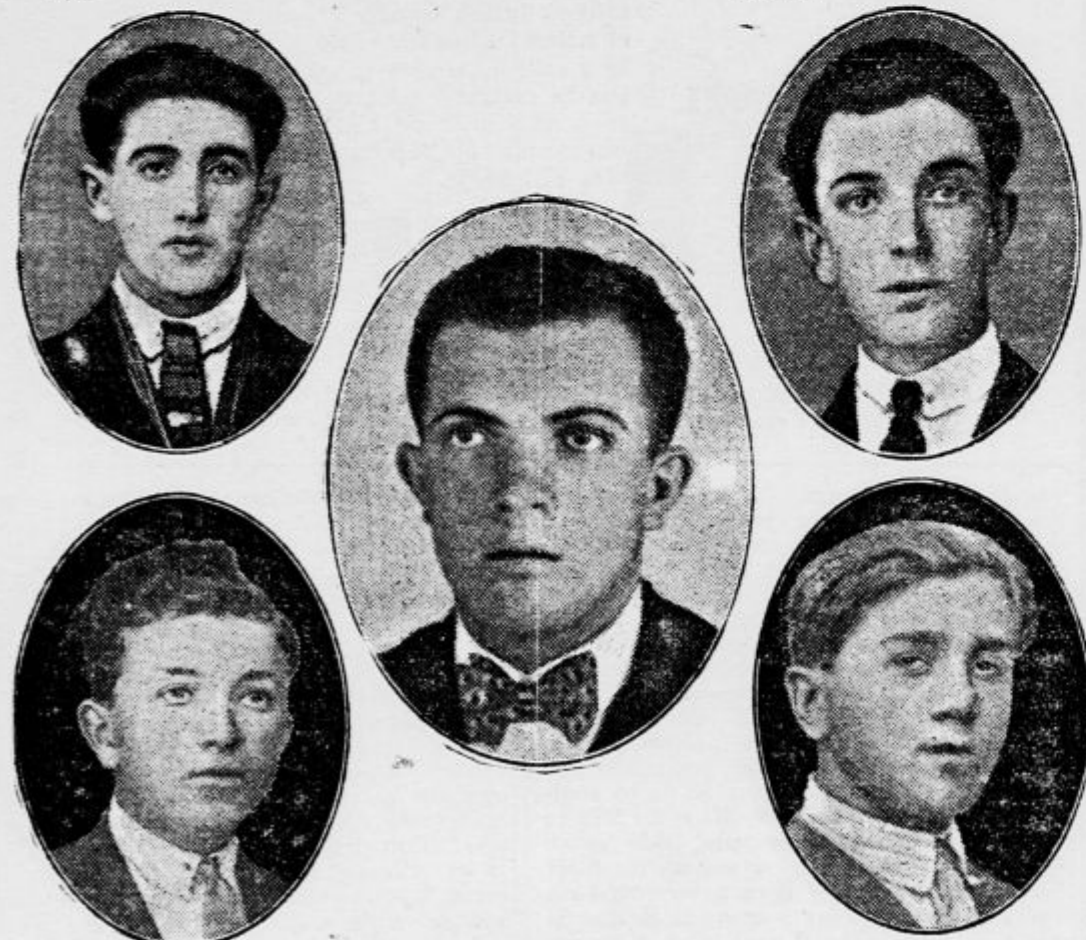
božnjem. Počakajva do Velike noči, takrat se boji odpre zaslužek...

Vinko pa se je odločil, da odide takoj. Dne 12. januarja letos je smuknil pri Kastvu preko granice in je bil na naši strani.

Ko se je sestal z Dragom v Zagrebu, mu je prinesel pozdrave od domačih in Vladovo sporočilo: »Po Veliki noči pridem še jaz!«

Toda usoda je obrnila drugače. Po letošnji Veliki noči je Vlado že bil vržen v železno kletko, kjer je bil nedavno prej zaprt neki istrski razbojnik. Smrt je že iztegala svoje koščene roke po njem. Že takrat je bil zapisan pogin!

Gortanova družina je hotela že pred desetimi leti prodati svoje posestvo v rojstnem kraju in se preseliti k nam. Pa mati ni hotela iz domačega kraja.

V sredini Vladimir Gortan (zadnji posnetek v civilu); zgoraj na levi Viktor Bačac, na desni Željko Gortan; spodaj na levi Vekoslav Ladavac, na desni pa Dušan Lada, ki so bili obsojeni vsak na 30 let ječe.

»gospodinu Kamožu«, ki je zelo bogat posestnik in je vse zemljišče tam okrog njegovo.

V Beramu je ena najbolj hrvatskih narodno-zavednih hiš baš Gortanova. Na majhnem posestvu sta vzgojila oče Franjo, ki mu je zdaj 73 let, in njegova žena Katarina, 65letna gospa, sedmero dečev. Edino najstarejši sin Ivan je ostal pri svojih starših, Vlado je v grobu. Vinko in Drago sta prešla preko granice in se nahajata na poslu v naši krajevini, 3 sestre so poročene.

Pri Gortanovih je bilo vedno dovolj knjig za čitanje, tam si dobil tudi na razpolago hrvatske liste, ki so prihajali redno v hišo. Tako se je med otroki že v ranih letih vzbujala narodna zavestnost.

Vlado je bil rojen 1. 1904. Osnovno brazredno šolo je obiskoval v domačem kraju. Potem se je izučil za mehanika in šoferja. Krepkega, stasitega mladčnika so kajpada nato brž vzeli k vojakom. Odišil je moral na dve in polletno službovanje in poslali so ga v Afriko, v kolonijo Libijo. Vojaška služba v Libiji, posebno v Cirenaiki in Siraguzi, je silno naporna. Večno obsešno stanje. Domačini se stalno punitajo; sovraštva, opasnosti in borba je vedno dovolj.

Ko se je končno vrnil Vlado zopet srečno od vojakov, je iskal nameščenja. Najprej doma. Pa ga ni dobil. Kako tudi, ko mu nikakor ni padlo v glavo, da bi šel moledovati fašiste za izkaznico (»tesserlo«), brez katere pa v Italiji ne najdeš zaslužka...

— Poskusil bom zbežati v Jugoslavijo! — se je odločil že leta 1927. Res je storil tako. Beg se mu je posrečil. To so se mu zdeli najlepši trenutki, ko je stopil na tla svobodne države Jugoslavije. Zgledal se je pri svojem bratu Dragu v Zagrebu. Ker ni imel v redu vseh dokumentov, je zopet moral čakati na službo. Njegovo stanje se ni hotelo izboljšati — in kaj je hotel? Vrniti se je moral v sili zopet domov k staršem, čakajoč na bratovo sporočilo, da je našel zanj službo.

Medtem pa se mu je nudila služba doma. Zaposlil ga je v svojem podjetju neki njegov znanec. Vlado je prevzel zastopstvo trdke svojega prijatelja, prepotoval je vso Istro, prihajal je dnevno v dotik z ljudmi in je postal po vsem polotoku izredno poznan in priljubljen. Ko se je ravno dobro uvel v svoji stroki, se je vrnil od vojakov njegov mlajši brat Vinko. Tega je čakala ista usoda, kakor ostale njegove tovariše, ki niso hoteli sprejeti fašistovskega znaka. Brivca Vinka ni vzel nihče v službo. Boječ se ovadbe, ga je odklonil celo njegov mojster, kjer se je bil izučil.

Ko je bila zbrana nekega večera vsa Gortanova družina, je povedal svoj sklep Vinko: »Jaz grem v Jugoslavijo. Tu ne držim več!«

Bilo je to nekaj pred letošnjim novim letom. Sklep brata Vinka je odobral tudi Vlado.

— Tudi jaz pojdem s teboj! ga je

Socijalna politika

Amerikanske plače v Evropi

Ford kralj avtomobilov, se je odločil za veliko invazijo v Evropo. Že sedaj ima v Evropi več tovarn v raznih državah. Carinske meje ovirajo razvoj teh tovarn in ogražajo konkurenčno sposobnost Fordovih avtomobilov. Zato hoče Ford dvigniti in poceniti produkcijo na način, ki je ameriški. Delavcem v teh tovarnah bo Ford dvignil plače na višino plač, katere imajo Fordovi delavci v Ameriki. Na ta način misli Ford dvigniti produkcijo, doseči preciznejše delo in večji interes delavcev na uspevanju posameznih tovarn.

Najrt je Ford že pričel izvajati. Mednarodnemu uradu dela je dal na razpolago 25.000 dolarjev za stroške, ki jih bo ta urad imel pri ugotavljanju sedanjih realnih mezd delavcev v evropskih Fordovih tovarnah. Ugotovitev sedanjih realnih mezd spada h kalkulacijskim pripravam, da se ugotovi, za koliko bi bilo treba sedanje realne mezde dvigniti, da delavci dosežejo življenjski standard ameriških Fordovih delavcev, ki zaslužijo dnevno po 6 dolarjev (ca 330 Din). Zastopnik Mednarodnega urada dela je v študijske svrhe že odpotoval v Ameriko. Evropska avtomobilna industrija je nad tem načrtom preplašena in ga označuje kot nelojalno konkurenco.

Azil za samske in potujoče delavce

Ljubljanska mestna občina, Delavska zbornica in Borza dela se bavijo z načrtom, kako zgraditi v Ljubljani azil za samske in potujoče delavce. Javna borza dela je v načelu pripravljena votirati za zgradbo azila 1 milijon dinarjev. Za zgradbo obstojata dve možnosti: da se za azil zgradi nova stavba, ali pa da se adaptira v ta namen del prostora v palači Delavske zbornice.

Za obe možnosti zgraditve azila so že izdelane idejne skice in aproksimativno proračuni. Najprikladnejši je načrt, adaptirati del palače Delavske zbornice za delavski azil. Cela adaptacija z opremo azila in kuhinje, uvedbo centralne kurjave, dozdajavne aneksa za kuhinjo in borzo dela, je proračunana na 1.200.000 Din. Od tega zneska bi prispevala Javna borza dela 1 milijon Din. Delavska zbornica pa 200.000 Din. Azil bi obsegal troje nadstropij, v katerih bi bilo po 42 postelj. Proračunano je, da bi dobil delavec v azilu za 13 Din prenočišče in celodnevno hrano.

Pričakovati je, da se bodo kompetentni faktorji v najbližji bodočnosti odločili za zgradbo, oziroma ureditev azila, ki bi naj bil nato že prihodnje leto izročen svojem namenu.

Rudarski zakon se nahaja pred končno redakcijo. Dne 19. t. m. se vrši v ministrstvu za šume in rudnike konferenca, na kateri bo predložil zastopnik delavskih zbornic pismen referat o stalšči delavcev glede osnutka rudarskega zakona. Referat pa obravnava po nalogu ministrstva samo vprašanja, ki se tičejo delavske zaščite in zavarovanja.

Delavske kuhinje so bile doslej s podporo Delavske zbornice ustanovljene v Ljubljani, Celju, na Jesenicah, v Kranju in v Vevčah. Najbolje poslujejo delavske kuhinje v Ljubljani in v Kranju. Kuhinja v Ljubljani prehranjuje 400 oseb in kuhinja v Kranju 140 oseb dnevno. Dnevna prehrana stane v delavskih kuhinjah 8 — 14 Din dnevno. Pripravlja se ustanovitev delavskih kuhinj v rudarskih revirjih in v Mariboru. Ustanovitev delavskih kuhinj zelo ovira splošno pomanjkanje kvalificiranega kuhinjskega personala. Posebno za voditeljska mesta je težko dobiti izvežbane in zanesljive moči. Ljubljanska delavska kuhinja si je zato stavila nalogo, v svojem obratu vzpostaviti primerno število personala za voditeljska mesta v delavskih kuhinjah.

Indeksi realnih mezd. Ako vzamemo londonsko mezdo kot bazo za realno mezdo in jo označimo s 100, potem je znašal indeks realnih mezd v Jugoslaviji leta 1927. 30.75. Leta 1922. je bila v Jugoslaviji realna mesečna delavska mezda za 52 % manjša kot leta 1914. Leta 1924. za 48 % in leta 1926. za 46 %. Leta 1927. je pa bila realna mesečna mezda spet za 47 % manjša od predvojne meze. Realni zaslužek je bil l. 1927. torej višji kot l. 1924., a manjši kot l. 1926. Za leto 1928. še ni izračunana indeksna številka realne meze.

Delavske banke. Delavske sindikalne in združne organizacije nalagajo v industrijski razvitih državah svoj denar v delavske banke, katere nabrane kapitalije uporabljajo v duhu načel delavskih organizacij. Najmočnejše delavske banke so v Ameriki, ki razpolagajo s kapitalom 8.1 milijona dolarjev, dočim rezerve in vloge presegajo svoto 124 milijonov dolarjev. Tudi v Evropi imamo večje delavske banke v Nemčiji in Avstriji. Belgijska Banque Belge du Travail v Bruslju ne dela samo za delavske organizacije ampak prevzema tudi privatne kapitalistične posle, dočim se druga delavska belgijska banka Comptoir de Depots et de Prêts bavi predvsem z združnimi bančnimi operacijami. Norveške in nemške delavske banke se veliko ne razlikujejo od drugih bank, imajo pa predpisi, da akcionarji bank ne morejo biti drugi kot delavske organizacije. Dunajska delavska banka je imela leta 1928. lastnih sredstev 4.329.000 šilingov (akcijski kapital 2.5 milijona in 1.8 milijona šilingov rezerve). Banka hoče svoje akcijski kapital sedaj zvišati na 4 milijone šilingov.

DIŠAVE SLON

Primarij

dr. Jos. Benčan

specijalist za ženske bolezni in porodništvo v Mariboru ordinira od 17. novembra t. l. v poslojpu tt. Scherbaum, Trg Svobode 6 (nasproti Grajske kleti)

1412-a

Zobni atelje

Božena Kump

Šelenburškova ul. 1/1.

V Portlandu, „mestu rož“

Amerika pod ugašnimi vulkani — Kraji pod čuvrari Kolumbije — Columbia river — Jugoslovenska kolonija v Portlandu — Mesto Portland. V ozadiju Mount Hood

Portland. V ozadiju Mount Hood

O skrajnem severozapadnem delu Zedinjenih držav imamo poprečni Evropci zelo nejasne pojme. Zdi se nam, da mora biti tam precej divja in pusta pokrajina, ki je večinoma pokrita s snegom, kot bližnja Kanada, kjer se pode volkovi, medvedi in severni jeleni. Kako napačni so taki pojmi! Dežele ob severozapadni obali Pacifika, kakor tudi Britanska Kolumbija so zelo rodovitne, imajo srednje-evropsko podnebje, moderna vele mesta, zelo razvito trgovino in industrijo ter na široko razporedeno mrežo avtostrad, avtomobilskih cest. Pokrajina je ena najlepših v Zedinjenih državah: brezmejni vrtovi in sadovnjaki se menjavajo z ogromnimi gozdovi. V ozadiju štrli visoko gorovje, vse leto pokrito s snegom. Iz njega se dvigajo v oblake trije snežni velikani, imenovani »Guardians of the Columbia«, čuvarki Kolumbije. To so Saint Helens, 9671 čevljev visok (en meter ima tri čevlje), Mount Adams, 12.307 čevljev, Mount Hood 11.225 čevljev. Saint Helens je najmlajši teh ugašlih ognjenikov. Pogled nanj je res prekrasen njegov sneženi stožec je zarisan visoko na nebu nad lahno meglo, ki včasih zakriva nižino in predgorja. St. Helens je čisto nadohen Fučijami. Sveti gori Japoncev.

Hiša Johna Stružnika v Portlandu

To gorovje je del Skalnih gora in gre vzporedno z obalo Pacifika od severa proti jugu. Imenuje se Cascade Range, ker pada več bistrih rek v nebroju slapov čez strme skale dol v večnozeleno gozdove, ki pokrivajo vnožje tega gorovja.

Veletok Columbia River preseka to gorovje v smeri iz severozapada. Izteka se v Tih ocean. Ta mogočna transkontinentalna reka je naravna pot za trgovino med Ameriko, Alasko, Orijentom in Antipodi. Na obeh bregovih reke sta zgrajeni avtostradi, ona na levem bregu je slavnja Columbia Highway s kolosalnimi razgledi na veletoke, kaskade in gorovje. Columbia je plovna kakih 1900 km daleč v notranost dežele do mesta Lewistona v državi Idaho.

Zanimivo je, da se ob izlivu Kolumbije v Ocean nahajajo samo manjša mesta. Šele okoli sto kilometrov daleč od morja leži ob reki vele mesto Portland. Da čitatelji vidijo, kako približno živi takšno mesto, hočem navesti njega statistiko, ki daje najboljši pregled o mogočnem življenju, ki se tu razvilo in ki se bo še bolj bohotno razpredlo.

Mesto je imelo l. 1927 354.608 prebivalcev, z okolico okrog en milijon. Zemljišče, na katerem stoji, je vredno 372 milijonov dolarjev. V mestu je 36 bank z depoziti 165 milijonov dolarjev, ki so imele l. 1927 38 milijonov dolarjev čistega dobička.

Mesto ima: 5 dnevnikov, 65 gledališč in kinematografov, 43 bolnišnic in sanatorijev, 398 cerkev in 4 misijone, 55 javnih parkov, 14 plavališč in 2 kopališči ob reki, 3 mestna igrišča za golf, 4 javna in 8 zasebnih igrišč za golf, stadion za 25.000 ljudi, javni avditorij za 5500 ljudi, 37 gasilskih postaj, 3 gasilne ladje, 4 policijske postaje, 510 gasilcev in 437 policistov, 411 hotelov, 92.862 telefonskih naročnikov, 72 osnovnih šol, 9 srednjih šol in 9 specialnih šol.

L. 1927. je bilo izdanih 11.294 gradbenih dovoljenj v skupni vrednosti 29 milijonov dolarjev.

Umrljivost 10.6 na tisoč.

Portland ima umetniško galerijo in muzej, ki je eden najlepših na severozapadu Zedinjenih držav.

Javna knjižnica sestoji iz 18 oddelkov; ima 17 podružnic in 4 čitalnice. Povprečno iznosnja na glavo največ knjig v Zedinjenih državah.

Američani so silno iznajdljivi, kar se tiče reklame, pa ne samo za trgovinske izdelke, temveč tudi za turistično propagando. Vsako mesto skuša na svoj način privabiti tok ljudi, ki hočejo daleč proč od svojega vsakdanjega dela preživeti nekaj lepih in veselih tednov ali dni. Mesta žrtvujejo velike vsote za to propagando, in v vsakem kraju, kamor smo prišli, smo dobili kipe brošur in fotografije, razglednic in statistik, ki so vse dokazovale, kako idealno prijeten, a tudi v vsakem oziru napreden in važen je kraj.

Zgoraj navedena statistika o Portlandu je vzeta iz take brošure. Da nadkrilijo druga mesta in nudijo tujcem nekaj novega, so si premeteni Portlandci izmislili nekaj čisto posebnega: po vseh cestah v mestu, kjer le je bilo mogoče, pa tudi po vseh javnih parkih in zasebnih vrtovih so nasadili vrtnice najrazličnejših vrst ter nato imenovali Portland »The City of Roses«, mesto rož. Mesto je s tem veliko pridobilo: kamor greste, povsod same rože in rože. Imel sem srečo, da sem videl Portland baš v cvetju. Začetkom junija se vrši v mestu velika rožna slavnost »Rose Festival«, podobna karnevalu v Nici. Naravno, da privabi nebroj ljudi iz vseh krajev Zedinjenih držav. Enega seveda Portlandci ne povedo, namreč da njih vrtnice radi presevernega podnebja skoraj prav nič ne dišijo. Čeprav imajo prekrasne barve. Zato tudi ne morejo iz njih izdelovati niti rožnega olja kot Bolgari ali Perzijanci, niti meze.

Vsekakor je pa vzgled Portlandcev posnemanja vreden in ne bi bila na primer napačna ideja, če bi jim sledili Ljubljanci ter spremenili belo Ljubljano v jugoslovensko »City of Roses«. Za tujski promet bi bila to velika atrakcija.

Portland ima okoli 400 km električnih cestnih železnic, ki so vse na izhodnih zvezah z avtobusnimi programi.

Portland je prvo mesto v Zedinjenih državah, kar se tiče manufakture in izvoza lesa in žita. drugo mesto v izvozu jabolk in četrto v izvozu cvetlic. V pristanišče pride letno okoli 1700 ladij z nad štiri in pol milijoni ton. Mesto ima zvezo s 53 rednimi parobrodskimi programi.

Pa dovolj statistike. Navedel sem samo glavne zanimivosti, da si čitatelji morejo približno predočiti, kako mogočno življenje polje tudi po žilah dalje Severozapadne Amerike.

Kolikor sem mogel doznati od naših tamošnjih rojakov, živi v Portlandu okoli 9000 Jugoslovenov, ki pa so seveda, kot povsod po velikih ameriških mestih, zelo raztreseni ter le v rahlih stikih. Slovenskih rodbin je tu 16, od teh sta dve iz Štajerske. V mestu Oregon City, ki je kakih 50 km oddaljeno od Portlanda, pa je baje 40 slovenskih rodbin. Splošno pa po državi Oregon, koje glavno mesto je Portland, ni mnogo jugoslovenskih naselencev.

Dr. Pavel Benžnik

Sto in sto krat

ste čitali in čuli, da ni zdravja brez dobre prebave, a vendar niste temu posvetili dovolj pažnje. Bolečine v želodcu in črevesju, zapeka, hemoroidi, glavoboli, nervoznost in nespečnost, neprijeten okus v ustih so posledica neurejene prebave. Uredite čim prej svojo prebavo s preizkušeno, obče poznanim eliksirjem FIGOL in skoro bo vam od dne do dne bolje. FIGOL proizvaja in razpošilja po poštenu povzetju s potrebnimi navodili za uporabo lekarna dr. Semelčič, Dubrovnik 2/43.

Originalni zavitek 3 steklenic z omotom in pošiljno vred 105 Din. 8 steklenic 245 Din, posamezna steklenica 40 Din. Vsaki dan dohajajo številne zahvalnice o izrednem delovanju FIGOLA.

Javna zahvala.

P. n. lekarna dr. Semelčič, Dubrovnik 2/43. Zdravnik so mi rekli, da imam srčno napako, da imam bolna jetra, katar in otekle v želodcu in nervozne živce. Naročil sem 2 steklenici FIGOLA in po dnevi se 3 in sedaj se počutim dobro, kakor da bi bil že odnekad zdrav. Ob početku zdravljenja sem tehal 70 kg in 800 gr, sedaj pa tehtam 77 kg in 500 gr. S spoštovanjem Milivoje P. Milošević, poljedelec, Dolnja Rača, 7. jul. 1928. l.

MLEKARSTVOM K BLAGOSTANJUI

ALFA **ALFA D. D.**

SEPARATORJI IN STROJI ZA MLEKARSTVO

ZAGREB, BOŠKOVIČEVA 46

195 Zastopniki se iščejo povsod!

BEN HUR britvice iz srebrnega jelka zmogovito nadkrijujejo vse.

Preprodajalci naj se obrnejo na:

Gustav Husser & sin, Wien VII., Richtergerasse 10

Salonit — cementno azbestni škrlj

je za pokrivanje zgradb najboljši material

MLADO JUTRO

Valjahn:

O beli Miški

Dolenjski dedek
prinaša nam novice,
pol koša pripovedek
in srčkane pravljice.

Na primer, to-le:
Nekje v dolenjskem kraju
je tiho, ravno polje
in gaj kakor v raju.

V tem kraju biva
prelepa bela miška,
Bog vedi, kje se skriva
in kje je njena hiška.

A to ni miška —
zakleta je kraljična,
in njena skrita hiška
palaca je odlična.

Kdor semkaj zajde
z gorečo svečo v tem
in belo miško najde,
presrečen bo med vsemi.

Družica mična
njegova bo kraljična,
v tem krasnem tišem kraju
živel bo kakor v raju...

Vam — de nam dedek —
še sreča se obeta,
a delež moj je redek —
zašla so mlada leta...

H. Ch. Andersen:

Princeska na grahu

Nekoč je živel princ, ki je hotel imeti princesko — toda morala bi biti prava princeska. Tako je odšel princ po svetu in iskal princeske, a našel je ni nikjer. Princesk je bilo sicer mnogo, vendar niso bile prave princeske. Ves žalosten in potrjen je spet odpravljal domov, zakaj tako rad bi bil imel pravo princesko za ženo.

Nekoga večera je bila strašna nevihta: bliskalo je in grmelo, da nikoli tega in deževalo je, kakor da bi zlivali vodo iz vedra. Bilo je strašno! Tedaj pa je nekdo potrkal na vrata kraljeve palače in kralj je šel odprati poznemu došlec.

Zunaj je stala princeska! O, dobri Bog, kakšna je bila videti. Voda ji je tekla iz las v obraz, od obleke je kar v curkih lilo in drobni čevljički so bili čisto premočeni. Deklica je venomer ponavljala, da je prava princeska.

»To bomo kmalu dognali,« si je mislil stari kralj, a rekel ni nič besede. Kradoma se je splazil v spalnico dvorane, razmetal vse postelje in se tiho smehljalo. Iz vsake je vzel po eno žimnico in jo odnesel v prvo nadstropje. Tam je položil na tla droben grahek in nanj postlal dvajset žimnic in mehkih blazin. Nato je vzel deklico, naj gre spat.

Zjutraj jo je takoj vprašal, kako je spala.

»Zelo slabo,« je odgovorila princeska. »Skoro vso noč nisem zatisnila očesa. Ne vem, kaj je bilo v postelji. Ležala sem na nečem trdem, tako da sem vsa višnjeva po vsem telesu! Strašno je na tem svetu!«

Zdaj je kralj verjel, da je bila res prava princeska, ker je skozi dvajset žimnic in dvajset mehkih blazin čutila droben grahek. Tako občutljiva je mogla biti samo prava princeska.

Princ jo je seveda vzel za ženo, ker

se je bil prepričal, da je prava princeska, in grahek so poslali v mestni muzej, kjer ga kažejo še dandanes ta dan, če ga le ni kdo ukradel.

Da, otroci, to je resnična povest!

Sladka kaša

V majhnih vasi je živel siromašna žena s svojo hčerko-edinko. Bili sta lačni, a nista imeli kaj jesti. Tedaj je odšla deklica v gozd; tam je srečala staro ženo, ki je že vedela o njeni bedi. Podarila ji je lonček in velela:

»Kadar boš lačna, reci lončku: Lonček kuhaj!« — in lonček se bo napolnil s sladko kašo. In ko bosta z mamico siti, reci lončku: »Lonček nehaj!« — in lonček bo nehal kuhati.

Deklica je vzela lonček in se lepo zahvalila. Veselo je stekla domov in pokazala mami lonček. Odslej sta bili rešeni bede in sladko kašo sta jedli, kadar se jima je le zahotelo.

Zgodilo se je, da je nekoč odšla deklica z doma in je mati hotela jesti sladko kašo.

Vzela je čarobni lonček z omare in velela: »Lonček kuhaj!« In že je začel lonček kuhati in mamica je jedla, dokler ni bila sita. Zda pa je hotela zaklicati čarobno besedo, da bi lonček prestal — kuhati, a ni se je mogla domisliti. Med tem je začela sladka kaša teči čez lonček na tla. Kmalu ji bila vsa soba polna sladke kaše, potem vsa hiša — naposled vsa vas, a nihče ni vedel besede, da bi bil ustavljen čarobni lonček. Ko je bila že vsa vas preplavljena s sladko kašo, je prišla deklica domov in zavpila: »Lonček nehaj!«

Takoj se je lonček ustavil, a vas je še danes polna sladke kaše in kdor hoče priti tja, si mora najprej izjesti pot.

Zvezdni cekini

Nekoč je živel majhna deklica. Bila je čisto sama na svetu, kakaj roditelja sta ji bila že zgodaj umrla. Ne hočice ni imela, kjer bi bila lahko stanovala, ne posteljice, v kateri bi bila spala; obleka, ki jo je nosila, in košček kruha, ki ji ga je bila podarila dobra stara žena, je bilo vse, kar je imela. Deklica pa je bila pridna in dobrega srca. Nekoga dne se je dekletce odločilo, da pojde v svet iskati sreče, in se zaneslo na božjo pomoč. Ko je hodilo po polju, je srečalo starega berača, ki jo je nagovoril:

»Oh, dekletce, daj mi kaj jesti. Tako lačen sem!« Deklica je segla v žep in mu podarila košček kruha, ki ga je še imela. »Samo ta kruhek imam. Naj ti dobro tekne!«

Čez nekaj časa je spet srečala siromašnega otroka, ki je jokal:

»Joj, kako me zebe v glavo! Prost te, podari mi svojo čepico!« In dekletce mu je dalo svojo čepico.

Čez nekaj časa je srečala ubogo staro ženo, ki je zmrazovala ob poti. Dobra deklica je slekla svojo obleko in jo podarila stari beračici. Tako je naposled razdala vse, kar je imela, in je ostala v sami tenki srajčici sredi temnega gozda. Mračilo se je že in deklica je postala strah. Pokleknila je na zemljo in prosila: »Ljubi Bog, pomagaj mi, da ne zmrznem tu sredi gozda!« In glej, Bog jo je uslišal. Iz gozda so prihiteli živali, se stisnile k deklici in jo grele. Med njimi so bili zajčki, srne in veverice.

Tedajci pa so jele padati zvezdice z neba in ko so se dotaknile zemlje, so se mahoma spremenile v zlate cekine. Deklica jih je lela pobirati in jih je nabrala v svojo srajčko. Tako je postala bogata in je imela denarja za vse življenje dovoli.

Zofka Reinhelmerjeva:

Zvezdice

Nekoč je bil angelček — ljubeč majhen angelček. Imel je zlato, kodrasto glavičico, očke višnjeve kakor nebo in ustka rdeča in mala kakor zrela črešnjica.

Angelček je bil sicer tudi pridn. A vedeti morate, da imajo tudi angelčki svoje slabe dni, ko ne mislijo na nič drugega kakor na to, kako bi nagajali okolici. Nu, in danes je imel naš angelček tak dan.

Zjutraj je že zgodaj vstal in na vse pretege razgrajal po nebesih. Prevrtl je dva lonca mleka, tako da je nastala preko vsega neba bela proga. (Če se ponoči ozrete v nebo, jo lahko vidite.) V svoji razposajenosti je šel tudi k božjim ovčicam, majcenim belim oblakom, in jih vlekel za repke in Bog si ga vedi, kaj je še delal z njim.

Gospod Peter ga je bil že dvakrat oštel, a ni nič zaleglo: danes je bila angelčka sama porednost in navihanost.

Naposled se je zmračilo: hvala Bogu, blizal se je čas, ko morajo mali angelčki v posteljo. Naš angelček je postopal pred spalnico ter opazoval zvezdice, kako so se užigale druga za drugo. In zdajci — sama ne vem, kaj mu je bilo prišlo na um — je zgrabil zvezdico, ki mu je bila najbližja, in jo je vrgel dol na zemljo. Videti je bilo, da mu ta igra ugaja, zakaj v naslednjem trenutku je že zgrabil drugo in jo vrgel dol. Loo! pa je zagnal še eno. Angelček se je veselo zasmel, zakaj slišal je bil, kako je reklo na zemlji: štrbunk! Ototovo je bila padla tretja zvezdica v vodo. Tedaj pa je začel za hrbotom urne korake in v naslednjem trenutku ga je prijel gospod Peter za uho.

»Kaj delaš tukaj?« je zavpil. »Takoj priznaj, kaj si napravil!«

Angelček je molčal; temna rdečica mu je obilila obrazek, sklonil je glavičico in vtaknil prst v usta.

Peter ga je zgrabil za ramena in ga stresel.

»Grdobica!« je zakričal. »Povej, kam si vrgl zvezdico?«

»Tale,« je z lokavim glasom rekel angelček in pokazal s svojim mokrim prstom na zemljo.

»Tako,« je rekel Peter, »lep angelček si! Nu, le počakaj takoj pojdeš k Mesecu in mu poveš, kaj si napravil.« Nič ni pomagal. Rad ali nerad se je angelček odpravil k Mesecu in mu jokaje priznal, da je vrgl tri zvezdice na zemljo.

Dobri, stari nebeski čuvaj je bil ves žalosten in potrjen. Ni mu šlo v glavo, kako more biti angelček tako poreden. Tako rad je imel svoje zvezdice in zdaj

bil je na Vuli in Mulico, na škorenj in na pest in stekel z doma.

Dirjal je kar za nosom. Čez nekaj časa ni bil več siv, ampak črn; rosa v travi mu je zleplila puhasto dlako v mokre črne rese. Trava se je razmikala pred njegovimi šapami, nato pa je udarjala nazaj in ga obsipala s kapjami. Premalo je še imel tiste trde ščetinaste dlake, ki pri odraslih živalih pokrivajo puhasti kožuh in odbijajo vodo. Bil je še otrok z otroškim kožuškom.

Mokrota je prepajala puh in nazadnje je bil Buli moker do kože. Nočni mraz je še ležal na zemlji. Zeblo ga je. Ostal je in se otresel, a to mu ni pomagalo. Tedaj se je vlegel in storil tako, kakor storijo vse male živali, kadar ne vedo kod ne kam: jel je čakati.

A v tem je zagledal miš. Prav za prav je najprej niš opazila njega in to je bilo njena sreča. Obrnila se je in smuknila v svojo luknjico.

V naslednjem trenutku je bil Buli z vsem namah, s sprednjima šapama in smrčkom na mišji luknji. Miš je bila izginila, a dišalo je po njej še vedno. Buli je vohljaval v luknjico, dokler ni bil njegov nos poln prsti. Izkihal se je in jel grebsti.

Prst mu je lokoma letela izmed zadnjih nog. Bulija ni več zeblo, grebel je in grebel. Nato je porinil smrček v luknjo, kihnil in grebel dalje.

Enkrat je prestal in stekel okoli in okoli luknje. Njegov nos, oči, uhlji in šape so bile samo še grude ila. A nato se je iznova lotil luknje in grebel. Luknja je postajala čedalje večja. Od Bulija si videl zdaj le še zadek. Vse ostalo je tičalo v tleh in greblo. Vohljalo in kihalo. Buli je bil na tem, da se spet izpremeni v divjo zver.

A trava se je razdelila in pokazala se je glava s šiljastim smrčkom in dvojico veselih, prekanjenih oči. Ta glava je bila Kojotova.

Buli je tisti mah potegnili smrček iz luknje, se otresel, da je ilovica kar letela okoli njega, sedel na zadnjico in se radovedno zagledal v Kojota. Kojot

je držal glavo po strani in ga gledal od zgoraj, s strani. Zda pa je vzdignil smrček v zrak in se — zasmel.

Kojoti so podobni majhnim volkovom, a niso volkovi. Zviti so kakor lisice, pa niso lisice.

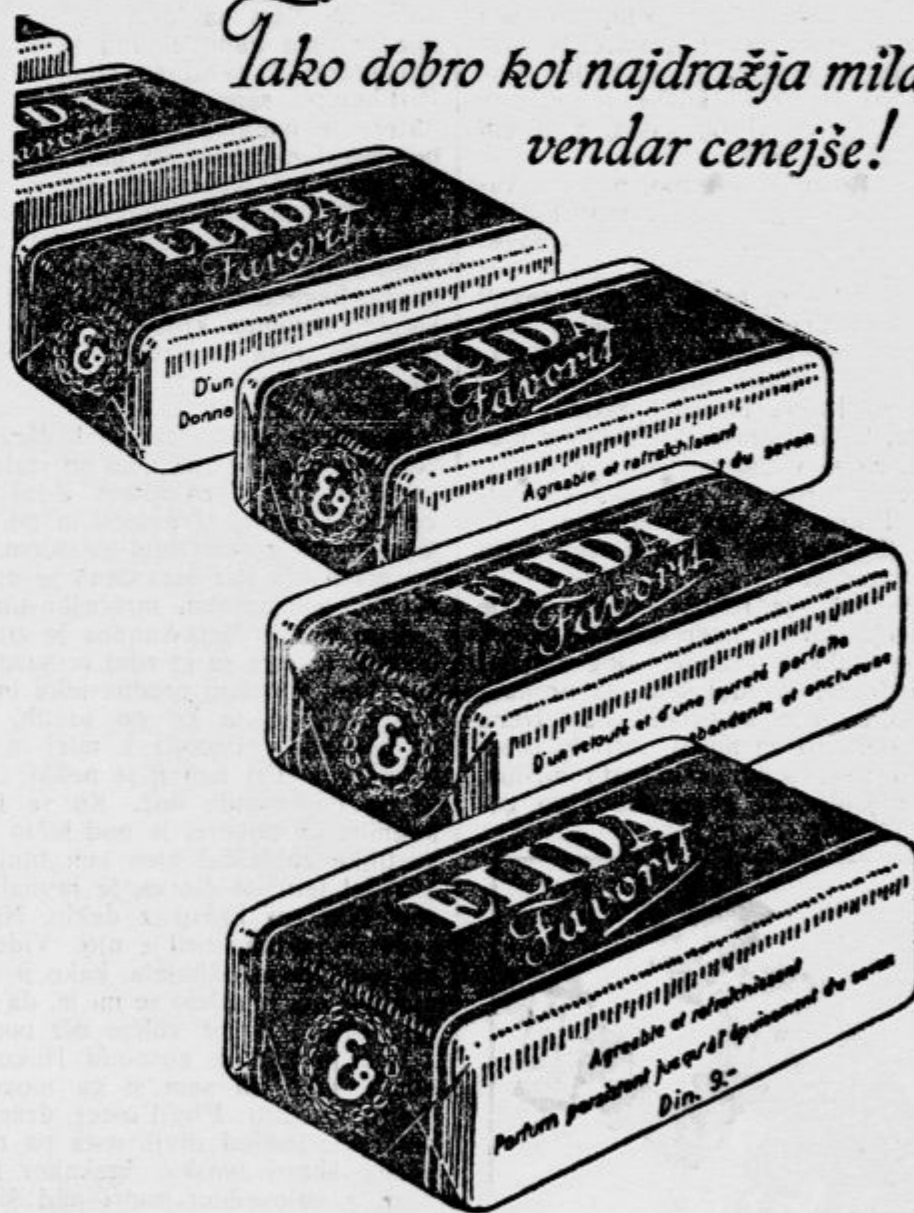
Indijanci pripovedujejo: Ko je Veliki duh ustvaril volka, psa in lisico, mu je bilo od vsakega nekaj ostalo. Veliki duh je ostanke zmešal in napravil iz njih Kojota. In ko je bil Kojot narejen, se je zdel samemu sebi tolikanj smeh, da se je moral smejati.

Od tistih dob se znajo Kojoti smejati; kadar pa tulijo, je to cel koncert, ker se v njem zlije volčje tuljenje s pasjim renčanjem in lisicijem lajejem. In prav tako zmešan je njih značaj: lakomni so kakor volkovi, pametni kakor psi in prebrisani kakor lisice. A ker so vsakega nekaj, popolnoma pa ne to ne ono, se Kojoti sami ne smatrajo za resne in glava jim je zmerom polna hudobnih mišl.

Volčji Buli še ni imel izkušenj, zato tudi ni bil nezaupen. »Igraj bi se rad,« je pomislil — nemara pa volčje ni mislil ničesar. Kojot je zdaj nekaikrat smešno poskočil po travi, nato je pa obstal in nagnil glavo, kakor bi vabil malčka, naj teče za njim.

(Dalje prihodnjič.)

Tako dobro kot najdražja milavendar cenejše!

Milo ELIDA Favorit

ga je bilo skrb, kaj se je zgodilo z njimi.

»Poslušaj, angelček,« je rekel naposled, »daj, da ti nekaj povem. Kar si vrgl dol, moraš spet vrniti. Glej, da se mi ne prikažeš pred oči, dokler ne najdeš mojih zvezdic!«

Angelček se je ustrašil. Po zemlji hoditi in iskati zvezdice? A gospoda Meseca je bilo treba ubogati.

Drugo jutro so posadili angelčka na solčni žarek in po njem je zdrčal na zemljo.

Zvečer, ko je bilo že vse temno, je nekdo na vso moč potrkal na nebeska vrata.

»Nu, kaj pa to,« je rekel sveti Peter in odprl. »Kaj, ti si se že vrnil?«, je vzkliknil, ko je zagledal angelčka. »Ja kje so zvezdice?«

Angelček je plosnil z rokami in se zasmel. »Nimam jih!« In nič žalosten ni bil videti.

Gospod Mesec in vsi drugi angelčki so se zbrali okoli malega poredneža in čakali, kaj bo povedal.

»Da, da,« je rekel angelček. »Pomislite, iz naših zvezdic so zrastle na zemlji cvetlice! Ko sem prišel k jezeru, kamor je padla tretja zvezdica, in sem mu rekel naj mi jo vrne, je dejalo jezero: Zvezdico da bi ti vrnil? Saj nisem neumen! Iz zvezdic so zrastle lepi beli cveti, ki plavajo po moji površini, meni in ljudem v veselje.«

Potem sem šel v gozd. Vprašal sem ga, ali je padla morda tja kaka zvezdica. Seveda je padla, je rekel gozd. Med drevjem se je izpremenila v majhne živalce, ki mi ponoči svetijo. Ko sem so ozrl na okrog, sem zagledal nešteto svetlih kresnic; to se ve, da sem jih pustil v gozdu.

Naposled sem šel h gori in vprašal, če je morda tam kaka zvezdica. Gora mi je rekla: Da, sinoči je padla z neba svetla zvezdica in se razsula. Iz zvezdnih drobcev so zrastle planinke meni in ljudem v veselje. Kar pojdi nazaj v nebo in povej, da imajo tam dovoli zvezd in da jih lepo pozdravljam. Tako sem se vrnil brez zvezdic.

Angelček je končal svoje pripovedovanje in pogledal Mesecu v obraz.

»Če je tako,« je rekel Mesec, »naj pa ostanejo na zemlji. Vesel sem, da se jim dobro godi.«

Tako so bili spet vsi veseli in zadovoljni, in angelček je obljubil, da ne bo več metal zvezdic na zemljo.

Sivko

Volčji roman

Mali Buli se še danes ni bil odvil vsega, kar je bilo volčjega v njem.

Buli je bil tedaj ob večerih svež in šil in v nočih ga je kar ščemelo, kadar je Minuta odšla na svojo službo. Toda spomnil se je pesti in ostal doma. Ležal je s široko odprtimi očmi in strm v temino, ki so jo prodirale njegove volčje oči.

Črčki so peli. Višnjeva in vabljliva je bila noč, on pa je ležal tukaj. Neko tiho noč, ko je spet ležal in strašno koprnel po tistem, česar mu je nedostajalo, saj sam ni vedel, kaj je bilo — je zagledal luno, ki je srebrnobleda plaval po nebu. Vse travice so se lesketaie. Svet je bil kakor začaran.

Tedaj se je vsedel pod dvokolnico in se zastrmel v luno in mahoma zatulil, kakor tulijo volkovi — samo da še ni zvenelo čisto tako, kakor bi moralo. Drl se je, ker je bil še premajhen in ni mogel pravilno tuliti kakor velik volk. Vuli in Muli sta se zbudila. Zarenčala sta, a ker sta bila trudna, sta se le pretegnila, zazevala in spet zaspala.

Buli je prestal tuliti, legel je — in zaspal. Kaj naj bi bil storil drugega? Zjutraj, ko so se vrnili Miksi, Minuta, Rag in Flip, je bil prvikrat spočit, ker

je ponoči spal kakor Vuli in Muli. In ker je bil zdaj spočit, sta se jela Vuli in Muli takoj premetavati z njim.

Prav za prav sta bila že pozabita nanj, ker je vselej spal, kadar sta onadva čula, a zdaj je bil tu. Tako je naneslo, da ni živel Buli poslihodob nič drugače nego Vuli in Muli; spal je, kadar sta onadva spala, a zjutraj je z njima skakal in se igral. Razlika je bila samo v tem, da je bil počasnejši od lajavov. In tudi v tem, da je zmerom čakal, češ, kaj naj se zdaj zgodi, in ni ničesar začel na svojo pest in v pretepu nikoli napadal.

Sedanje življenje ni prišlo njegove mu volčjemu srcu. Živel je tako, ker je moral tako živeti.

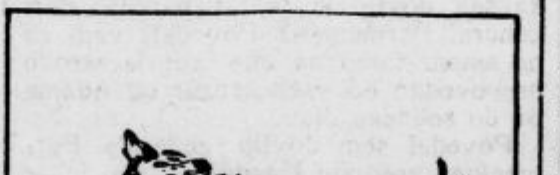
5. poglavje.

Kojoti imajo zmerom nakane, a po navadi slabe.

Nekoga jutra je bil Buli sam. Prezgodaj se je bil zbudil; Miksi in veliki psi se še niso bili vrnili. Vuli in Muli sta pa spala pod vozičkom in se zdaj pa kdaj je bilo slišati od njiju kak vzdih. Buli je zlezal iz gnezda in stresel svoj volčji kožuh; nato se je vsedel.

Vse je bilo tiho okoli njega. Srebrna proga se je slovesno vzpenjala v nebo. Buli je gledal na širno prirojo.

Tedaj ga je spet pograbilo koprnenje kakor tisto noč, ko je gledal luno in ga je obšlo, da je moral tuliti. Pca-

Kam je izginila gospa Tija?

Detekтив pripravljiva odločilni udar. — Noč na graščini v znamenju srca in revolverja. — Napitnica na Ghandija. — V čarobnih cigarete s srebrnim zmajem. — Ko se čez tisočletja spet srečajo dobri prijatelji...

Pravil sem vam zadnjič, kako sem tistega večera stal tam v temnem parku pred graščino, kamor me je bila spet izginila gospa Tija, pa me je tedaj nekdo zdrnil iz mojih misli.

Bil je detektiv Klop, ki se mi je bil nelišno približal in mi zdaj pošepnil na uho: »Dobro večer, prijatelj!« Malo da mu od veselja nisem padel okoli vratu. Saj je prišel kakor naročen v trenutku, ki je bil odločilen, a nisem vedel, kaj bi storil.

— Videl sem Vas z njo, pa sem vama od daleč sledil, mi je pojasnil. — Mislim, da mi imate zdaj veliko povedati.

— Veliko! sem rekel in ga potegnil globlje pod drevo. Baš je šel v graščino gospod Hugon, počasnih korakov, v roki nekako torbo.

Ko sem Klopovo povedal zgodbo gospe Tije, kakor sem jo bil slišal iz njenih ust, ga je vidno pretreslo in nekajkrat je zamrmral: »Ubožica, ubožica...« Potem je čes premišljeval in potem je pogledal na uro, pri svitu žepne baterije.

— Prijatelj, je rekel, — zdaj se je pa treba požuriti; sicer nam ta človek lahko še kakšno zagode. Bog ve, kaj snuje in kuje. Zvedel sem, da prodaja graščino, če je ni že prodal. Zato treba z njim opraviti še noč, jutri bi utegnili biti že prepozno. In zato mislim, da je najbolje, če grem takoj po gospoda N.

— Bravo! sem pritrdil.

— Zdaj je pol osmih. Če dobro vozim, sem v dveh urah v Ljubljani, torej sva z gospodom N. najkasneje ob eni čez polnoč tu. Vi pa ostanete ta čas na straži.

— O jej! mi je nehoté ušlo.

— Kalkuliram namreč, se je tiho zamejal detektiv, — da se ne boste dolgočasili tukaj zunaj, ampak da boste šli malo v graščino na obisk in povabili gospoda barona na partijo šaha. Videl sem tam spodaj v lovski sobani šahovsko mizico.

— A, to pa to! sem zabrunda zadovoljno. — Mož me bo gotovo neizmerno vesel.

— Brez dvoma; posebno pa, če se mu predstavite za kupca graščine. Opravičite svoj pozni obisk, češ da ste slišali, da se ima že jutri podpisati pogodba, pa mu ponudite magari še enkrat toliko. To ga bo spravilo v dobro voljo in ne bo vas izpustil.

— Doktor, vi ste ženi! sem vzkljnil in potprel detektiva po hrbtu. On pa mi je dal še nekaj navodil.

— Na vsak način glejte, da se nam mož ne izmuzne. Ne pustite ga nikamor z avtom. On ljubi ponočue izlete. Pazite!

— Nič se bati, sem rekel. — Če treba, mi nabodem pnevmatike, da bo imel do jutra kaj krpiti.

Preden me je tovariš zapustil, — avto je imel doli na vasi, — sem si še izposodil njegovo žepno svetilko. — Da si bom lahko posvetil, sem pripomnil, — ako me baron vrže ven, lastno-ročno ali pa po hlapcu.

Baš tedaj pa je od hlevov stopical v graščino hlapec Blažek z lesčerbo. Ampak je izgledalo, kakor bi blažek plesal nekakšen medvedji ples, tako čudno smešno so je gugal in sukal, opletaje z lesčerbo, na pragu pa se je spotaknil in malone padel na trebuh.

Slišala sva ga robantiti, potem so se za njim škripaje zaprla vrata.

— Naj bom slep, če ni Blažek nočoj v rožicah! sem rekel detektivu. Ta se je hehetal:

— Kaj ne bo, saj sem mu nastavil celo steklenico ruma. Za žeganje. Blažek je za nočoj spravljen v kraj. Na to stran ste torej varni.

Spet sem hotel detektiva izraziti svoje občudovanje, a je že izginil v noč.

Ostal sem še nekaj časa na mestu in si naredil svoj načrt. Potem sem se splazil k hlevom in poiskal garažo. Garaža, nekakaj kašča, ni bila zaklenjena; torej bi se v sili dalo prenočiti tukaj v avtomobilu, če v graščini ne najdem gostoljubja.

Nato sem se, kakor že podnevi, podal spet tam zadaj čez zid na vrh. Hotel sem še takole malo opazovati, preden se osebno seznanim z gospodom baronom.

V graščini je na dveh krajih svetilkala luč. Tam na levem krilu, tam je bila najbrže kuhinja; rad bi bil pokukal noter, a okno je bilo previsoko. Pritihotal sem se na teraso, preko katere je padal pramen medle svetlobe. Steklena vrata so bila odprta, saj je bila lepa, blaga septemberska noč.

Ko oprezno pomolim glavo iz za vrat, vidim v poltamo zavito prostrano sobano s starinsko opravo, po stenah rogova, nagačene ptice, orožje, ogromen kamin, ogromna kredenca na enem in ogromna miza na drugem koncu, temna, težka hrastovina. Za mizo pa on — gospod Hugon.

Menda je baš povečerjal. Mrzlo večerjo menda, ker na mizi so stali konzerve in skleda za solato. Zdaj je segel po buteljki, si natočil in pil. Nato je pozvonil z namiznim zvoncec. Čudno glasno in kar strahotno je odjeknil zvonec po samotni, mrtvaško-tih hiši.

Tam v zidu kraj kamina je zijač črn hodnik. In tam se je zdaj prikazala gospa Tija, v belem predpasniku in s tabletom. Tiho in ko po prstih, obraz povesen, je pristopila k mizi in naglo pospravila. Pri tem ji je nekaj zdrknilo na tla, menda nož. Ko se je pri-pognila, da pobere, je pod lučjo viseče svetilke zableščal njen beli tilnik.

Videl sem: ta človek je ravnal z gospo Tijo res kakor z dekle. Niti besede ni izpregovoril z njo. Videl sem pa tudi, ko je odhajala, kako ji sledijo njegove oči in zdelo se mi je, da leske-tajo zeleno kakor volčje oči ponoči.

Luč je padala gospodu Hugonu na obraz, tako da sem si ga mogel dobro ogledati: Profil oster, drzen, skiptarski; pogled divji, usta pa mehka, nežna, skoro ženska. In kakor je tam ždel, z valovečimi kodri nad širokim, trmastim čelom, v odpeti košulji z zavihanimi rokavi, da se je videlo njegovo zdravo krepko mišičevje, ždel tam samotarski, zadnji svojega rodu, pod krovom, ki morda že ni bil več njegov, berač prav za prav, a vendar v vsakem trenu očesa ošaben aristokrat, — so me, ko sem ga tako opazoval, obhajali zelo mešani občutki. Bil sem besen nanj, ker je tako kruto po-mišljeval v prah ubogo spokornico gospo Tijo, a spet sem imel sočutje z njim. In skrivnost njegove osebe me je po eni strani privlačila, po drugi strani pa sem se ga kar malo bal. Vsekakor sem bil v zadregi, kako bi se lotil tega človeka.

A nekaj drugega je zdaj priklenilo mojo pozornost. Gospod Hugon je kadil cigareto, no — in tedaj so naenkrat zadržale moje nosnice. To je bil vonj Nurijevih cigaret! Zdi seveda ni bilo za-me nobenega pomisleka več.

A baš ko sem se odločil, da voščim gospodu Hugonu »Dobro večer«, se je on vzdignil izza mize in odšel nekam tja v tisti črn hodnik.

Se sem malo postal na pragu, potem pa — o, samo hitro sem hotel pogledati tja po mizi, če ima gospod Hugon še kaj takih cigaret... A že se je spet oglasil njegov korak. Ko maček smuknem nazaj na teraso in se stisnem za vrata.

A gospod Hugon je moral kaj opaziti. Slišim, kako se bliža... nato gre nazaj... In ko skrivoma pokukam, ga vidim, kako snema s stene dolgo pištolo.

A tako! si pravim in sežem v žep. Pa naj bo, v božjem imenu. — In ko se je gospod Hugon okrenil, je stal na pragu mož ponizno sklonjene glave, levo na sru, v desnici revolver.

Učinek je bil tudi zame presenetljiv. Gospod Hugon je prasinil v smeh. Položil je pištolo na mizo in obe roki v hlačnih žepih se je grohotal, da je kar odmevalo. Tudi jaz sem se režal čez ves obraz.

Naposled si je gospod Hugon pometel lase s čela in vzkljnil:

— Imenitno! Nova ideja mojstra Pankracija, he?

— Ne, sem dejal. — Moja ideja. Prišla pa mi je v pričo vaše pištole. Torej je prav za prav vaša ideja. Saj vi ste sploh človek stajajnih idej in gospod Pankracij Klop kar hrepeni, da bi se seznanil z vami. Jaz pa... slišal sem nekaj kolosalnega o vas, gospod baron!

Ako je resnica, bo to senzacija kot je Ljubljana še ni imela! Zato nisem mogel več držati, pa vam, evo, kar takole sredi noči uderem v hišo. Oprostite! Sem novinar in, saj razumete... Borba za kruh!

Govoril sem mnogo in naglo, ga takorekoč zasinal s točo besed. Da ga čim bolj osupnem in zmešam. A on ni bil človek, ki bi se dal kar tako frapirati. Vsekakor pa se je znal izvrstno pretvarjati. In je stobil zdaj k meni s hladno, ravnodušno masko Angleža.

— Ali ržet! je dejal in me potrkal po rano (bilo mi je, ko da me je potrkal z železnim grabljami). — Vaša podjetnost ni je všeč. Niste se zaman potrudili k meni, izvolite, prosim!

Posadil me je k mizi, natočil mi čašo in mi ponudil cigaret. O, bile so mi-tako dobro znane cigarete v kitajski šatuljici, dolge vitke cigarete čokoladne barve, s srebrnim zmajem na ustniku. Roka mi je trepetala, ko sem segel v škatlo, in moj gostitelj je menda to opazil, — pa se mi je ta hip zazdelo, ko da je šinil preko njegovega bronastega obraza porogljiv, zloben usmev. A lastnoročno mi je prižgal cigareto.

O, vedel sem, gospod baron, da najdem v vas moža pravega duha in sreč! Tako sem ga zdaj laskaje nagovoril in dvignil čašo. — Saj prihajate iz Indije, domovine velikega Ghandija apostola človekoljubja. Naj živi človekoljubje!

Trčila sva in naredil sem požirek. Bilo je sladko, močno vino. Nato pa sem se zatopil v uživanje Nurijeve cigarete.

In nastal je molk, napet, prežet molk. V mene je bilo prodrljivo uprtih dvoje oči blestečih ko polirano jeklo in nevarnih ko vrag, jaz pa sem zrl v strop. srkal dim in se blaženo smehljaj... Tako se je pričela tisto noč šahovska partija med menoj in baronom. Prvo potezo je napravil on, izpregovoril:

— Delj vas gledam, bolj se mi zdite znani. Kje neki sva se že videla?

Pogledal sem ga izpod trepalnic in odgovoril ravnodušno:

— Kje sva se videla? Hm, v bitki pri Gavgameli vendar, pod Aleksandrom Velikim, leta 331 pred Kristom. Na vsakih dva- do tritisoč let se človek spet poraja na tem svetu. In nama je, kakor vidite, dano, da sodoživljava vedno velike, slavne epohe... Saj vi ste bili takrat praporščak pri hrabri makedonski kavaliriji, ki je odločila zmagoto. Spominjam se, da ste se takrat zelo odlikovali in da ste bili pohvaljeni v armijskem povelju. Pa ta sijajna karijera, ki ste jo potem napravili: poveljnič kraljevske garde in otem celo satrap, kraljevski namestnik v Pamfiliji. Kokosalo! Dovolite, da vam po tolikih stoletjih vnovič častitam.

— Hvala, hvala! je dejal gospod Hugon. — Toda še vedno se ne morem spomniti, kaj pa ste bili takrat vi? Ali niste bili vi tisti semitski špijon, ki sem ga dal pri Gavgameli obesiti?

— Ne, ne! sem ogorčeno protestiral. — Taka zamenjava! Vi imate pa res slab spomin, gospod baron, oprostite!

Jaz sem bil vendar vojni poročevalec, desna roka tedanje ekscelence Kallisthenesa, znamenitega zgodovinarja. Jaz sem novinar že od pamtike! Žalibož, Nehvaležen poklic. Spravljaš druge navzgor, sam si pa vedno spodaj. Tudi vam sem naredil uslugo, a ste že pozabili, kakor vidim. Kakšen slavo-spev sem vam napisal takrat, ko ste bili imenovani za satrapa v Pamfiliji —

— Kar mi je pa samo škodovalo, me je porogljivo prestregel baron. — Samo blamirali ste me. Prebivalstvo je tedaj bogve kaj vse od mene pričakovalo, jaz pa, vojak, nisem imel pojma o civilni upravi.

— Hehehe! sem se smejal, — hehehe!

— No, pa pripovedujte dalje, kdaj sva še kaj videla. Pomagajte mojemu slabemu spominu, me je spodbujal baron in nalič čaše.

— Hej, v Suzi vendar, dragi baron, kako ste pozabljivi! sem veselo nadaljeval, prižgavši si drugo cigareto. — V Suzi, na tisti kolosalni svatbi, ki jo je zapovedalo Njegovo Veličanstvo velekrli. Sedemstideset porok na enem kupu, kaj takega svet še ni videl; sedemstideset ženinov in sedemsto-enaintrideset nevest!

— Kako to? Ena je preveč.

— O ne, Veličanstvo si je vzelo dve: lepi princesi Stajeiro in Parisatis. Ah, vse ste pozabili, ljubti moj baron, vidi se, da vas sovražnika ženski take reči niso nikoli zanimali... Ampak veste, kakšen dovtip je takrat naredil stari general Parmenion? Povedati vam ga pa smem samo na uho, ker je strogo prepovedano od vseh cenzur od Adama pa do sodnega dne.

Povedal sem dovtip generala Parmeniona gospodu Hugonu na uho in se je smejal kot menda že dolgo ne.

Ampak meni, sem nadaljeval, — meni bo tista svatba v Suzi še dolgo ležala v želodcu, ker sem si ga tako grozno okvaril! Preobdelal sem se flaminzovih ležikov, z makom potresenih in bogme, še tritisoč let ne maram nič slišati o tej barbarski godlji.

— Hahaha, se je grohotal baron in dvignil čašo. — Prijatelj, zabavate me. Prost! — Ali zakaj ne pijete?

— Ne morem na prazen želodec. Nisem še nič večerjal.

— Oprostite! je rekel baron in pozvonil. Gospa Tija je prišla.

— Aba! jo je poklical in ji dal naročilo.

Mene je bilo vzdignilo s stola in str-

mel som baronu v obraz.

— Aba? sem sopeh. — Zakaj ji pravi-te tako?

— Ker ji je bilo tako ime... pred dvatisoč leti! Ali se več ne spominjate grofice Abe? Bila je prva dvorna dama kraljice Rokane, je povedal baron in se zlobno režal.

(Nadaljevanje prihodnje nedelje.)

Josip Fr. Knaflič.

Letošnja zimska sportna in tujska sezona

Sokolstvo in smučarstvo — Osemdeset zimsko-sportnih tečem Naraščanje zimskega tujkega prometa — Največja sportna prireditvev Jugoslavije — Ogromno delo Jugoslovenskega zimsko-sportnega saveza

Razman, ki so ga doživeli v zadnjih letih razne panoge zimskega sporta, posebno smučarstvo, obeta biti tudi v letošnji sezoni prav izreden. Poleg dosedanjih zimsko-sportnih klubov so mnogi klubi na novo osnovali zimske sekcije, mnogi pa jih pravkar ustanavljajo.

Od novih klubov.

Ki so se prijavili Jugoslovenskemu zimsko-sportnemu savezu iz brezdvoma najpomembnejša prijava sokolskih društev, ki sole smučarstvo. S tem, da se bo smučarstvo v Sokolstvu gojilo intenzivneje in da bo mogoče skupno delovanje sportnih in sokolskih društev, bo smučarstvo mnogo pridobilo, pa tudi smučarji v sokolskih društvih bodo imeli s skupnim treningom in skupnimi tekmami možnost hitrejšega razvoja in napredka. Sklep Jugoslovenskega sok. saveza je vzbudil v Jugoslovenskih sportnih krogih nadvse simpatičen odziv.

V Sloveniji so dale vstopili v JZSS Slov. plan. društvo v Črni in na Jesenicah. Sportni klub Ptui, v Zagrebu HSK Concordia, nova smučarska kluba pa se snujeta v Celju in na Sušaku. Svoji vstop je prijavilo tudi planinsko društvo »Romania« v Sarajevu.

Med sportnimi napravami

je omeniti predvsem dograditev Hansasove skakalnice v Bohinju, gradnjo sportnega stadiona na Bledu, ki bo imel poleg skakalnice tudi drsalnice za hitrostno drsanje, gradnjo umetnega drsalnišča pred hotelom Belvedere na Bledu, gradnjo skakalnice Smučarskega kluba Ljubljane na Rakovniku pri Ljubljani, gradnjo skakalnice v Zagrebu in napravo šolske skakalnice na Pohorju.

Sportni program letošnje zimske sezone je razen nekaterih podrobnosti že izdelan in bo obsegal v dobi od 29. decembra do 15. marca skoro

80 zimsko-sportnih tečem.

število, ki jasno kaže močno aktivnost in ambicioznost zimskega sportnikov. Program začne 29. decembra s medklubske smučko tekmo v prireditvi Ljubljanskega sportnega kluba. Vsekar srečna je misel smučarskega klubskega dneva, ki ga je Savez določil na 12. januar, ko se morajo izvesti vse klubske prireditve. Ostali program bo obsegal med drugim 5 kombiniranih smučskih tečem, 2 tekmi v motoskilingu in 2 vztrajnostni tekmi. Prijavljena je tudi prva hitrostna drsalna tekma. Zato ni čudno, da se je prijavilo samo iz Slovenije 35 kandidatov za sodnike smučskih tečem.

Smučski tečaje

bo letos cela vrsta. Tekmovalci bodo imeli v inž. Hansasu, ki pride zonet iz Norveške, sijajnega učitelja, zlasti za sroke. Tekmovalce na daljavo bo vezbal inž. Janša. Nameravani so tečaji za tekmovalce v Ljubljani, na Bledu, v Bohinju, na Jesenicah, na Pohorju in v Zagrebu. Za začetnike bodo številni smučski tečaji skoro pri vseh večjih klubih, pomembnejši bodo tečaji v hotelu Zlatorog v Bohinju in na Pohorju, ter v marcu trile enotedenski tečaji na Staničevi koči. Za umetno drsanje bo imela stalne splošne tečaje ljubljanska liri'a. Tudi

zimska tujka sezona

bo letos izpolnjenjena. Kranjska gora, Dovje-Mojstrana, Bled in Bohinjo bodo imeli urejene stalne smučarske tečaje, odnosno smučke učitelje, tako da bo lahko vsak gost poljubno začel smučati. Hoteli bodo prirejali od časa do časa izlete v planine tudi za lažje ture, vedno z vodnikom. Nekaj lažjih tur bo tudi markiranih, tako na Petelinku, na Staničovo kočjo (spomladi) in drugam. Polagoma se bodo izpolnili tudi hoteli z boljšo zimsko opremo, poleg tega se obeta za drugo sezono že smučarski hoteli velikega sula v Kranjski gori. Stalno bodo

odprte planinske kočje

na Vel. Planini, na Kravcu in na Kolcah, na Vrščici in Gozdu pa le ob sobotah in nedeljah. V marcu bo oskrbovana Staničeva kočja, morda tudi že kočja pri Triglavskih jezerih. Dobili smo tudi nekaj manjših smučarskih koč, tako na Zelenici, ki bo dostopna vsem smučarjem, pri Tamarju otvori Smučarski klub Ljubljana svojo oskrbovano kočjo, tudi za vse smučarje, v Triglavskem pogorju pa sta dve privatni smučarski kočji. Na Pokluki je stalno oskrbovana gostilna, enako pri Sv. Križu pod Golico. Na Pohorju bodo oskrbovane vse tri kočje. Mariborska. Ruška in na Klopem vrhu, na novo pa pride kot smučarska postojanka kočja na Pesku.

Višek vse sezone bo naša mednarodna zimsko-sportna prireditve. Te tekme bodo največje sportne tekme, kar jih je bilo v naši državi, pa tudi v sosednjih državah po vojni še ni bilo smučskih tečem tega obsega. Kolik pomen prišuje inženirstvo te prireditve, se vidi že iz tega, da je Češka smučska Zveza sklenila preložit za isti čas napovedane lastne mednarodne smučke tekme, da se more s celotno reprezentanco udeležiti naših tečem, nemška smučska zveza pa je na svoji glavni skupščini pred kratkim sklenila, da se udeležijo poleg tečem v severnih državah edino še tekem v Jugoslaviji. Naše prireditve se udeležijo Čehoslovaki, Po-

ljaki, Nemci, Norvežani, Francozi, Avstrijci, Madžari in Rumuni, skupaj tedaj osem držav, med njimi najmočnejše države v smučskem sportu.

Prireditve je zamišljena v velikem obsegu med Bledom in Bohinjem v času od 29. januarja do 3. februarja ter bo nekaka svečana otvoritev stalne zimske tujke sezone v naših gorejskih letoviščih. Sportno največja senzacija bo sloviti Norvežan Sigmund Ruud, ki si je osvojil na zadnji olimpijadi drugo mesto, na mednarodnih tekmah smučke federacije v Zakopanah pa prvo mesto. Ruud ima svetovni rekord v skokih (72,5 m), ki ga drži že tri leta, ter ima ob enem najboljši stil v skokih. Savez bo organiziral za dan skakalnih tečem, na nedeljo 3. februarja, posebne vlake iz Ljubljane, Maribora, Zagreba, po potrebi tudi iz Avstrije.

Pri vsem tem pa je skrbel JZSS tudi za ugodnosti članov.

Preskrbel jim je izredno ugodno nezgodno zavarovanje v 4 variantah, tako da se more posameznik zavarovati preko Saveza za 6.20 Din letne premije za vse nezgode, ki se pripete zimskim sportnikom na turah, vezbah ali tekmah od nise do povratka v hišo. Kolikvega pomena je tako zavarovanje, naj služi v primeru, da je nemška zavarovalna družba Idima plačala lansko leto na odškodnino zavarovanemu Nemški smučke zveze 75.000 mark (okrog 1.000.000 Din) in vendar je ponudila letos še večje ugodnosti!

Poleg zavarovanja uživa o člani JZSS tudi trikratno polovično vožnjo po železnicah od 1. novembra do 30. maja ter do be lahko za to dobro izstavljeno legitimacijo preko svojega kluba.

Koncem tega meseca izide v redakciji JZSS zimski prospekt za našo državo, ki bo obsegal vsa naša letovišča, vse naše zimske postojanke, pa tudi ves zimski program. Prospekt bo tiskan v srbohrvaščini in nemščini.

Delo Jugoslovenskega zimsko-sportnega saveza je ogromno ter uspešno ne samo na sportnem polu, temveč tudi za naše narodno gospodarstvo (tujski promet), obrt, industrijo in trgovino z obsežnim zimsko-sportnim materialom. Potrebno je, da se to delo, ki je bilo pravočasno usmerjeno za bodočnost, tudi v javnosti primerno oceni in podpre. Baš zadnje objavljene statistike jasno sliko o koristi, ki jih ima naša država od tujkega prometa, zato zasluži JZSS, ki nam je ustvaril tujko sezono tudi v zim, pač kar največje in vsestransko podporo.

I. G.

Kmetijski vestnik

Nekaj misli o našem mlekarstvu

Pri dokaj razviti živinoreji naše Gorenjske ter Slovenije sploh ter v obsežnem omrežju naših zadružnih mlekarin bi se dalo zelo mnogo ustvariti. Naše mlekarstvo je kvalitativno in kvantitativno na precej visoki stopnji. Naši mlečni produkti na trgu so dokaj cenjeni.

Glede plaširanja blaga pa smo kljub našim združnim organizacijam precej vajadi. Temu bi se dalo odpomoči s pospeševanjem izvoza našega blaga. V poštev pride predvsem maslo in sir. Naj bi naši strokovnjaki na tem polju začeli temeljito razmišljati o standardizaciji mlečnih produktov. Vprašanje je pri nas sicer že načeto. V Osljeu se je ustanovila Zveza mlekarin, ki ima dostoj 18 članic, in ta organizacija ima za nalogo standardizacijo mlečnih produktov.

Naš cilj bi morala biti standardizacija vseh mlečnih produktov. Z standardiziranim blagom bi naše gospodarstvo precej pridobilo. Domač in zunanji trg bi dobila zaupanje v naše produkte. Omogočen bi bil izvoz v večji meri in kar je glavno, producentom bi to donosalo mnogo večje dohodke.

Pot do standardizacije pa gre le skozi zadruge. Ni mogoče izvesti tega brez dobre organizacije. Pri tem bi morale sodelovati vse zadruge.

Vzpostavitev standarda pa je delo strokovnjakov vzajemno s producenti, trgovci, oziroma konsumentmi. Standard je nekaka zaščitna znamka, za katero mora jamčiti kak višji urad. Ker pa mi, žal, še nimamo kmetijske zbornice, kakor jo ima trgovina in industrija, bi bila zbornica za TOL poklicana v to, da začne z delom v tej smeri.

Standard pa mora biti enoten za celo hanovino, ako ne že za celo državo. Postopanje pri določevanju standarda bi pač moralo biti postopno. Zaščitno znamko za produkte bi dobile le one mlekarne in si-rarne, ki bi izpolnile vse pogoje, zahtevane v predpisih standardizacije.

Potrebno je natančno proučiti vse možnosti in predvsem zahteve trga, domačega in tujih.

Od standardizacije mlečne proizvodnje lahko pričakujemo povečanje rentabilnosti. Vsa naša agrarna proizvodnja bi morala slediti zahtevam časa, če bo hotela biti sposobna za konkurenco.

G.

KUVERTA d. z o z.

TVOVNICA KUVERT in KONFEKCIJA APIRIJA
se nahaja samo na Karlovski c. 2 ali Vožar ki pot 1
Priročila se za cenjena naročila za izdelovanje v eh vrsi kuvert

Arthur Bernades

BELFEGOR

Pustolovski roman

PRVI DEL

1. poglavje

V Louvru straši! Takva govorica se je jutrajšne 17. maja 1925. raznesla po francoskem narodnem muzeju. V predsojnih, po bodrih in na stopnicah, povsod so v gručah stali ljudje, nekateri prepričani, drugi zelo nejeverni, ter se razgovarjali o čudni novici.

V dvorani, ki je dobila ime po slikarju Davidu, pred slavno sliko cesarja Napoleona, sta se dva muzejska paznika živahno pomenkovala med seboj. Snažilke, ki so tisti dan kaj raztreseno opravljale svoje dolžnosti, so se kmalu približale paznikoma, da bi ujele vsaj koseček njunega zanimivega razgovora.

»Pravni ti, da je prikazen,« je s povzdignjenim glasom rekel eden izmed obeh paznikov.

In ko se je tovariš zagrohotal in skomignil z rameni, je on prepričevalno nadaljeval:

»Gautrais jo je videl! In on ni ne čenča ne strahopetec. Pravkar je šel poročat gospodu konservatorju.«

Res je bilo tako. V pisarni je stal Pierre Gautrais, velik, širokopleč dečko z odkritim, dasi nekoliko prostodušnim obrazom, pred svojim starejšim, gospodom Lavergneom, ki je sedel za pisalno mizo, med tem ko sta pristav in tamki sklonela zraven njega ter dobrohotno, čeprav nejeverno poslušala paznika.

»Videl sem jo, kakor vidim vas,« je zatrdil Gautrais. »Glavo si dam odrezati, če ni res.«

»Povejte mi, Gautrais, ali niste morda pregloboko pogledali v kozarec?« je vprašal gospod Lavergne.

»Oh, gospod konservator, saj veste, da se nikoli ne napijem,« je odvrnil Pierre Gautrais.

»Nu, tedaj se vam je sanjalo.«

»O ne, gospod. Bil sem popolnoma pri zavesti. Star vojak sem in se lahko pohvalim, da me ni še bilo strah, niti pri Verdunu ne, kjer so mi svinčene kakor toča žvižgale okoli glave. A vendar vam moram priznati, da me že ob misli na to, kar sem snoči videl v dvorani barbarskih bogov, obliha kurja polit in se mi jeziho lasje na glavi.«

»Obklej se je prav za prav pokazala prikazen?« je vprašal konservatorjev namestnik.

»Ob eni ponoči, gospod Rabusson,« je odvrnil paznik. »Bil sem baš na odhodu po tistih pritličnih dvoranah, ki gledajo proti vodi, ko stopim v dvorano barbarskih bogov in zagledam človeško postavo v črni halji in z nekakšno kapuco na glavi, ki stoji s hrbtom proti meni pred Belfegorjevim kipom. »Kdo je?« zakličem in namerim nanjo žarek svoje svetiljke. Toda prikazen se je še tisti mah z drznim skokom umaknila iz dosega svetlobe. Pri mesečini, ki je sijala v dvorano skozi okna, sem jo še videl, kako je izginila

med dvema vrstama kipov in se splazila v galerijo, ki vodi k stopnicam »Samotraske Nike«. Pograbil sem samokres in jo ubral za prikaznijo. Ravno ko je dospela do zavinka stopnic, sem jo došel, pomeril nanjo in kričnil: »Stoj — če ne, ustreljam!«

A komaj sem položil prst na petelna, je prikazen že odskočila v stran in mahoma izginila, kakor da jo je požrla tema. Ves iz uma se zapodim po stopnicah navzgor, po štiri namah preskakujem in obenem streljam s samokresom. O strahu ne duha ne slaha. Pretnikal sem tla in stene, na katerih sem videl sledove svojih svinčenk, a našel nisem ničesar. Človek bi res mislil, da je pošast izginila skozi zidovje luvrškega dvorca. Vse to je čista resnica, gospod, prisežem vam!«

Gospod Lavergne, ki mu je šla pripoved vrlega in poštenega uslužbenca do živega, je zaporedoma pogledal svoja pomočnika. Nato je vstal, rekoč:

»Nu, saj bomo videli. Pojdite z nami, Gautrais!«

V dvorani barbarskih bogov je bila zbrana pred Belfegorjevim kipom že gruča muzejskih nameščencev. Ko so zagledali novodošlo, so se jedno razkropili. Le višji paznik Jean Sabarat, mož atletske rasti, je spoštljivo privzdignil čepico in ogovoril starejšino takole:

»Gospod konservator, pravkar so našli tukaj sumljive sledove.«

Pokazal je na podstavek kipa Belfegorja, boga Moabčanov, čigar zagonečno grozeča krinka je nekam porogljivo zrla na človeška bitja, ki so stala okoli njega. Gospod Lavergne je pristopil in pazljivo ogledal podstavek. Opazil je čisto sveže, globoke praske, ki so bile videti napravljene z dietom. Ozkovočen po tem odkritju je konservator dejal:

»Tu nekaj ni v redu. Vprašanje je, ali se ni splazil v muzej kak vlomilec.«

»Odkar so ukradli Giocondo,« je odvrnil gospod Rabusson, »smo ukrenili vse, da se ne more živa duša ponoči vtrihotipiti v Louvre.«

»Obvestil bom policijo,« je zamisljeno dejal gospod Lavergne.

Vsi trije gospodje so že odhajali, ko je Sabarat pritekel za njimi kakor da se je zdajci nečesa spomnil:

»Gospod konservator, če pritegnemo k tej stvari počeljo, si bo prikazen, če je bila res prikazen, dobro premislila, preden se spet pokaže.«

»To je verjetno.«

»Zato vas prosim dovoljenja, da se smem drevi skriti v tej dvorani. Ako se ne pridiprav vrne, bo imel opravka z menoj.«

»Kaj menita, gospoda?« je vprašal gospod Lavergne.

»Sabarat ima prav,« je dejal Rabusson.

»Naj se lahko zanesemo,« je dodal tajnik.

»Velja, dragi Sabarat. Drevi boste stražili.«

Gospodje so bili komaj odšli iz dvorane, ko je pristopil k Sabaratu Gautrais in ga vprašal:

»Ali hočete, brigadir, da vam pridem drevi pomagati?«

»Hvala, prijatelj,« je odvrnil Sabarat, »rajsi stražim sam.« In ker je Gautrais poznal tovarišovo trmoglavost, se je takoj prestal pomniti; voščil mu je obilo sreče in mu stisnil roko.

Še ves prevzet po dogodkih minule noči je nato odšel k svoji

debelušasti ženi, ki ga je pričakovala na velikem dvorišču Louvra in je bila seveda že vsa radovedna.

»Kaj je novega?« je vprašala.

»Nič, Marizana,« je mirno odgovoril vrli Gautrais. »Se pravi, nekaj bi že bilo. Sabarat je prošil za dovoljenje, da bi smel drevi čisto sam stražiti v dvorani barbarskih bogov. Hotel sem se pridružiti, pa mi je odbil.«

»Prav je storil.«

»Zakaj?«

»Zato, ker slutim, da bo vsak nesrečen, kdor se bo ukvarjal s to stvarjo.«

»Nezmislil!«

»Boš že videl Mene slutnja nikoli ne vara.«

Gospa Gautraiseva se ni motila. Komedija prejšnjega dne se je kmalu izpremenila v tako skrivnostno in strašno dramo, da javnost še ni pomnila enake.

Ko je Gautrais, ki vso noč ni bil zatisnil očesa, drugo jutro prvi stopil v dvorano barbarskih bogov je našel Belfegorjev kip prevrnjen, ob njem pa je z grozo zagledal negibno truplo. Z zamolkim vzvikom se je sklonil k nesrečnemu Sabaratu. Višji paznik ni kazal nihajnih znakov življenja, čeprav je bil videti nepoškodovan. Samokres je ležal zraven njega, v dosegu grozeče skrčene roke.

Napol iz uma je planil Gautrais v sosedno galerijo in z grmečim glasom zakričal:

»Na pomoč! Na pomoč!«

Dva paznika sta prihitela z njim vred pobirat Sabarata, ki je tiho zaječal, ne da bi odprl oči.

»Živ je! Ni še mrtev!« je vzkliznil Gautrais.

Eden od tovarišev, ki je vzdignil ranjenca, je tisti tremutek pokazal na njegovo teme in vzkliznil:

»Tu pogledajte!«

Sabarat je imel na temenu veliko oteklo, najbrže posledico silnega udarca s kakim kladivom ali kijem.

Gautrais je bil pobral samokres in pogledal v bobnič. Vseh šest nabojev je bilo neizstreljenih. Pokazal ga je tovarišema, rekoč:

»Očividno so ga naskočili, da ni utegnil pomisliti na obrambo.«

Komaj je bil izrekel te besede, je Sabarat odprl oči. Njegov pogled je bil skaljen po smrti senci in njegova roka je krčevito oprjemala za komolec tistega, ki ga je bil pobral. Dolg, hripav vzdih se mu je izvil. Nato je z ugašajočim glasom zagrmel:

»Prikazen! Prikazen!«

Še enkrat so mu vzdignili udle. Glava se mu je stresla in rdečkasta pena mu je stopila iz napol odprtih ust.

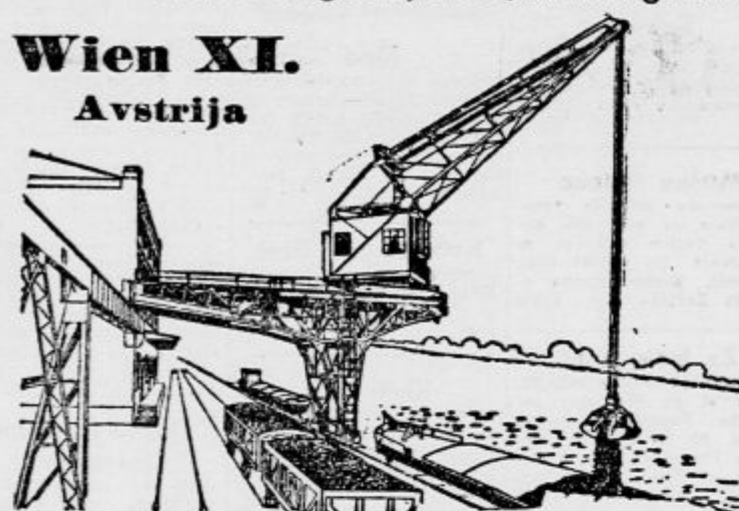
Višji paznik Sabarat je bil mrtev.

2. poglavje

Tisti večer je bilo na kriminalnem oddelku policijske prefekture zelo živo. Gospod Ferval, vodja kriminalne policije, je imel v svoji pisarni pomemben razgovor z gospodom Lavergneom in njegovim namestnikom. Drama, ki se je bila minulo noč odigrala v Louvru, je že odmevala na prefekturi.

Simmeringer

tovarniška d. d. za gradnjo strojev in vagonov

Wien XI.
Avstrija

Zerjavi in transportne naprave

Zastopstvo:

Inženirska pisarna Julius Breitwieser
Zagreb, Frankopanska 8

LOGAN

Vsakoorstno pohištvo za opremo stanovanj in pisarn

Dunajska cesta 17

Dvokolesa najboljših svetovnih znamk v veliki izbiri, zelo poceni. Najnovejši modeli otroških vozičkov od preprostega do najfinjšega, in igrači vozički v zalogi. Več znamk živahnih strojev, najnovejših modelov, deli in pnevmatike. Ceniki franco. Prodaja na obroke.

TRIBUNA: P. B. L. tovarna dvokoles in otroških vozičkov, Ljubljana. Karlovska cesta 4.

Gorenjci!

Ne delajte si nepotrebnih stroškov pri nakupu jeSENSKEGA in zimskega blaga. dohitite v

Radovljico in na Bled k Vinko Savnik-u

Tam boste ravno tako postreženi kakor v Kranju in Ljubljani, toraj ne zamudite prilike ogledati si bogato zalogo modernih vzorcev. — Cene zajemčeno nizke kakor v vsaki največji trgovini! 12.443

Le en sam osenč! In oplačan je Vaš trud!

Gospodinja

poštena in varčna, ki zna prvovrno kuhati ter je popolnoma zmožna vse gospodinjske del se išče za takoj. Imei mora dolgoletno sprave in biti skrajno zanesljiva. Ponudbe z zabavki pošlji pod značko „Stalno dobro mesto“ na upravo štvo „Jutra“ 14141

Mladost, svežost, lepota!
CREME DARUVARY

Najbolji dovršeni proizvod moderne in znanstvene kozmetike. Kar po prvi uporabi postane koža sveža, mehka in fina, odstrani vso nečistočo, moliče, spuščanje, pege, rdečico nosa in drugo. Na zabavo smo razposlali okoli 30.000 poskusnih posušč ter na temelju tega prejeli mnogo priznanj in nad 20.000 naročil. Ne verujte nikomur, ampak zahtevajte brezplačno poskusno posušč, da se prepričate. Pošljemo vam jo brezplačno, ako nam pošljete za stroške v znamki Din 2.—. Originalne trioglate posušice dobite po ceni od Din 18.— v vsaki boljši strokovni trgovini. S pošto pošljite: 112-a

Apoteka BLUM, Subotica 3.

Restavracija

novo zgrajena, sredi mesta, ogel, z dvema vhodoma iz dveh najbolj prometnih ulic, sijajen prostor, ena v lika, ena manjša dvorana, balkon za godbo, buffet, točilnica z ulice pred tedenskim sejmovi, vsi postranski prostori, stanovanje itd. se odda prosilcu z večjo glavnicco. Več pove Aleksander Büchler, Osijek, Županijska ulica 17. 14127

ščem posojilo
Din 180.000

proti dobremu obrestovanju in vrnitvenju na prvo mesto dvakratne vrednosti, za dobo 6 let. — P. audbe na: N. Glesner, Maribor, Vodnikov trg 2. 14.134

Res poceni in dobro

Vas postreže

BERKO

MODNA TRGOVINA
DUNAJSKA CESTA šte. 5

Draxsvetli bolje
da ti izlozba privabi odjemalce!

Notranje matiranje
zadrži veliki nepredel.

OSRAM

Povprašaj elektro-strokovnjaka.

Prvovrstna glasbila
direktno iz
TVORNICE
odn. tvora skladščica.

Veliki in strokovni
CENIK

dobite nastoj! Zahtevajte ga pri največji
razpošiljalnici glasbil v Jugoslaviji

Meinel & Herold
Tovarna, glasbil, gramofonov in harmonik
PODružnica MARIBOR št. 101 B

Violino	od 95 Din. nov.
Tambura	96 „ „
Mandolina	136 „ „
Trube	208 „ „
Gramofoni	245 „ „
Ročne harmonike	od 85 Din. nov.

Kupim stalno
kostanjev taninski les

smrekove skorje cele in drobljene, rabljene sode od stroj. in jedil. olja, po najugodnejših cenah, takojšnje plačilo.

Franc Oset, Sv. Peter v Sav. dol.

„SIDOL“
najboljše sredstvo za čiščenje in poliranje vseh vrst kovin

„SIRAX“
se upotrebljava za čiščenje celokupnega jedilnega in kuhinjskega pribora, vsakovrstne posode, cinaste, lesene, pločevinaste in emajlirane, kopalne kadi, stopnjice itd. 12.378

„AZUROL“
najbolje tekoče indigo plavilo. Dobivajo se povsod! Pazite na ime in znamko!

KRASNE TLAKOVE
na voza, oortove izdeluje in poklada
Cementarna Gostinčar
p. Dol pri Ljubljani. 14097

Najboljši v materialu in konstrukciji in najlepši v opremljenosti
živilni stroji in kolese
„Gritzner“ in „Adler“
za dom obrt in industrijo le pri

OS. PETELINC
Ljubljana
10let. Prošarova
ipomenika ob vodi
10let. varnostne
Večletna garancija
Zahtevajte ponudbo

Sport

Reprezentanca Celja : SK Hermes

Danes ob 15. se bo vršila na igrišču ASK Primorja prijateljska tekma med našim reprezentativnim klubom in ASK Hermes.

Celjska reprezentanca obstaja iz vseh najmočnejših celjskih klubov, tako prva SK Celja, Atletikov in Olimpija. 2SK Hermes si je v zadnjem času izboljšal več dobrih rezultatov 2 : 2 proti ASK Primorju ter zadnjič zmagal nad Atletiki z 8 : 2. Tekma obeta biti zanimiva, ker se bo celjska reprezentanca, ki igra prvič v Ljubljani, gotovo potrudila, da doseže proti svojememu renomiranemu nasprotniku čim ugodnejši rezultat.

SK Svoboda : SK Grafika

Na danjši Delavski zbornici in Saveza Grafičarjev radnika. Letos brani pokal Delavske zbornice SK Svoboda, ki na svojem gostovanju v Avstriji dosegla zelo častne rezultate. S pridobitvijo nove desne zvezke in krila je izpolnila vso svojo obveznost. Grafika pa bo v obrambi, ki ima najboljši bekovski par v 1b razredu. Grafika si je v zadnjih nastopih, zlasti v prvenstvenih tekah, priborila navedene častne rezultate. Grafika bo vsekakor skušala napram močnemu 1. razredu čim boljše igrati, da svoj renome, ki si ga je priborila v II. razredu, še poveča. Pričakovati je lepe kombinacijske in napetosti igre, kar bo gotovo privabilo mnogo občinstva.

SK Amater : ASK Primorje

Danes se odigra v Trbovljah prijateljska tekma med našim rezervnim klubom in Amaterjem. Z gostovanjem Primorja se obeta velika tekma, kar bi gotovo odločilo za izborni kombinacijski in tehnični test. Tekma obeta biti lepa, kar je v dobri formi.

Tekma se odigra ob 15. na igrišču S.K. Amaterja.

Današnje prireditve na igrišču

Popolne ob 14.30 nastopita v prireditveni tekmi amaterski družini Atene in Irlan. Vse dosežke tekme med našim klubom in Atene, ki vsebuje veliko zanimanja, kar sta obe družini med prvostopni tekmi. Današnji nastop amaterskega kluba vzbuja še prav posebno zanimanje, ker se bo do oba ekipa, kateri oboji klubov lahko računata na dobre uspehe v bližnji bodočnosti. Kvaliteta naših igralcev se zlasti prav v sobotnem tekmi na oboje strani, nasprotno poteka ob oboje strani, kar je v zanimanju igre.

Službene objave LNP

(Iz seje kazenskega odbora 15. XI. 1929.) Kazenski odbor je kaznoval na seji dne 15. t. m. naslednje igralce: Petana Ernesta (ASK Maribor) po § 29. kaz. pravilnika s šestmesečno zabranjo igranja od 17. t. m. do 16. V. 1930 zaradi prestopa pri tekmi Svoboda : Maribor dne 15. IX.; Batiča Viktorja (SK Svoboda, Ljubljana) po § 35. z uporabo § 9 k. p. s sedemdnevno zabranjo igranja od 17. t. m. do 23. t. m. zaradi prestopa pri tekmi Svoboda : Primorje dne 20. X.; Kosmača Ludvika (SK Jadran) po § 35. z uporabo § 9 k. p. s strojim ukorom zaradi prestopa pri tekmi Hermes : Jadran dne 20. X.

Nadalje je kaznoval kaz. odbor funkcionarja SK Zvezničar g. Safrana Martina po § 43. in 45. k. p. s šestmesečno zabranjo opravljanja funkcij v klubu zaradi prestopa povodom pokalne tekme Maribor : Zvezničar dne 21. VII.

Po § 34. k. p. je izrekel kaz. odbor zabranjo igranja do preklica (suspens), ker se niso odzvali pozivu pred kaz. odbor, igralcem Zupan Milan (Slavija), Šemik Vilja (Slovan), Hassl Viktor (Primorje), Zemljak Pavel (Primorje) in Pišek Matija (Primorje).

Prihodnja seja kaz. odbora bo v torek 19. t. m. ob 19. v mali dvorani Delavske zbornice. Na sejo se vabijo: ob 19.15 igralec Zupan Milan in Šemik Vilja; ob 19.30 igrači Hassl, Zemljak in Pišek (vsi Primorje); ob 20. igrači Wohlmut Pavel, Pelicon Rudolf, Katavič Franjo (vsi SK Grafika) ter igr. Rakuš Edo, Globelnik Ivan in Marchiotti Viktor (vsi SK Slovan). — Tajnik II.

Službena objava Sekcije ZNS

Z ozirom na izjavo odbora SK Grafike v večeršnjem listu pod naslovom »K. zadnji tekmi Grafika : Slovan« ugotavlja Sekcija ZNS v Ljubljani, da ji do danes, torej teden dni po odigranju tekme Grafika : Slovan, ni bilo predloženo z nobene strani kako poročilo ali prijava zaradi nepravilnega nastopanja sodnika, ki je vodil to tekmo. Sekcija z ozirom na to nima povoda postopati proti sodniku, razen ako bo naknadno vložena objektivno utemeljena prijava.

Naknadno delegata Sekcija za prijateljsko tekmo Hermes : Celje g. Mahkova (ob 15. igrišču Primorja) in za prijateljsko tekmo Slovan : Irlan komb. g. Setina (ob 15.30 igrišču Irlan). — Tajnik.

ASK Primorje (kontinuirni odbor). Jutri v ponedeljek ob 20.30 se bo igrala tekma ASK Primorje : ASK Hermes. Predsedstvo.

ASK Primorje (nagometaška sekcija). Seja sekcije odbora jutri v ponedeljek ob 19.30 v tajništvo. — Načelnik.

SK Irlan (nagometaška sekcija). Nastop kombinirane moštva v Trbovljah danes odpade. Kombinirani team igra danes ob 15.30 s Slovanom v sestavi: Keršin, Franzot, Marvec, Črnač, Strečovec, Pogačnik, Pöschl, Jež, Lah, Potruba, Rožič; rezervisti: Zaccato, Andolšek, Močnik. V garderobo pridejo ob 15.

SK Grafika. Za jutrišnji pokalno tekmo se igralci Wohlmut, Mihelič, Pelicon, Zeman, Pukl, Palke, Brumen, Kmetič, Katavič, Urbančič, Kotar, Turčič, Korbar pozivajo, da so točno ob 12.30 na igrišču ASK Primorja.

SK Irlan (iz tajništva). Prihodnja seja načelnstva bo v torek ob 20.30 v damskem salonu kavarni »Emona«. Og. načelniki sekijski naj nemudoma uredijo naračajsko članarino.

SK Irlan (Hlazenka sekcija) ima danes dopolne ob pol 11. cross-country trening za vse igralce. Po treningu je v garderobi na tenis igriščih kratek sestanek; določile se bodo tudi igralke za popoldansko tekmo proti Atenu. Vse igralce naj se udeležijo treninga in sestanka sigurno.

SK Slovan. Danes ob 15. uri in ne ob 14. kakor je bilo prvotno javljeno, tekma z Irlan na igrišču iste. Naprošam vse igralce 1. moštva. Načelnik.

SK Svoboda. Rezervna tekma odpade. 1. moštvo prostim ob 12.45 v naši garderobi. Načelnik.

Gospodarstvo

Slovenskim hmeljarjem v pomoč

Ko je letos nastala še trajajoča hmeljska kriza, je bilo čiti, da je ministristvo za kmetijstvo dalo hmeljarjem v Bački 8 milijonov Din kot subvencijo. Ta vest je vzbudila tudi med slovenskimi hmeljarji želje po milijonski subvenciji. Ker klub nasprotnim izjavam od merodajnih strani niso prenehali glasovati o osem milijonski subvenciji hmeljarjem v Bački, se je Hmeljarsko društvo za Slovenijo obrnilo na pojasnilo na merodajno osebo v Bački. Iz odgovora, ki ga je prejelo društvo posnemamo naslednje:

»Da bi nam bilo dalo ministristvo osem milijonsko subvencijo, to si vi le domisljate, in je to domisljati povzročila velika odločenost med Bačko in Slovenijo. Veseli bi bili, ako bi nam ministristvo izplačalo obljubljeno subvencijo 8000 Din.

Savez hmeljarjev je prejel sicer od ministristva za kmetijstvo 40.000 Din v aglacijske svrhe za ustanovitev zadrug za prodajo hmelja, a kaj je to pri tolikem aparatu, s katerim nam se dela. — Sedaj smo s Savezom na mrtvi točki. Ministristvo priporoča, naj se vse stori za organizacijo hmeljarjev ter zgraditve pomožno roko za pridobitev cenene kredita. Nismo proti ustanovitvi zadrug za prodajo hmelja, vendar pa se hočemo poprej pripraviti, ali bo hmeljarji zadruga res v korist. Zaradi tega se ne moremo sporazumeti. Čakali bomo še nekaj časa, potem pa bomo opustili pričeto delo. Imamo 19 protokoliranih in 7. ne protokoliranih zadrug, ki pa še niso začele delovati, ker se še dvomi o uspešnem delovanju.

Na intervencijo ministristvskega predsednika gosp. Zivkovića nam je Narodna banka obljubila posojilo od 8.000.000 Din po 6%, pa le na račun kake dobre banke, ki bi kreditirala hmeljarjem. Za posredovanje bi si ta banka računala 2%. Savez hmeljarjev pa 2%, tako da bi hmeljarji plačali približno 10%. A kje dobiti banko, ki bi hmeljarjem otvorila kredit. Tako je in nič drugega ni zaveda o osem milijonski subvenciji našim hmeljarjem. Upamo, da bo to pojasnilo zadostovalo in da bo sedaj širjenje neresničnih vesti prenehalo.

Fordovi načrti v Jugoslaviji

Pred dnevi smo poročali, da je Fordovo podjetje stavilo naši vladi predlog za ustanovitev velike tvornice za avtomobile v Splitu ali Baru, ki je baje v zvezi s ponudbo za zgraditev ali zboljšanje naših cest, pri čemer bi se financiranje izvršilo v obliki posojil banovinar. Ker so bile zadnja leta ponovno laisane alične vesti, smo v početku tudi to vest sprejeli z rezervno. Kakor je podoba, pa ta vest ni brez podlage. Fordova družba pripravila, kakor poročajo iz Newyorka, povsem novo produkcijsko in prodajno organizacijo v Evropi. Zato je podjetje v zadnjem času v skoraj vseh evropskih državah proučilo možnosti za ustanovitev tvornice ali montažne delavnice. Zadržuje se, da pripravi Ford v Evropi invazijo svojih avtomobilov v velikem stilu, in sicer potom produkcije na licu mesta, do čim so dolejši obstojale v nekaterih evropskih državah le montažne tvornice. Istočasno pa hoče uveljaviti tudi svoje priznane produkcijske metode in visoke realne meje. V evropskih tvornicah bo baje plačeval enake realne meje kakor v Ameriki. Ogromna tvornica v Angliji se že gradi. Enaka tvornica se bo za Nemčijo pričela graditi v Kölnu, kamor imajo dostop tudi srednje morske ladje. Da se pomeni dovoz materiala in odvoz gotovih avtomobilov, so tvornice predvsem v lukah in velikih rečnih pristaniščih. Poleg produkcijskih baz v Londonu in Kölnu so v projektu tvornice v Carigradu, v Gdynji (Poljska) in v Splitu. V ostalih državah pa namerava postaviti le montažne delavnice.

— Izplačilo poravnalne kvote pri Slavenski banki. Iz Zagreba poročajo, da je sodišče vprašanje takih pristojbin za poravnavo pri Slavenski banki končno uredilo in je s tem odpadel zadnji zadržek za izplačilo poravnalne kvote upnikom. Izplačila se bodo pričela v ponedeljek ali torek. S tem je vprašanje končne likvidacije Slavenske banke definitivno rešeno. Kakor znano, znaša poravnalna kvota 22 %.

— Težko pri prijavi novih telefonskih naročnikov. Kakor znano, je Zveza trgovskih gremijev pred meseci uspešno, da je bila ukinjena dosedanja praksa poštno uprave, po kateri je moral novi telefonski naročnik poleg instalacijske takse, ki je namenjena za kritje instalacijskih stroškov, plačati še dejanske stroške za instalacijo naročniške postaje. To dvojno obremenitev je povzročila.

Šla okolnost, da krediti za napravo novih naročniških postaj niso bili v nikakem pravem razmerju z dejanskimi potrebami in z višino vplačanih instalacijskih pristojbin. Ker je kredit za te stroške izbran, nov kredit pa še ni dovoljen, se v zadnjem času množijo pritožbe, da sprejemajo interesi in poštne uprave negativne odgovore. Češ, da poštna uprava ne razpolaga z nikakimi krediti in da ne more prošnji ugoditi niti v primeru, da bi bili interesi sami pripravljeni nositi vse stroške. V Ljubljani se je n. pr. priglasilo mnogo strank, katerim se zdelo iz formalizma ne more ugoditi, čeprav razpolaga centrala z zadostnim številom priključkov. Zbornica za TOI je sedaj poslala na poštne oddelke ministristva javnih del spomenice, v kateri prosijo, da se ljubljanski poštni upravi odobri naknadni kredit in na ta način omogoči ureditev novih naročniških postaj, kar je gotovo tudi v interesu poštne erarije. V svoji vlogi podurja Zbornica, da odobrenje takega kredita niti najmanj ne obremenjuje državne blagajne, ker je tak kredit itak samo računski in formalnega značaja. Poštna uprava prejme od vsega prijavnika vnaprej instalacijsko takso (1600—1800 Din) in druge pristojbine in razpolaga na podlagi teh dohodkov z zadostnimi sredstvi za ureditev novih telefonskih zvez. Izdatki poštne uprave se torej vnaprej izplačajo. Zato smatra Zbornica, da računski formalizem ne sme ovirati razvoja telefonskega prometa in trgovskega poslovanja.

— Kratkoročno posojilo monopolne uprave. Iz Beograda poročajo, da je monopolna uprava sklenila, kakor druga leta, kratkoročno posojilo za odkup tobaka. Sprejela je ponudbo francoskega konzorcijskega znesek 100 milijonov frankov (20 milijonov Din), in sicer preko Francoise - srbske banke.

— Narodna banka kraljevine Jugoslavije, podružnica v Ljubljani, poziva vse osebe, ki imajo posojila na vrednostne papirje, katero so bila zaključena pred 31. decembrom 1927. leta in kateri svojih obvez po teh posojilih še niso regulirali, da svoj dolg izplačajo v celoti do 15. decembra t. l. 1461

Moje Venetian, lepotoiline preparate
dobite samo v
Drogeriji „Adrija“, Mr. ph. S. Borčić
Ljubljana, Šelenburgova ulica št. 1
Elizabeth Arden

— Za zopetno postavitev carinarnice v Glederevici ali v Mursi Soboti. Ker je bila glavna carinarnica II. reda v Glederevici s 1. oktobrom t. l. ukinjena ter je bil osnovan carinski oddelček, ki more cariniti blago le v potništem prometu, in ker so s tem nastale trgovcem v murskoseboštem in dolnolekavskem okraju velike nepravilnosti pri carinjenju blaga, sta Gremij trgovcev v Murski Soboti in Zveza trgovskih gremijev v Ljubljani intervenirala pri finančnem ministristvu in generalni direktorji carin v Beogradu, da bi se zopet vzpostavila glavna carinarnica v Glederevici, odnosno da bi se proučilo vprašanje postavitve glavne carinarnice v Murski Soboti.

— Nova praksa carinjenja. Kakor se domneva, namerava uprava glavne carinarnice v Ljubljani s prihodnjim tednom ukiniti do nadaljnjega sedanjo prakso, po kateri se je dopuščalo trditi, da same carinje blaga, da so jih pri pregledu blaga in ostalih manipulativnih poslih pri carinjenju zastopali pooblaščenec, opremljeni s pisnimim polnomočjem, ki jim ga izda tvrdka ali lastnik blaga. S tem bi se ukinila praksa, ki je obetojala vsa povojna leta in po naši vednosti ni povzročala carinski upravi nikakih nepravil. Kakor čujemo, se je Zbornica za TOI obrnila na upravo glavne carinarnice za pojasnilo s prošnjo, naj bi pri carinjenju ostala sedanja praksa. V svojem dopisu opozarja na odlok Državnega sveta, ki jasno tolmači carinski zakon v tem smislu, da se namesto vlagatelja deklaracije pripušča k pregledu blaga in carinjenju od lastnika pooblaščenca. V primeru, da se vest o ukinjenju dosedanje prakse uresniči, bo Zbornica intervenirala pri merodajnih faktoirjih v Beogradu.

— Veliki dohodki sladkorne tvornice Crvenka. Tvornica sladkorne »Crvenka« d. d. v Cerkvici je objavila bilanco za poslovno leto 1928-29 in katere je razvidno, da znaša čist dohodek pri dohodkih glavnici od 16 milijonov Din in pri rezervah od 1,23 milijona Din, nič manj kakor 6,3 milijona Din, kar predstavlja 40 odst. dohodke glavnice.

— Cena kavi dalje pada. Kakor smo že nedavno poročali, je cena kavi, predvsem braziljski, pričela naglo padati. Trgovina s kavo v Braziliji se nahaja v težki krizi, ki je nastala zaradi nadprodukcije. Zadnje letu se bile tako obilne, da so povzročile močno povečanje zalog. Tudi braziljski inštitut za obrambo cene kavi je moral kapitulirati. Pred vojno je znala svetovna produkcija (od katere odpadeta dve tretjini na Brazilijo) povprečno le 1,2 milijona ton. V 1927-28 pa 2,5 in letos 2,1 milijona ton. Ogromne zaloge je sedaj mogoče oddati le po znatno nižjih cenah. Za primer v kakšnem razmerju so padle cene naj navedemo notacije hamburške borze za kavo. V početku marca je kava Santos good notirala v Hamburgu 104—108 mark, v početku oktobra 98—97 mark, v početku novembra 78 do 83 mark, sredi novembra pa samo še 65 do 70 mark.

Položaj na naših borzah

Dviganje Vojne škode. — Veliki nakupi obveznic Blairovega posojila.

Ljubljana, 16. novembra.

Na ljubljanski borzi je bil pretekli teden devizni promet znatno manjši, kakor zadnji teden. Skupni tedenski promet je namreč znašal 18,7 milijona Din, napram 27,7, 21,8, 26,8 in 16,7 milijona Din v zadnjih štirih tednih. Tečaj deviz ob ostali dalje zelo nizki in se deloma dosegli še nižji nivo, kar je v zvezi s ponovno okrepitevjo švicarske franka (s katerim je dinar ozko povezan) zaradi določitve Basla kot sedeža Mednarodne reparacijske banke. Deviza na Newyork je namreč koncu zadnjega tedna postala od 56,435 na 56,41, deviza na Dunaj od 7,954 na 7,9507, deviza na Trst pa od 296,14 na 295,84. Nadaljnje dviganje švicarske franka je skoro izključeno, ker bo nadaljnje povpraševanje po švicarskem franku povzročilo dotok zlata v Švico.

Zagreboško elektno tržišče je bilo pretekli teden v znamenju hese državnih papirjev. Zlasti v Vojni škodi je bilo povpraševanje zelo živahno in so se tečaji ponovno dvignili za 7 točk. Prompna Vojna škoda je koncem tedna notirala 437,5 — 439, do čim se je koncem zadnjega tedna trgovala po 430 do 431. V enakem obsegu so se dvignili tudi termiski tečaj. Obseg okrepitve Vojne škode je najbolj razviden, če pomislimo, da so te obveznice v početku oktobra notirale komaj 403 — 404, v polnih mesecih pa navzlic intervencijam celo po 400. Tudi ostali državni papirji so bili priložni bvrsti ter se je investicijsko posojilo trgvalo po 85,25, agrarne obveznice pa po 52. Čvrsta tendenca v državnih papirjih je na eni strani dokaz za zaupanje v našo državo, je pa tudi v zvezi z veliko likvidnostjo na našem denarnem trgu. Znatno kupec je Slovenija, kjer nalagajo predvsem regulativne hranilnice svoje rezerve v državni papirji. Ovig tečajev je pa tem bolj zanimljiv, ker so v zadnjem času slovenski denarni zavodi in drugi interesi kupili znatno število obveznic Blairovega posojila, ki je zaradi visokega obrestovanja (pri sedanjem borznem tečaju nad 9 %) zelo primerno za trajne naložbe. Kakor se združuje, je bilo v zadnjih treh mesecih uvoženih v Slovenijo že za preko 25 milijonov Din Blairovega posojila in je samo Pokojniški zavod za javne namestitve naložil v tem papirju 8 milijonov Din. Nakupi Blairovega posojila iz Jugoslavije so v veliki meri povzročili tudi zadnji okrepitev tečaja v Newyorku. Da je Slovenija tako hitro izrabila ugodnost nakupa obveznic Blairovega posojila, je v zvezi z meri zasluha »Jutrac«, ki je sredi avgusta, ko je finančno ministristvo dovolilo prost nakup deviz za uvoz naših državnih papirjev, opozorilo javnost na možnost uvoza Blairovega posojila in na izredno ugodno obrestovanje zaradi nizkih borznih tečajev.

Tržišče zrnobnih vrednot je bilo tekom tedna bolj zamašeno. Med barmnimi papirji so bili zabeleženi le sporadični zaključki v Prastedionu po 905, v Unionbanki po 202 in v Srbski banki po 157. Tudi med industrijskimi papirji je bilo malo prometa. Trboveljska se je pri nekoliko slabši tendenci trgovala po 460 — 457,5, Seferana pa je v skladu z inozemskimi borzami zadnje dni padla kar od 400 do 410 na 390. Nekaj več zanimanja je bilo za naše paroplovne družbe za obalno plovo ter se je Jadranka trgovala po 530, Dubrovačka pa po 430 do 435.

Ljubljana (Politični promet). Berlin 13.52, Budimpešta 9.8921, Curih 1065,9, Dunaj 7.9507, London 275,81, Newyork 56,41, Pariz 222,60, Praga 167,51, Trst 295,84.

Curih, Zagreb 9.1305, London 25,16, Newyork 515,775, Berlin 20,3125, Milan 26,99, Madrid 72,45, Berin 123,26, Dunaj 72,52, Praga 15,3826, Bukarešta 3,0025, Budimpešta 90,15, Sofia 3,72, Varšava 57,85.

Žitni trg

Ljubljana, 16. novembra.

Pretekli teden je prinesel na svetovnem žitnem trgu nepričakovano nov padec cen. Na čikaški borzi je decembarska pšenica v prvi polovici tedna ponovno padla od 119 $\frac{1}{2}$ na 112 $\frac{1}{2}$ centa. Ta padec seveda ni ostal brez vpliva na kontinentalna tržišča, kjer so cene prav tako nazadovale, četudi ne v takem obsegu kakor v Ameriki. Ponovni padec ameriških cen je povzročila okolnost, da Ameriki zaradi nižjih evropskih cen dostaj ni bilo mogoče izvažati v Evropo. V znatni meri pa so na padec vplivali tudi dogodki na newyorskem letalskem borzi, ki je v preteklem tednu doživela nove polome. V drugi polovici tedna pa je nastopilo zopet pomirjenje. Ker, kakor rečeno, cene v Evropi niso v toliki meri nazadovale kakor v Ameriki, je nastopila možnost izvoza ameriške pšenice v Anglijo in zapadnoevropske luke, kjer je bilo te dni razvorenjenih že večje število ladij z ameriško pšenico, ki je trenutno cenejša nego podunavska. V podunavskih državah pa so producenti letos prodali že znaten del presežka, ki je bil tudi izvožen, in pri sedanjih nizkih cenah nečeto več oddajati blaga. Ker ni tako nujne potrebe za izvoz, zato ni nastala potreba, da bi tudi podunavske države šle s cenami tako nazvali, da bi bile v zapadnoevropskih lukah zopet konkurenčne. Na budimpeštanski borzi se je cena pšenici za mare v drugi polovici tedna zopet okrepila od 22,38 na 22,89, danes pa je bil zabeležen tečaj 23,03. Na vojvodinskem žitnem trgu je padec cen v Ameriki povzročil, da je vagonška pšenica ponovila v ceni od 186 do 185 na 180 do 187,5. Včeraj pa se je zopet okrepila ter uganjena blaga ni bilo dobiti pod 185, po kateri ceni so bile kupljene znatne množine za izvoz v Bolgarijo. Tudi koruza je tekom tedna popustila od 137,5 na 132,5, nkar se je zopet okrepila za 2,5 do 5 točk. Cena moke je spričo nazadovanja cene pšenici pokazala precejšnjo odpornost, ker vlada še vedno preveliko povpraševanje po tej moki v primeru s temnejšimi krušnimi mokami.

— Novosadska blagovna borza (16. t. m.) Tendence neopremljena. Promet: 66 vagonov pšenice, 60 vagonov koruze, 3 vagona moke in 1 vagon ječmena. Pšenica: baška, 77 kg 177,5 — 182,5; 78 kg 180 — 185; baška 177,5 — 180. Koruza: baška in sremeska 100 — 105; a kakovostno garancija 107,5 do 112,5; za december — januar 112,5 — 117,5; za mare, ladja Dunav 122,5 — 135; umetno sušena 130 — 135. Oves: baški 140 — 142,5. Moka: baška 200 — 200; 200 — 200; 200 — 200; 200 — 200. Otrubi: baški 97,5 — 102,5.

Iz Laškega

— Redni avtobusni promet v Hudo jamo in Rečico je začel izkviševati pred 14 dnevi g. D. Pačnik, kar so prav toplo pozdravili od vseh strani. Pravi pa, da bo promet zopet ukinjen zaradi slabega obiska in ker baje tudi že občina zahteva prispevek k vzdrževanju ceste. Bilo bi škoda!

— Naš vodovodni red je služil trboveljski občini kot podlaga za ureditev trboveljskih vodovodnih prispevkov. Torej menda ne bo točno, da si je občina Trbovlje napravila vodovodni red po vzorcu Ljubljane, Celja in Maribora.

Iz Šoštanja

— Definitivni vozni red avtobusa, vozečega med Šoštanjem in Slovenjgradcem je naslednji: Ob delavnihkih prihod v Šoštanj ob 7.30, odhod ob 11.30; ob nedeljah in praznikih ter ob sejmskih dnevih bo prihajal avtobus ob 6.45, 11.45 in ob 15. ter odhajal ob 7.10, 12.10 in ob 16. Ta vozni red bo ostal do pomladi. Vozna cena je 1 Din za km. Tako stane vožnja n. pr. do Velenja 7 do Mislina 12, do Slovenjgradca 34 Din.

— Eksamirani slušatelji tehnične fakultete ljubljanske univerze v Šoštanj v Velenje. Dne 13. t. m. si je ogledalo okrog 20 slušateljev tehnične fakultete iz Ljubljane pod vodstvom prof. inž. Gröglja strojne naprave tukajšnje tovarne usnja ter modemo električno centralo. Popoldne so si tudi ogledali veliko, nedavno dograjeno kakovitno elektrarno pri premogovniku v Št.—Kramarški in živilski sejem, zadnji letos v Šoštanju, bo v ponedeljek 18. t. m.

Iz Gornje Radgone

— Gradnja železobetonskega mostu preko reke Mure, ki veže Gornjo Radgono s sosednim avstrijskim mestom Radgono, se bliža koncu. Novi most je precej višji od starega ter morajo biti ceste na obeh straneh nasute. Z nasipanjem so že pričeli, zaradi česar je cesta mimo mostu na Sp. Griz zaprta ter se vrši ves promet začasno po Gornjem Grisu.

— Prodaja premičnih na gradu. V nedeljo 17. t. m. ob 9. dopoldne naprej bo na gradu v Gornji Radgoni ponovna prodajna dražba raznih premičnih in nekdaj rodbinske posesti grofov Chorischkih, kakor razno pohištvo, zastori, porcelan, slike, akvarni in drugo.

— Himen. Poročil se je včeraj 16. t. m. pri Sr. Petru v Gornji Radgoni g. Rudolf Knaflič, davčni kontrolor, z gđ. Veroniko Mušičevo, hišno posestnico. Bilo srečno!

Iz Ljutomera

— Invalidi. V zadnjih dneh wo se v Ljutomeru in okolici pojavili invalidi, najbrž iz južnih krajev naše države. Človek rad podpira vojne žrtve, čeprav sam ne živi v izobliju, toda vedeti boče pri tem, ali prihajajo darovi tudi v roke tistim, ki so jih v rešnici potrebnih. Zdi se nam, da pri teh prosilcih, ki jih imamo v mislih, te gotovosti ni. Proti večeru so močje že precej glasni in vineni, kar daje povod za sum, da steče marsikateri dar v obliki piščice po grlu. Razen tega so ti možaki včasih v svojih zahtevah celo predrtni ter kratkoma skoro narekujejo, kaj naj jim človek daruje. Sicer pa imamo tudi lokalno organizacijo vojnih žrtv, ki so potrebne podpore. Morda nam bo ta pojasnila, ali so gori omenjeni invalidi vredni podpore in za koga nabirajo.

— Železniška nezgoda. Stroju, ki bi 13. t. m. zjutraj moral pripeljati jutranji vlak iz Gornje Radgone, je počila neka cev. Zato je vlak ostal v Gornji Radgoni ter prispel v Ljutomer šele s približno 6-urno zamudo. V zadnjem času vozijo vlaki čisto s precejšnjo zamudo tudi na progi Osnov—Hodoč.

Iz Prekmurja

pm— Morilec Andreja Langs urettram. 12. t. m. je prišel k svojem sorodniku v Ocinju Franc Lecker, morilec Andreja Langs, in ga prošil, naj mu da most, da bo pil. Sorodnik mu je ustreget, obenem pa alarmlral sosedo, ki so obkolili hišo. Nasvetovalci so mu, naj se sam javi. Medtem so bili obveščeni tudi orožniki. Sestnajstletni morilec je zelo šibke postave. Sam pripoveduje o umoru naslednje: Umorjeni mu je prišlo iz zasušnice meseca maja. Zaradi zasušnice, ki jo je dobil ne zasluženo, je sklenil, da se masčuje. Ugodnega večera je spal na podstrešju. Okoli polnoči je slišal, da prihaja Lang v spremstvu tovarštev. Zlezel je dol in vzal sekuro, ki je bila naslonjena v kolarnici ob voz. Nato se je neopazno približal Langu in ga z vso silo udaril po glavi. Lang se je zgrudil, on ga je pa še dvakrat udaril po glavi in mu odvzel denar. Spat je šel na sosedovo podstrešje. Toda vest mu ni dala miru in po preteku ene ure se je vrnil domov na podstrešje. Tam je ostal do pete ure zjutraj, ko je vstala gospodinja in našla mlaiko krvi. Hitro je nato oblekel praznično obleko in zbežal v gozd. Čevljev ni sezul mrtvecu on, temveč se je Lang sezul sam tik pred smrtonosnim udarcem. Denar, ki ga je odvzel umorjenemu, je imel morilec pri aretaciji pri sebi še nedotaknjen.

pm— Iz bošnice. V tukajšnji bošnici je umrla na porodu Terzija Novakova iz Črednjevecev, ki je povila dva otroka. Imenovali so jo eden kmau umrl. — V bošnici je bil preplešan Nikola Horvat, usmrtenec tovarne Benko. Horvat se je nedavno posrečeval pri žagi, kjer ga je udaril kos lesa po glavi. Rana se mu je kmalu zacelila, nonedoma pa se je zopet pojavila in ponovna preiskava je dognala, da je Horvatu počila lobanja. Horvatovo stanje je brezupno.

pm— Ne ovrtaje promet! 20 od Adama nasprej imajo Šobocani in okolici, ki prihajajo ob praznikih sem k maši, navedo, da postajajo ob križišču Aleksandrove in Radgonske ceste. Prava muka je za avtomobiliste, ob taki priliki

Križanka „Torbica“

Pomen besed.

Vodovodni: 1. lino več bolgarskih vla-
sarjev v srednjem veku. 5. Morski rak. 9.
Skupina otokov v Tihem oceanu. 11. Otok
v Japonskem morju. 12. Kemski znak za
lahko kovino. 13. Reka v Poljski. 14. Ka-
zalni zaimek. 15. Atomska skupina, po ka-
teri ima vinski cvet svoje drugo ime. 17.
Predlog. 18. Jagoda. 20. Zila. 22. Časovni
priselov. 24. Illova. 25. Kratica. 27. Vzro-
ni veznik. 28. Vprašalica. 29. Trebušni or-
gan. 31. Japonska mera. 32. Predlog. 33.
Vernejev junak. 34. Rimski denar. 35. Bar-
vilo. 38. Organična baza za pridobivanje
barvil. 39. Reka v Armeniji.
Navpično: 1. Mesto v Palestini 2. Sklad-
ba. 3. lino slavne filmske dive. 4. Predlog.
5. Tekoča voda. 6. Protivni veznik. 7. No-
ta. 8. Pristanišče v Ohotskem morju. 9.
Priprava za prejo. 10. Prelaz v Kavkazu.
15. Stevnik. 16. Industrijska rastlina. 18.
Žensko krstno ime. 19. Ribolovna pripra-
va. 21. Toaletno milo. 23. Vino. 25. Slabost.
26. Priselov. 29. Plača. 30. Moško krstno
ime. 36. Nota. 37. Veznik.

Rešitev križanke „Prašč“

Vodovodni: 1. ananas. 6. Odesa. 9. Sfilah.
11. ali. 12. agava. 13. Etna. 14. protava.
16. sia. 19. rk. 20. kuta. 22. aner. 24. Leukas
27. ikona. 28. sova. 29. vlom. 30. Sif.
Navpično: 2. na. 3. Nagoz. 4. alat. 5. Sa-
va. 6. Ostia. 7. Dana. 8. ela. 10. Havre.
12. arara. 13. est. 17. onom. 20. kava. 21.
Usa. 22. ako. 23. en. 26. ko. 27. il.

Dopisi

SEVNICA. V nedeljo zvečer je nastopila
na odru SK Save v hotelu „Triglav“ do-
mače diletantsko društvo v igri „Zaprav-
ljivec“. Igra je bila v režiji g. Fr. Senice
in je uspela moralno kakor tudi gnotno
nad vse zadovoljivo. Občinstvo ni štedilo
s priznanjem. Izvrstno je rešil svojo vlogo
Tine — g. Šostar. Čisti dobiček je bil na-
menjen v prid invalidskemu fondu. V naj-
krajšem času bo začela Sevnica prvič v
električni razsvetljavi. Tok bo dal na raz-
polojo g. Niko Jakil. V soboto 16. t. m.
bo otvoritev plesne šole SK Save v dvo-
rani hotela „Triglav“. Za zimsko zabavo
je torej deloma preskrbljeno.

D. M. V. POLJU. Dramski odsek Sokola
Polje je podal v nedeljo 3. t. m. kot ot-
virno predstavo ljudsko igro „Mlinar in
njegova hiša“, pod vodstvom agilnega reži-
serja br. Reša Cirila. Vse vloze so bile po-
dane dobro, posebno Konrad in Marica sta
žela obilo odobravanja. Nabito polna dvo-
rana občinstva je bila v vzpodbudo po-
žrtvovalnim igralcem, med katerimi je ne-
kaj novih, a zelo dobrih moči, ki se sedaj
pripravljajo za novo predstavo veseligr-
„Stari grehi“, ki se bo igrala v nedeljo
24. t. m. v Sokolskem domu. Mladi dram-
ski odsek Sokola v Polju zasluži vsestran-
sko priznanje. 1454

Moč osebnega vpliva

11 učnih pisem

in hipnotizem, sugestija, telepatija itd. Or-
ganične metode. Popoln uspeh garantiran! Kras-
na knjiga z navodili in prilogi Din 28. Pošilja:
„Veda in znanost“, Celje, Razlagova 8.

Antične mobilije

kakor tudi druge starine kupuje zasebnik.
Ponudbe na „Interreklam“ d. d. Zagreb.
Moravska 28 pod „Antik P-1760“.

Zavarovalnica sprejme višjega uradnika

z zunanje delo. Ponudbe pod „Ele-
mentar“ na oglasni oddelek Jutra.

Zlatarskega pomočnika

sprejme takoj 14161

Vladimir Adamčik, zlatar

Zagreb, Berislav čeva ul. 19, I. dvor.

Sodelujoči družabnik se išče

s kapitalom Din 100.000— iz Avstrije,
za ustanovitev in ev. vodstvo zelo uspe-
šnega sopoljetja tukaj. Ponudbe pod
„Podjeten trgovec“ na upravo „Jutra“

CENENI T E D E N

Rokavice
tricot, zimsko

15-

Rokavice
glace podložene

74-

Nogavice
volna s svilo

36-

Nogavice
čista volna

39-

Damske maje

19-

Damske maje
z rokavi

29-

Kombineza
batist, s čipkami

25-

Spalna srajca
batist, šifon s čipkami

49-

Spalna srajca
bat.-šif. barv. s čipk.

54-

Trikot hlače
barvaste

18-

od
18
do
28
novembra

Apaške rute
svilene

39-

Vestfija volnena
iz la. čefir volne

69-

Pullover
vzorčast

95-

Bareti
otroški

12-

Bareti
francoski, otroški

27-

Damske halje
iz najbolje flanele

98-

Damske pyjame
iz flanele, mod. vzorci

128-

Samoveznice
za gosp. čista svila

17-

Pullover
za gospode, vzorčast,
iz la. volne

94-

Pyjama
za gospode, iz naj-
bolje flanele

158-

Pletenine
10% popu
sta

Svila
10% popu
sta

M. ZARJI

kako pravilo

šifon
glatka
lufin
barvan
matiram
grandiram
poliram
renoviram
id. Vse to najkote v
ravnotar izšli sloven-
ski knjigi

„Dovršilna dela v mizarstvu“

Knjiga vsega 100 str.
in ima mnogo praktič-
nih nasvetov ter preko
130 receptov za sestavo
luzil. Stane samo 40
Din pri predplačilu, po
povzetju 5 Din voš Na-
roča se pri samozaložbi
Rok Arhar, št. Vid.

Francoski pasovi
za dame se dobijo
samo pri trdniki
Adela Besednik
LJUBLJANA, Šel-nburcova 6

Moratorij, porav-
nave, likvidacije,
urejuje strokovnjak
Kos, Celje
(Javno skladišče)

Šentlovrenško
priznana najbolje
CAJNO MASLO

in pastilizirane smetane —
ima maslo v salogi Iva
Pestotnik, trgovina na
Bv. Petra cesti 14 261

krepi in zdravi
ZELEDEC
LOVRO SEBENIK
Ljubljana VII

Oglas.

Komanda 8. žandarmerijskega puka v Ljubljani
želi nabaviti sledeče tiskovine:

82.000 pol delovodnega protokola;
18.000 pol stanične službene knjige;
660 blokov patrolnih listov;
5000 pol ekspedicijske knjige;
1000 komadov priznanj za najemnika
3000 komadov plačilnih piskov in
400 registrov k delovodniku.

Pozivajo se vsi oni, kateri žele tiskovine na-
baviti, da predložijo s 5 Din koščkovane pisme-
ne ponudbe blaginjskega tega puka najdalje do
25. novembra 1929 do 11. dopoldne.
Dobava se bo odstopila po odobrenju Komand-
e žandarmerije v Beogradu onemu, kateri po-
mudi najsolidnejšo ceno. — Po odobrenju in ob-
vestitvi dobavitelja se mora vsakovec v roku
od 30 dni izročiti komisiji, katere bo za to
odrejena v trstu puka.
Vse nadaljne informacije, katere bi ponudnik
rahl v svrhu izdelave navedenih tiskov, se
dobe pri blaginjskem tega puka.

Komanda 8. žandarmerijskega puka,
E. broj 13.090. 14157

Ogromno zmanjšani izdatki za obleke

Ker dobite od danes naprej narejene
obleke znamke „Tivar“ po tovarniških
cenah. Najmodernejši kroji dobro izde-
lane obleke za moške vsake velikosti
od 290 Din naprej, za fante od 110 Din.

Oglejte si blago in izdelavo,
cene brez konkurenca.

Prodaja edino
IVAN KOS, družba z o. z.
Ljubljana — Sv. Petra cesta štov. 23

Najnovije volnene
odeje 12946
za postelje in
koce
moži: Tovarna volnenih izdelkov
Peter Majdič - Celje
isti kupuje tudi vsakovrstno ovčjo
volno

Razpis.

Društvo Trgovski dom v Ljubljani razpisuje
odlaga

vodovodne instalacije, central-
ne kurjave in električne insta-
lacije

v palači Trgovskega doma na Simeon Gregorčič-
čevi ulici v Ljubljani.

Vsi potrebni podatki se dobijo od dneva raz-
pisa dalje med uradnimi urami v tajništvo Gre-
gorčičev trgovcev, Bečkovtova ul. 10 v Ljubljani.

Ponudbe, ki morajo biti opremljene v smislu
razpisa, je oddati do 28. novembra t. l. do 12.
ure popoldne pri glavni trgovci v Ljubljani.

„Društvo Trgovski dom v Ljubljani.“
14144

Modistinje!

Dobre in poceni
damske tuljke

dobavlja naša tovarna. — Zahtevajte
vzorke in cene. 13973

Prva Jugosl. tvornica šefira in tuljaca d. d.
SISAK — Galdovo.

Veselite

v vsaki
hiši!

GRAMOFONI, kovčeg oblike z 10 novimi
ploščami samo Din 960.—.

V veliki izbori vsakovrstni gramofoni za dom, za
gostilne itd. Cene brezkonkurenčno nizke. Velika za-
loga raznih lepih plošč. Izkoristite to ugodno priliko in
kupite edino le pri 14154

„Tehnik“ Josip Banjai

Ljubljana, Miklošičeva c. 20 v palači Okrožnega urada.

Najboljši

in najcenejši

so

„Minerva“

šivalni

stroji

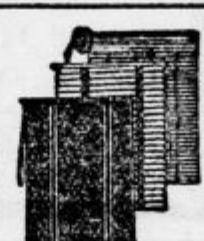
s 15 letno garancijo. Prodajamo tudi na ob-
roke.

Na drobno! Na debelo!

Priporoča se

„Tehnik“ Josip Banjai
Ljubljana, Miklošičeva cesta 20, v palači
Okrožnega urada.

Brezplačen pouk v vezenju in krojenju.

Žaluzije

lesenih tekstilnih
rolet (dervonitki)
rolete iz gradelna
se dobe najceneje
pri trdniki

PETER KOBAL
Kranj - Slovenija
Tel. Interurb. 32

Kurja očesa

Najbolje sredstvo proti
kurjim očesom „OLAVEN“
je mast

Dobite v lekarnah, droge-
rijah ali naravnost iz tvor-
nice in glavnega skladišča

M. Hrniak
lekarnar — Sisak.

Knjigovodja-kinja

popolnoma samostojna moč.

Zanesljiv bilancist

se išče. Ako tudi samostojen dopiso-
valec, ima prednost. Ponudbe z na-
vedbo jezikov, katere obvladuje v go-
voru in pisavi, se naj pošljejo na podr.
„Jutra“ Maribor pod „Stalna služba
1930.“ 14163

Prvovrstno 14116

ključavničarje- orodjarje

(štancarje) dobre in starčje moči
sprejememo. Plača dobra.
„Luna“ d. d. tovarna kovinskih izdelkov
Karlovac

Božičnih jelk

potrebujem večjo množino. Ponudbe na
naslov 14112

Grpčančević & Jeftimović, Skopje

Naročajte
JAKOPIČEV ZBORNIK

Zahvala

Vsem, ki so o priliki smrti mojega
nepozabnega soproga in očeta, gospoda

Josipa Lukmer

izrazili svoje sočutje, vsem darovalcem
vencev in cvetja, za veliko spremstvo
na njegov zadnji poti, presrečna moja
zahvala.

Trbovlje, dne 14. novembra 1929.

ZALUJOČI OSTALI

Žrebanje v državni razredni loteriji

Dne 14. novembra so bile naslednje pri nas kupljene srečke izžrebane:

Din 2000.— 7.598, 30.923.

Din	500.—	5.723.	5.765.	5.785.	7.501.	7.505.	7.589.	7.579.	7.592.	7.604.
34.108.	17.904.	17.942.	18.000.	20.160.	20.196.	30.914.	30.927.	34.643.	34.640.	34.646.
34.676.	34.726.	34.733.	34.771.	40.546.	40.590.	40.592.	53.409.	53.429.	53.434.	56.853.
58.258.	58.308.	66.616.	75.776.	75.793.	75.794.	84.527.	84.531.	84.549.	84.618.	84.652.
84.678.	84.692.	91.722.	99.704.	99.722.	99.761.	99.782.	99.784.	99.792.	99.825.	103.100.
103.192.	103.197.	109.724.	109.764.	109.803.	109.823.	109.824.	109.850.	109.877.	109.886.	116.673.
120.125.	120.151.	120.217.	120.222.	120.236.	120.280.	123.807.	123.830.	123.862.	123.917.	123.921.

Žrebanje se bo vršilo do 2. decembra vsak dan. — Onim, ki jim bodo srečke izžrebane za mali dobiček, bomo zamenjali srečke za neizžrebane, da jim omogočimo igranje na visoke dobitke. To pa brezplačno in le toliko časa, dokler bo kaj neizžrebanih srečk na razpolago. Izžrebane srečke nam je treba takoj vposlati.

Zadružna hranilnica r. z. o. z., Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 19.

Prijatelj!

Zakaj so francoske linije najkrajše in najboljše v Severno in Južno Ameriko?

Zato, ker je francosko pristanišče Le Havre najbližje New Yorku in Ljubljani, ker velikanski brzoparniki »Ile de France«, »Paris« itd. vozijo samo 5 dni čez morje, ker je na parnikih zabavno in udobno potovanje, izborna postrežba, okusna domača hrana in »Bordo« vino brezplačno pri vsakem obedu.

Najkrajša pot v Južno Ameriko pa gre preko pristanišča Marseille 14 do 15 dni v Argentino

Čas je zlato!

Zato je najkrajša linija najcenejša!

Cie. Gle. Transatlantique Chargeurs - Réunis, Sud-Atlantique, Transports-Maritimes.

Pojasnila daje brezplačno

zastopnik IVAN KRAKER

Ljubljana, Kolodvorska ulica 35

Najboljši in najbolj priznani vrhni in snežni čevlji

po vsem svetu so znane »OREL« znamke svetovno tovarne HUTCHINSON iz Pariza. Dnevna izdelava 50.000 parov. Tvornica jamči za vsak par.

Glavno skladišče se nahaja

pri Kostji Nikoliću i drug, Beograd, Knez Mihajlova 12.

Dobe se tudi v vseh boljših trgovinah po vsej Jugoslaviji.

Radiotehnika Tone Poljšak,

Ljubljana, Aleksandrova cesta št. 5

Najcenejša in najsolidnejša radio-črtna

SENZACIJA! Trocveni aparat za priključek na električni tok Din 1900—

Samo Din 50—

znajo stroški za izdelavo umetniškega portreta v formatu 30 x 40 cm zajedno s stroški carine in povzetja. Pošljite vašo sliko, da jo povečamo, ker boste sedaj z izdelavo zadovoljni, ker se vsaka slika retušira. Ni treba pošiljati denarja vnaprej, ker se pošlje portret po povzetju. — Slike pošljite na

t. i. »International« Zagreb, Savska 109

Hočete imeti tudi pri deževnem vremenu suhe noge?

Postavite nogo brez čevlja na polo papirja in s svinčnikom naredite obris noge. Obriš pošljite z Vašim na-lovom in priložno ceno v znak, k. so sledeče: Din 8.— za dolžino do 15 cm

13.— " " od 16 do 27 cm

18.— " " od 27 cm naprej

Naslov: A. Petričič, Ljubljana VII. Sv. Jerneja c. 2/1

Poslika sledi poštom.

Poslika sledi poštom.

Dinamo za enakosmerni tok

220 volt, 25 KW z rezervnim kolektorjem, kot nov, dalje k istemu svad joč Tandem parni stroj. 45—60 HP 120 tur se skupno ali posamezno proda. — Ponudbe na ogi odd. Jutra pod »Dinamo«.

TAPETNIKI

služni tapetnikih izdelkov — Polstermobilier, des 80 barvatih stik raznih foteljev, stoli, sof, divanov itd. Cena 100 Din. — Album posvetnih izdelkov za tapetnike, sa 30 posvetnih novost v barvah. Cena 140 Din. — Oba albuma sta ravno kar izšla in sta neobhodno potrebna vsakega tapetnika. Vse slike s navodno merila. Narokla sprejema

Rok Arhar

Št. Vid

nad Ljubljano

Pozor ženini in neveste! ZIMNICE

(matrace), posteljne mreže, sešezne postelje (složljive), otomane, divane, in tapetne izdelke tudi senceje Rudolfa Radovan tapetnik Kerkov trg št. 2.

V malih oglaših je siguran uspeh!

76 izpolnjen

krasen voz nenadkriljive lepote in okusa

Številke govore

Službena registracija novih avtomobilov v Zagrebu 1928.

Znamka	
Hudson Essex	32
Torino Fiat	25
Opel	21
Chevrolet	20
Studebaker-Erskine	20
Ford	14
Renault	12
Buick	12
Skoda	10
Rugby	9
Dodge	9
Steyer	8
Mercedes-Benz	8
Mathis	6
Austro Daimler	5
Citroen	4
Talbot	3
Ostale znamke po 2 in 1 kom.	

Službena registracija novih avtomobilov v Detroitu v maju 1929.

Znamka	
Essex-Hudson	881
Chevrolet	592
Pontiac	183
Graham-Paige	115
Whippet	109
Oldsmobile	108
Brick	102
Dodge	83
Plymouth	78
Chrysler	76
De Soto	68
Hupmobile	65
Studebaker	60
Nash	49
Willys-Knight	32
Oakland	24
Durand	6
Erskine	4

Essex Grande Sedan Din 91.000 | Essex Torpedo Din 81.000

Povečan dvig in svodrina — pojačena moč motorja na 50 HP. Ležišča, ročica gred, sesalca za olje, Vakuum tank in razplinjač konstruirani in izdelani kot pri dragih Hudson-ovih vozovih. Potrošnja benzina 9 — 10 kg na 100km Motor, položen na gumaste podloge napravi, da je vsako tresenje izključeno. Hladilec mnogo večji in višji — zato znatno zmanjšana temperatura motorja. Alemitmazanje — pojačena prožnost vzmeti. Hidravlični amortizerji (Stossfänger). Nove Bendix zavore, ki ne odpovedo. Najpopolnejša prožnost. Vozovi kot da lete po slabih cestah.

Na novo urejen Moderno opremljen

HOTEL ŠTRUKELJ V LJUBLJANI

v neposredni bližini glavnega kolodvora, vogal Kolodvorske ulice in Dalmatinove ulice

Centralna kurjava, tekoča topla in mrzla voda v sobah, najmoderneje kopalnice, Parovodna restavracija in meščanska kuhinja. Telefon 2941.

Za obilen obisk se priporoča JERNEJ CERNE

Postrežba solidna

Cene zmerne

Glavno zastopstvo za Slovenijo

O. ŽUŽEK, Ljubljana

RADIO

na odplačilo!

2 ELEKTRONSKI APARAT, sprejema vse Evro-po v svočniku s najfinjšimi elektronskimi (Filips ali Bartum), 1 akumulator Varta 8 Amp., 1 anodna baterija 90 voltov, komplet antenski in smeljski material in 1 posebno fin svočnik s krasno svileni sliko pri napladih Din 300.—, še 12 obrokov po Din 180.— mesečno, pri točnem odplačevanju brez obresti ali drugih stroškov.

4 ELEKTRONSKI APARAT 2 4, vse priključno, kator zgoraj pri napladih Din 300.—, še 12 mesečnih obrokov po Din 225.—.

Za dobro delovanje jamčimo.

V vsaki vseh vrste radio-aparatur po najnižjih dnevno cenah, aparati za priključitev na omrežje brez baterij, velikanška zaloga sestavnih delov, veliki aparati za restavracije in kino-podjetja, ki nadomestujejo največjo godbo in kjer se lahko poleg radia uporabljajo tudi gramofonske plošče.

RADIO FRANC BAR

Ljubljana, Mestni trg 5, tel. 2407

Za Miklavža in Božič naročite že sedaj, postavim vam pa aparat na željo tudi pozneje.

Obl. koncesijonirana
Šoferska šola
GOJKO PIPENBACHER
Ljubljana, Dunajska cesta 15
Pisarna in informacije: Rutarjeva 9
Zahtevajte prospekt!

TRAPEZ

Samo ta znamka vam jamči za odlično kakovost vrhnih in snežnih čevljev. Vsak par se pred ekspedicijo kontrolira in opremi s tovarni številko.

Kupite še danes „Trapez“ vrhnje in snežne čevlje, ker so ti najboljši!

Posteljina samo iz prvovrstnih kakovostnih higijensko čistega materiala.
Odeje iz vate Din 180.—, 300.—, 350.—, 400.—
odeje iz perla Din 900.—, 1300.—, 1500.—
1800.—
odeje iz kanele Din 100.—, 130.—, 140.—
200.—
odeje volnene Din 200.—, 350.—, 450.—, 500.—
700.—
plumetuz Din 250.—, 300.—, 500.—
zglavniki Din 100.—, 150.—, 180.—, 240.—
madrace iz akrila Din 350.—, 400.—, 450.—
madrace iz žime Din 800.—, 1000.—, 1200.—
1400.—
posteljno perje Din 45.—, 70.—, 120.—, 170.—
190.—, 300.—
puh Din 250.—, 270.—, 540.—
Vzorce pošljem brezplačno na ogled, ako se omočijo želite kakovosti.
Zahtevajte brezplačni ilustrirani cenič.

„WEKA“ Maribor 9

„mon
parfum.“

BOURJOIS
PARIS

PH. BELA VARY Rackoga ulica 2A ZAGREB

GOSPODINJE!

To je priznано najboljši
dvoje koncentrirani

paradižnikov ekstrakt

Dobl se v vseh trgovinah!
Zahtevajte pri nakupu paradižnikovega ekstrakta izrecno znamko „MELLONI“

Pozor!

Nikdar niste bili tako zadovoljni, kakor boste, če si nabavite prvovrstne

JUGO LUC-PECI,

katere izdeluje in popravlja edino domača tvrdka
JUGO-LUC, Ljubljana
PUHARJEVA ULICA 3.

BOTOT

Edina zobna voda katere je odobrila
PARIŠKA MEDICINSKA AKADEMIJA
Najstarejša tovarna sveta. Ustanovljena 1. 1763.

Vsa Ljubljana

pri Magdiću!

Danes in vsak dan razstava damske konfekcije. Največja izbira. Cene neverjetno nizke. Neobvezen ogled v lastni hiši v Ljubljani, Aleksandrova cesta številka 16, pritličje desno, nasproti Opere. Oglejte si izložbe trgovine!

Pridite in prepričajte se!

VSE za DAME in GOSPODE P. MAGDIĆ